

GROENE NOORDRAND

STRATEGISCH PROJECT

Coördinatie Vlaams-Brabant/Lander Loockx

Vlaanderen
is omgeving

STRATEGISCH PROJECT

Werken aan de

GROENE NOORDRAND

JAARRAPPORT 2

Van visie naar terreinrealisaties...

1 februari 2021 – 1 februari 2022

In het noordwesten van de Vlaamse Rand ligt een verrassend landelijk open ruimtegebied. De Maalbeekvallei met eeuwenoude watermolens en weidse open kouters met prachtige uitzichten op Brussel bepalen er het landschap.

Bijna onzichtbaar is dit gebied echter ook een strijdveld. De druk uit de groeiende stad is enorm. Er is een stijgende vraag naar woon- en (be)leefruimte. Bedrijvigheid en grote private (shoppingcentra, transporthubs,...) en publieke projecten zoals de RO-optimalisatie en het Brabantnet, leggen een extra druk op dit gebied. Die grote dynamiek en investeringsprojecten bieden echter ook kansen. Het snoer van natuur- en bosgebieden kan gebufferd, verbonden en ontsloten worden doorheen de woon- en industriegebieden en op, onder en langs de vernieuwde grote infrastructuren. Op de kouters kunnen landbouw, natuurverweving en zachte recreatie hand in hand gaan.

De vele uitdagingen kunnen niet worden aangepakt als alleenstaande projecten. Ze moeten in een samenhangend geheel benaderd worden waarin harde functies in relatie staan tot de zachte kwaliteiten van het gebied. Niet voor niets heeft Vlaanderen daarom van het flankerend beleid in de Noordrand een prioriteit gemaakt en naast 'Werken aan de Ring' ook het 'Gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel' opgestart.

Het **Strategisch Project Groene Noordrand** bouwt verder op het fundament dat de voorbije jaren werd gelegd: de eerste terreinrealisaties zijn een feit, plannen liggen klaar om uitgevoerd te worden, andere studies zijn in voorbereiding. Dit doen we in een breed en sterk partnerschap. De gezamenlijk gedragen visie voor het projectgebied fungeert als leidraad en het 'Gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel' als kapstok voor de ruimere omgeving. Groene Noordrand neemt hierbij de rol op van bruggenbouwer en trekker van deeltrajecten. We zorgen voor kruisbestuiving met grote investeringsprojecten waardoor ambitieuze doelstellingen voor natuur en landschap haalbaar worden. Hierbij inspireren we met voorbeeldprojecten, maar dagen ook uit om altijd beter, toekomstgericht, klimaatbestendig te ontwerpen.

De Vlaamse Rand gaat grondig op de schop de komende jaren. Terwijl de eerste deelprojecten al in uitvoering zijn, moeten de grootste beslissingen nog genomen worden. Het Strategisch Project zal hierbij pleiten vóór en werken aan een Groene Noordrand, zodat toekomstige generaties na alle grote projecten net nog méér kunnen genieten van dit landelijke én randstedelijke landschap.

LEESWIJZER

Het **strategisch project Groene Noorderand** is gestart op 1 september 2016. Vanaf dan tot 31 augustus 2019 liep een 1ste projectperiode van 3 jaar. Eind 2019 werd onze projectaanvraag voor een nieuwe periode gehonoreerd en deze 2de periode ging van start op 1 februari 2020 en loopt tot 31 januari 2023. Vandaag kijken we terug op het **2de werkingsjaar van deze 2de projectperiode** (01/02/2021 – 31/01/2022). Voorliggend document is dan ook het **2de Jaarrapport**, een voortbouwen op het 2de Voortgangsrapport (01/02/2021 – 31/07/2021). Graag blikken we even terug op de **afgelopen 12 projectmaanden**. En kijken we ook al even vooruit ...

Tijdens de 1ste projectperiode, afgelopen 3 jaar, werd volop werk gemaakt van een ruimtelijke vertaling van onze **Groene Noorderand-visie**. Een door alle partners gedragen visiebeeld dat kan gebruikt worden als leidraad voor lopende en toekomstige projecten en programma's binnen de Groene Noorderand. In het **1^e deel** wordt deze gewenste (landschappelijke) structuur van de Groene Noorderand nogmaals kort geschetst en besproken en de bijhorende strategische doelstellingen geduid.

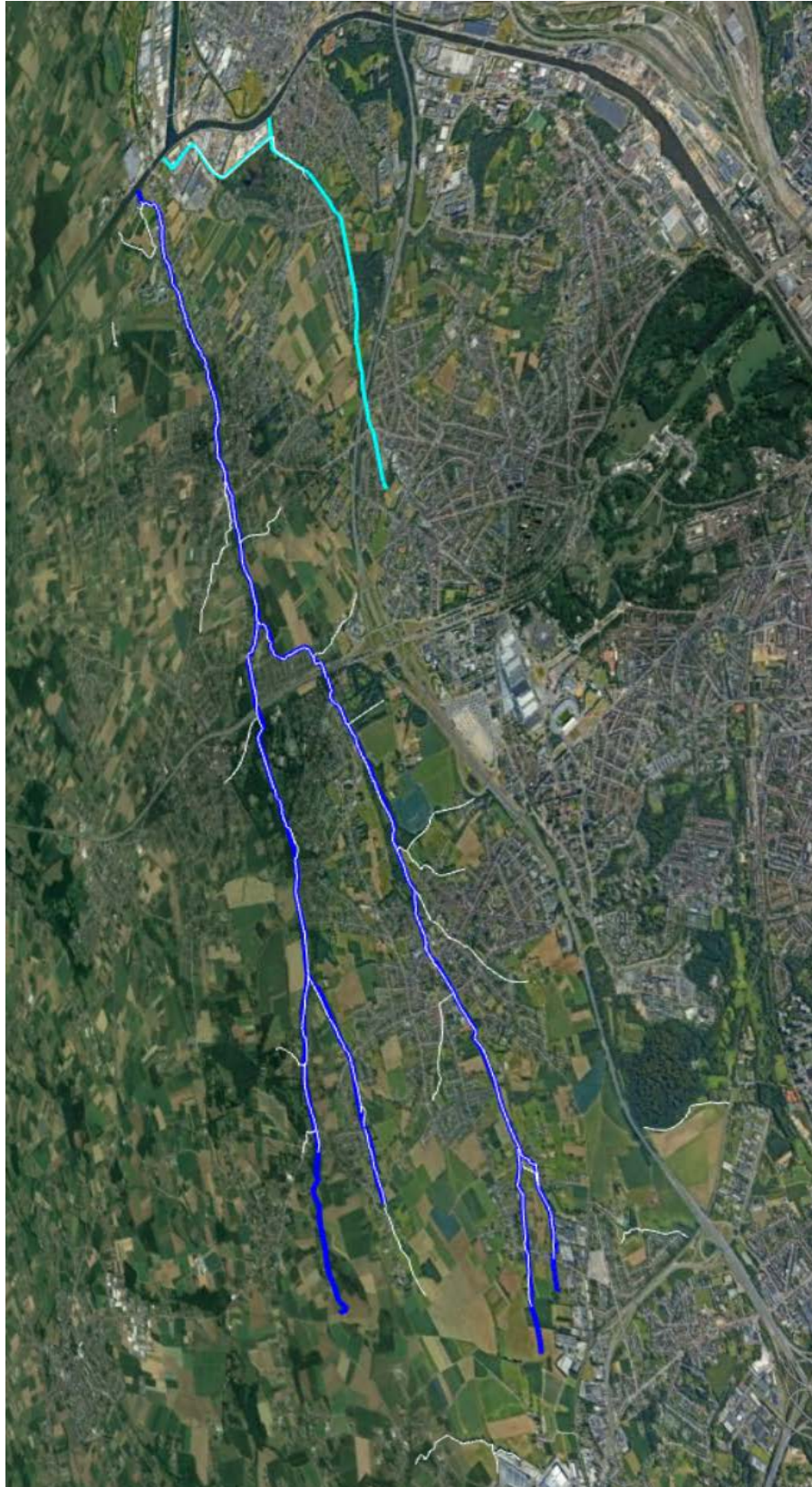
Wegens de complexiteit en de grootte van het projectgebied werden reeds op het einde van die 1ste projectperiode **verschillende studies** opgestart waarbij een **verfijning van die gebiedsvisie** beoogd wordt, wordt ingezoomd en een antwoord wordt gezocht op specifieke vraagstukken in bepaalde deelgebieden. Dit moet via **ontwerpend onderzoek en inrichtingsvoorstellen** leiden tot **concrete acties** op het terrein. Vandaag zijn ook al enkele **hefboomprojecten of quick-wins** in uitvoering of uitgevoerd. In het **2^e deel** van voorliggend rapport wordt **een update** gegeven van dit **verfijnend studiewerk**, de **hefboomprojecten** in uitvoering en de verschillende **processen in de regio** die door het Strategisch Project worden opgevolgd, geadviseerd en waarbij input wordt gegeven waar gevraagd/nodig. Dit hoofdstuk geeft zo een **overzicht en voortgang van de acties & output gedurende de totale projectperiode** van dit Strategisch Project Groene Noorderand.

In het **3de deel** van dit rapport wordt het **projectproces** van de **afgelopen projectperiode van 12 maanden (01/02/2021 – 31/01/2022)** in vogelvlucht doorlopen.

Een **financiële tussenstand** van dit Strategisch Project Groene Noorderand volgt ten slotte in het **4de deel**.

De bijlagen in het **5de deel** sluiten dit rapport af.

Figuur 1 – Luchtbeeld projectgebied ‘Groene Noordrand’: stroomgebied Maalbeek, van bronnen in Asse, over Wemmel en Meise, tot de monding in het Zeekanaal Brussel-Schelde in Grimbergen. In deze 2^e periode wordt ook de Tangebeekvallei Grimbergen-Vilvoorde meegenomen.

INHOUDSTAFEL

LEESWIJZER	2
INHOUDSTAFEL	4
DEEL 1: OPEN RUIMTEVISIE VOOR DE GROENE NOORDRAND	5
ALGEMENE AMBITIE & STRATEGIE	5
STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	5
EEN RUIMTEMIJKE (LANDSCHAPS)VISIE VOOR DE GROENE NOORDRAND	6
VIA VERFIJNEND STUDIEWERK TOT TERREINREALISATIES.....	10
DEEL 2: OUTPUT: acties uitgevoerd, in uitvoering of gepland	14
DEEL 3: PROJECTPROCES – Periode 01/02/2021 – 31/01/2022.....	78
STUURGROEP	79
Vierde stuurgroepvergadering	79
Vijfde stuurgroepvergadering	80
PROJECTBUREAU	81
Projectbureau 4	81
Projectbureau 5	82
WERKGROEPEN.....	82
DEELNAME AAN UITWISSELINGSMOMENTEN EN KENNISDELING	89
COMMUNICATIE & DRAAGVLAKVERBREDING.....	93
DEEL 4: FINANCIËEL OVERZICHT.....	95
DEEL 5: BIJLAGEN.....	99

DEEL 1: OPEN RUIMTEVISIE VOOR DE GROENE NOORDRAND

ALGEMENE AMBITIE & STRATEGIE

Dit strategisch project beoogt de **uitbouw van een duurzaam, leefbaar, beleefbaar en veerkrachtig open ruimte gebied in de Noordrand rond Brussel**, met een groen-blauw-oranje netwerk (natuur-water-recreatie) dat zich uitstrekt over het stroomgebied van de Maalbeek.

Een **geïntegreerde en gebiedsgerichte aanpak** van landschapsherstel, natuurinrichting, ontsluiting voor zachte recreatie, erfgoed en verweving met duurzame landbouw in de hele valleizone en aangrenzende kouters, kan een positief antwoord bieden op actuele en toekomstige dynamieken in en grenzend aan het gebied. De dynamiek in de regio, het complexe karakter in ruimte en tijd van de verschillende planningsprocessen en de diversiteit van instrumenten om tot uitvoering te komen is van die aard dat er een **helikopterzicht en onderlinge afstemming** nodig is.

Samenwerking tussen de **verschillende spelers en schaalniveaus** in het gebied is hierbij het sleutelwoord. Het Strategisch Project zal hierbij facilitator & intermediair zijn tussen de verschillende lopende programma's, tussen programma en uitvoering én tussen beleid, administraties en het terrein, om zo draagvlak te vergroten en realisaties op het terrein sneller te initiëren.

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Drie strategische doelstellingen vormen onze leidraad hierbij en sluiten aan bij het bovenlokale (Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en Provinciale Visie Ruimte) en lokale beleid:

- 1. Open Ruimte: naar een veerkrachtig, klimaatbestendig, duurzaam en meerlagig ruimtegebruik met een evenwichtige invulling van de open ruimte dragers natuur, water, landbouw en recreatie.**
  - Robuuste groen-blauwe dooradering door open ruimte én bebouwde ruimte (dorps- en stedelijk weefsel, ...)
  - Integraal waterbeheer: waterbeheersing, waterkwaliteit & biodiversiteit
  - Veerkrachtige landbouwgebieden die voedsel- en landbouwproductie garanderen, maar ook andere ecosystemendiensten leveren (biodiversiteit, waterbuffer, klimaat, recreatie, ...).

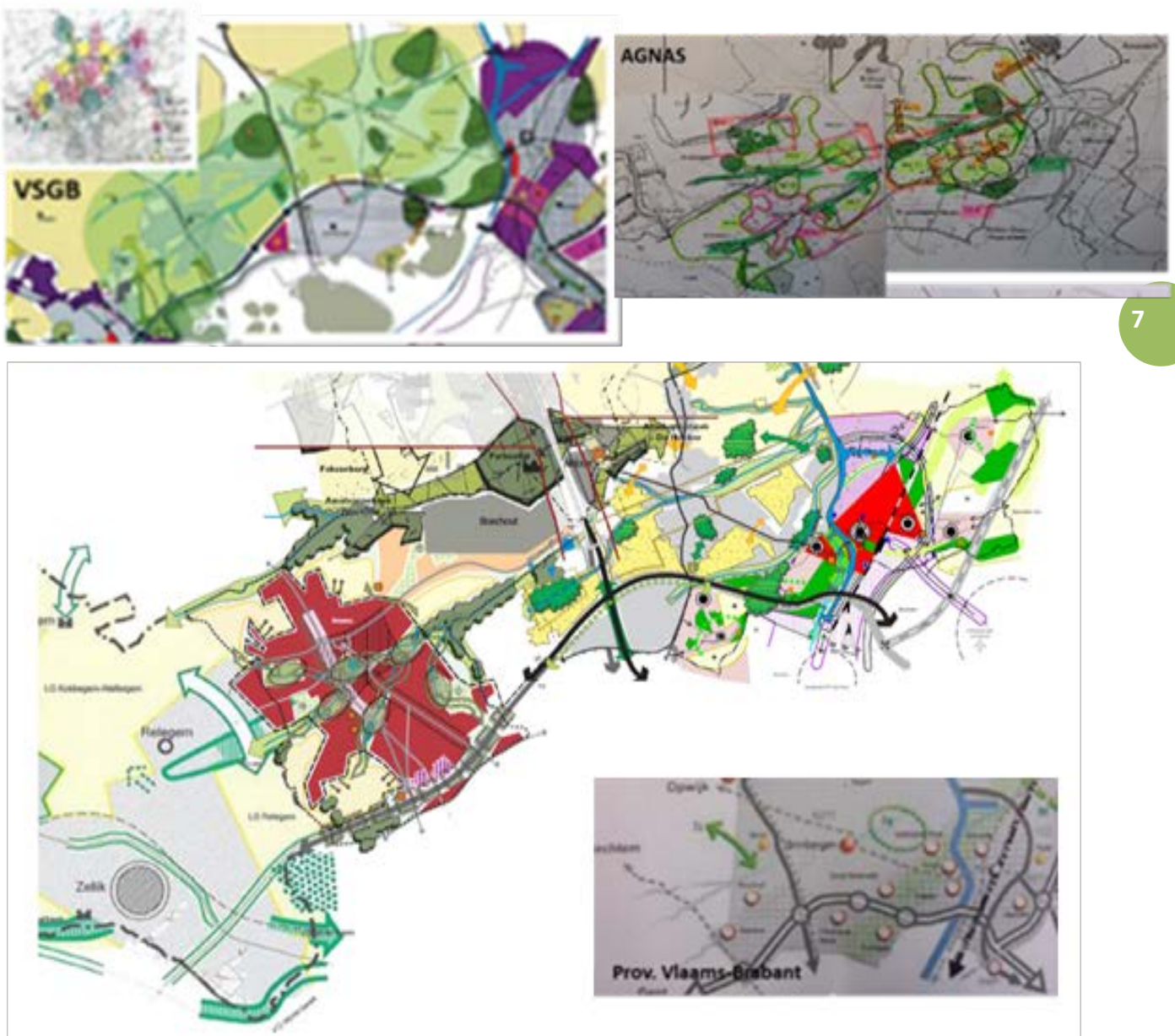
- Een beleefbare Groene Noordrand: het 'Maalbeekpad', 'Tangebeekpad' en 'route Van Basiliek tot Basiliek' als bovenlokale recreatieve en toeristische kapstokken van een kwalitatief recreatief netwerk langsheen verschillende landschaps-, natuur- en cultuurkamers.
2. **Landschappelijk benaderen van grote infrastructuurprojecten (o.a.. Brabantnet, R0, ...). Kansen grijpen tot integratie én ontsnippering in het groene, recreatieve en open ruimtenetwerk.**
  3. **Meer doen met minder ruimte: ruimtelijk rendement van het huidig ruimtebeslag verhogen, met maatwerk voor leefkwaliteit, verhogen van klimaatbestendigheid en beperken en terugdraaien van verharding.**

Groene Noordrand ambiert om in de open ruimte op te treden **als trekkende actor** en in die rol dus ten volle in te zetten op **doelstelling 1 (en subdoelstellingen)**. Door daarnaast ambitieus en constructief **mee aan tafel te schuiven** bij grote infrastructuurprojecten of andere 'hardere' ontwikkelingen rond wonen en werken, wil het Strategisch Project de **gestelde doelen 2 en 3** realiseren. Via een partnership met de trekkers van deze projecten wordt maximaal gezocht naar kruisbestuiving en win-wins. Beide sporen leiden samen tot de kwalitatieve en robuuste realisatie van de **Groene Noordrand-gebiedsvisie** (zie onder).

EEN RUIMTEMIJKE (LANDSCHAPS)VISIE VOOR DE GROENE NOORDRAND

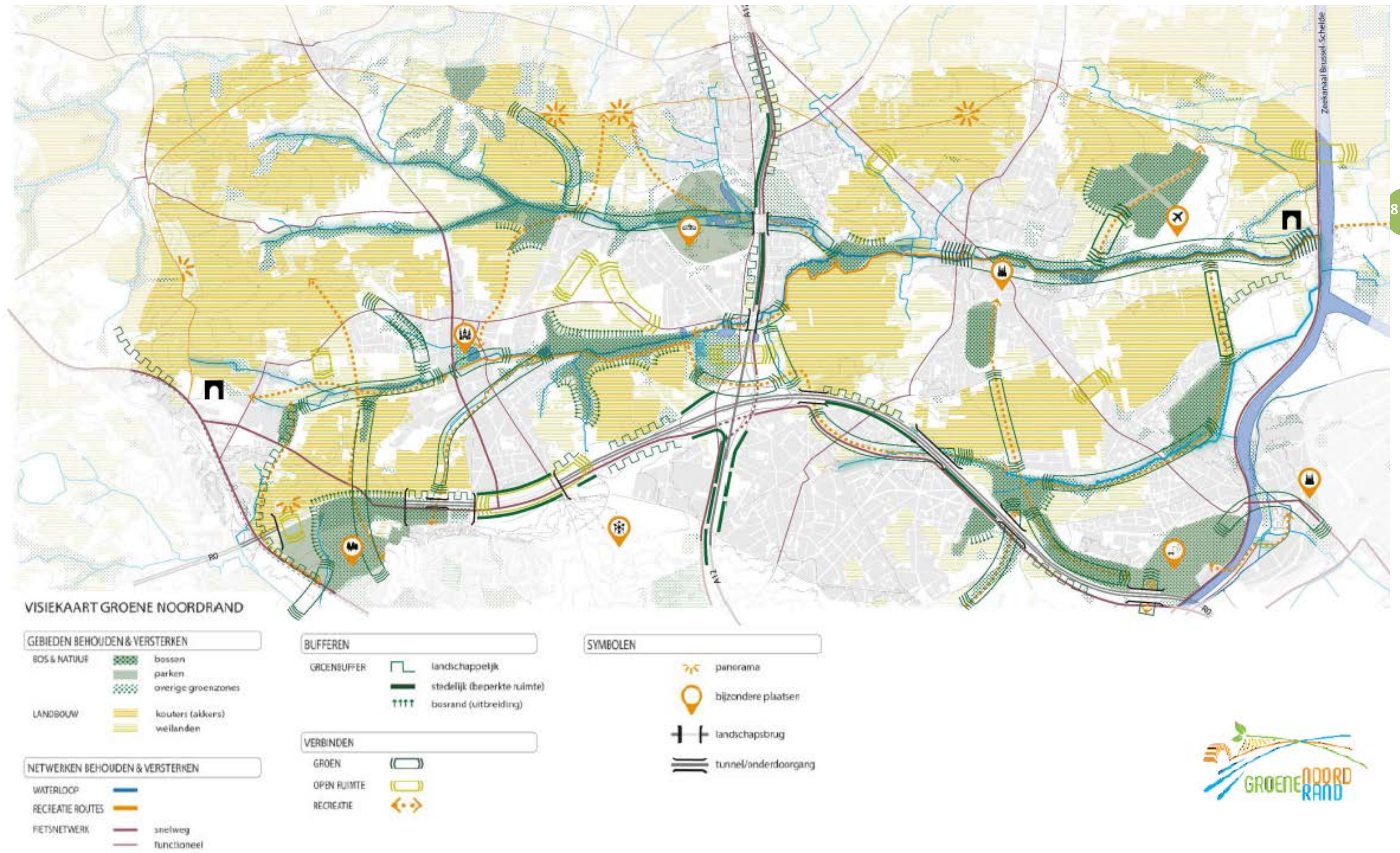
Er werd ook in de Groene Noordrand natuurlijk niet gestart vanaf een blanco blad. Op verschillende schaalniveaus werden reeds visies uitgeschreven en plannen, al dan niet met een juridische basis, opgemaakt (**Figuur 2**). Waardevolle input die we tijdens onze 1ste projectperiode (1 sept 2016-31 aug 2019) meenamen bij de opmaak van een **gewenste open ruimtestructuur** voor de Groene Noordrand (**Figuur 3**). Een door alle partners gedragen visie die kan gebruikt worden als **leidraad voor lopende en toekomstige projecten en programma's** binnen de Groene Noordrand. Via verschillende processen en projecten, reeds opgestart of gepland wil het Strategisch Project Groene Noordrand deze visie met partners helpen waarmaken (**Figuur 4** en zie DEEL 2).

Figuur 2– Bestaande visies en plannen in de Groene Noorderand, van bovenlokaal tot lokaal

Figuur 3– Ruimtelijke vertaling Groene Noordrand-visie

De belangrijkste concepten in de **Groene Noordrandvisie** zijn (zie legende **Figuur 3**):

- **Behouden**

- Het behoud van de open ruimte.
- Het behouden van de reeds aanwezige groen-blaauwe valleien met hun groenkernen (park- én boslandschappen, nattere ruigten en weilanden).
- Het duurzaam bestendigen van landbouw op de kouters.
- Het behouden van het landbouwlandschap (weilanden, kleinere akkers), met naast duurzame landbouw plaats voor natuur of recreatie, functioneel met elkaar verweven.
- Het behouden van openruimte-zichtrelaties.
- Het behouden van de reeds aanwezige dooradering voor recreatieve fietsen wandelen.
- Het opwaarderen van de vallei en vrijwaren van bijkomende bebouwing in de vallei.

- **Versterken**

- Het versterken van het blauwgroene parelsnoer van bestaande en potentieel nieuwe groengebieden in de vallei.
- Het versterken van de aanwezige groenkernen, mét bosuitbreiding aansluitend op de bestaande boskernen.
- Het versterken van het kouter- & landbouwlandschap.
- Integraal waterbeheer: meer plaats voor water ter versterking van het bufferend vermogen en ecologische structuurkwaliteit, streven naar betere waterkwaliteit.

- **Verbinden**

- Versterken en/of creëren van robuuste groenverbindingen (van ecologische bermen, over netwerk van kleine landschapselementen tot extra bos) tussen groenkernen zowel in de valleien en op de heuvelkammen, als tussen deze assen in.
- Het creëren van robuuste groen-blaauwe verbindingen doorheen de dorpskernen.
- Het actief inzetten op bestendigen en/of realiseren van open verbindingen tussen de verschillende openruimtekamers.
- Het creëren van missing-links in het recreatieve (wandel- en fiets)netwerk, zodat de gehele Groene Noordrand doorwaadbaar wordt én linken gelegd worden met de ruimere omgeving van de Brabantse Kouters.
- Het opheffen van de barrièrewerking door harde infrastructuren op de groen-blaauwe en recreatieve netwerken.

- **Bufferen - Integreren**

- Het landschappelijk integreren en sturen van infrastructuurwerken (o.a. Ring0, Brabantnet, Fietssnelwegen, gebouwen, ...).
- Het (groen)bufferen van gebouwen en harde infrastructuren, landschappelijk en breed waar ruimtelijk mogelijk, eerder beperkt in een meer stedelijke context.

VIA VERFIJNEND STUDIEWERK TOT TERREINREALISATIES

Wegens de complexiteit en de grootte van het projectgebied lopen momenteel **verschillende studies** waarbij een **verfijning van de Groene Noordrand-gebiedsvisie** beoogd wordt, wordt ingezoomd en een antwoord wordt gezocht op specifieke vraagstukken in bepaalde deelgebieden. Dit moet via ontwerpend onderzoek en inrichtingsvoorstellen leiden tot concrete acties op het terrein. Vandaag zijn al enkele **hefboomprojecten of quick-wins** in uitvoering. Daarnaast worden enkele **ruimtelijke processen** (oa. opmaak RUP's, ontwikkelingen, ...) in de regio door het SP-team opgevolgd en hierbij wordt de Groene Noordrandvisie bewaakt (zie **Figuur 4**). Ook worden **naburige gebiedsprojecten** opgevolgd waarbij linken worden gelegd met het beoogde groen-blauwe-recreatieve netwerk in de Groene Noordrand.

10

In DEEL 2, de projectfiches, worden deze meer in detail besproken. Hieronder wordt enkel een (niet-limitatieve) opsomming gemaakt van de belangrijkste processen en projecten.

Verfijnd studiewerk lopend (van macro- over meso- naar microschaal):

- 'Integraal Project Maalbeek' – *i.s.m. Bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken / Vlaamse Milieumaatschappij / Provincie Vlaams-Brabant*
- Voorbereidende studie 'Landinrichtingsplan Groene Noordrand' - *i.s.m. gemeenten Asse, Wemmel, Grimbergen en met opvolging en financiële steun van Vlaamse Landmaatschappij*
- Beheersplan 'Gehucht Amelgem & omgeving' – *i.s.m. gemeenten Meise, Merchtem, Wemmel met financiering via Agentschap Onroerend Erfgoed*
- Programma 'Werken aan de Ring' – *De Werkvennootschap*
- Gebiedsprogramma 'Vlaamse Rand rond Brussel' – *Departement Omgeving*
  - *Open Ruimte Netwerk in en rond Brussel*
  - *Slimme verdichting*
  - *Urbane bossen*
- Bospotenties & Bebossing in de regio – *i.s.m. Regionaal Landschap Brabantse Kouters / Agentschap voor Natuur & bos / Vlaamse Landmaatschappij / Bosgroep Vlaams-Brabant*

(Hefboom)projecten 'uitgevoerd', 'in uitvoering' of 'financiële ondersteuning aangevraagd'

- 'Groene Rand'-projecten:
  - 'Motte' (Wemmel) – *uitgevoerd – i.s.m. gemeente Wemmel en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
  - 'Reek' (Wemmel) – *in uitvoering – i.s.m. gemeente Wemmel en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
  - 'Van Reek tot Motte en verder' (Wemmel) – *in uitvoering – i.s.m. gemeente Wemmel en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
- 'Natuur in je Buurt'-projecten:
  - 'Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius' (Grimbergen) – *in uitvoering – i.s.m. Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*

- *'Beiaardpleintje' (Grimbergen) – in aanvraag – i.s.m. gemeente Grimbergen en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
- *'Sint-Donatuslaan' (Grimbergen) – in aanvraag – i.s.m. gemeente Grimbergen en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
- **'Natte Natuur' (Blue Deal):**
  - *'Herwaardering Tangebeekvallei, Borgt, Grimbergen' – in uitvoering - i.s.m. gemeente Grimbergen en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Departement Omgeving.*
  - *'Ontharden Maalbeekvallei & versterken natuurlijke parkzone, Grimbergen' – in uitvoering - i.s.m. gemeente Grimbergen en Vlaamse Landmaatschappij, met financiële steun van Departement Omgeving.*
  - *'Ruimte voor de Molenbeek, Wommel' – in uitvoering - i.s.m. gemeente Wommel en Farys, met financiële steun van Departement Omgeving.*
- **'Water+Land+Schap' (Blue Deal):**
  - *'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' – in aanvraag - i.s.m. gemeenten Asse, Merchtem, Wommel, Meise en Grimbergen en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Vlaamse Landmaatschappij.*
- **'Duurzame Biodiversiteitsprojecten'**
  - *'Voormalige Pastorietuin' (Meise) – in uitvoering - i.s.m. gemeente Meise en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant*
  - *'Naar een fijnmazig netwerk van overwinteringslocatie voor vleermuizen ten NO van Brussel' – in uitvoering - i.s.m. stad Vilvoorde, gemeenten Steenokkerzeel en Kraainem en Regionaal Landschap Brabantse Kouters en Natuurpunt Studie, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant*
- **'360°-Erfgoed'-projecten:**
  - *'Kelder Domein 3 Fonteynen' (Vilvoorde) – uitgevoerd - i.s.m. Stad Vilvoorde en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant, Agentschap voor Natuur en Bos en Stad Vilvoorde*
  - *Paviljoen Pastorietuin (Meise) – in uitvoering - i.s.m. gemeente Meise en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant*
- **'Behoud & Waarden Onroerend Erfgoed'-projecten:**
  - *Achterstallig onderhoud 'Kastanjedreef Domein Ter Tommen (Grimbergen)' – in uitvoering - i.s.m. gemeente Grimbergen en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant*
- **Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand':**
  - *Landinrichtingsplan 'Hooghof & omgeving' (Asse) – in uitvoering– Vlaamse Landmaatschappij i.s.m. gemeenten Asse en Wommel.*
  - *Landinrichtingsplan 'Oostelijke Maalbeekvallei' (Grimbergen) – in uitvoering – Vlaamse Landmaatschappij i.s.m. gemeente Grimbergen*
- **Kleinschalige inrichtingsprojecten met kleine landschapselementen bij particulieren** – in uitvoering – i.s.m. Regionaal Landschap Brabantse Kouters met financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant
- **Gericht inzetten Beheerovereenkomsten in de Groene Noordrand** – in uitvoering– i.s.m. Vlaamse Landmaatschappij

Opvolgen van ruimtelijke processen, ontwikkelingsplannen, ...:

- GRUP Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) – deel Noord
- Stroomgebiedbeheerplannen 2021-2027
- Beleidsplan Ruimte (Asse)
- PRUP Bomaco (Asse)
- Herontwikkeling Stillemanssite (Asse)
- Herontwikkeling Hooghof (Asse)
- Ontwikkeling Researchpark – Green energy Park (Asse)
- Klimaatplan (Grimbergen)
- Herontwikkeling Parking C (Grimbergen)
- RUP Douwe Egberts (Grimbergen)
- RUP Waardbeekdreef (Grimbergen)
- RUP Potaarde (Grimbergen)
- Beleidsplan Ruimte (Wemmel)
- Mobiliteitsplan (Wemmel)
- ...

Opvolgen van naburige gebiedscoalities & -projecten

- Strategisch Project 'Landschap van Erembald tot Kravaalbos'
- Strategisch Project 'Open Ruimte in en om Mechelen'
- Strategisch Project 'Reconversie Vilvoorde-Machelen'
- TOP.Noordrand
- BUDA+
- Gebiedscoalitie 'Woluwe'
- ...

Figuur 4: Groene Noordrand... van visie naar terreinrealisaties

(meer details in DEEL 2 – projectfiches. Voor de leesbaarheid komt de kleur van de projectfiche-titel overeen met de kleur van deze respectievelijke actie op deze Figuur 5)

DEEL 2: OUTPUT: acties uitgevoerd, in uitvoering of gepland

Een belangrijke output vandaag is het **opgebouwde netwerk** en een **screening** van lopende projecten en processen, kansen en uitdagingen. Dit resulteerde in heel wat betrokken partners, evenals in een **lijst van potentiële acties** waar het strategisch project kan aan werken, op korte tot middellange en lange termijn. Voorliggende fiches zijn **geen vaste, definitieve lijst**. Het geeft een **actuele update** en zal onderweg aangevuld en verfijnd worden.

Tijdens de 1ste projectperiode, 01/09/2016 – 31/08/2019, werd volop werk gemaakt van een ruimtelijke vertaling van onze **Groene Noordrand-visie**. Een door alle partners gedragen visiebeeld dat kan gebruikt worden als leidraad voor lopende en toekomstige projecten en programma's binnen de Groene Noordrand (zie Deel 1).

Wegens de complexiteit en de grootte van het projectgebied werden reeds op het einde van die 1ste projectperiode **verschillende studies** opgestart waarbij een **verfijning van die gebiedsvisie** beoogd wordt, wordt ingezoomd en een antwoord wordt gezocht op specifieke vraagstukken in bepaalde deelgebieden. Dit moet via **ontwerpend onderzoek en inrichtingsvoorstellen** leiden tot **concrete acties** op het terrein. Vandaag zijn dan ook al enkele **hefboomprojecten of quick-wins** in uitvoering of uitgevoerd.

In dit **2de deel** wordt een update gegeven van dit **verfijnend studiewerk**, de **(hefboom)projecten** in uitvoering en de verschillende **processen in de regio** die door het Strategisch Project worden opgevolgd, geadviseerd en waarbij input wordt gegeven waar gevraagd/nodig. Dit hoofdstuk geeft zo een **overzicht en voortgang van de acties & output gedurende de totale projectperiode van dit Strategisch Project Groene Noordrand**, maar met focus op deze 2de projectperiode (01/02/2020-31/01/2022).

In wat volgt, worden deze acties kort geduid. Elke actie wordt opgehangen aan één van de zes strategische doelstellingen/thema's. Het spreekt echter voor zich, dat bij de meeste acties een geïntegreerde aanpak, over de verschillende thema's heen, wordt vooropgesteld.

Telkens wordt het projectverloop sinds de start van deze **2de Strategisch Projectperiode** weergegeven **(d.w.z. sinds 1 februari 2020)**. Dit hoofdstuk geeft dus een **overzicht van de acties & output** gedurende de totale projectperiode van dit Strategisch Project 'Werken aan de Groene Noordrand'. Uiteraard is dit een verder werken op de 1ste Strategische Projectperiode (1 september 2016 – 31 augustus 2019).

Wat tijdens voorliggende projectduur (2de werkingsjaar 01/02/2021-31/01/2022) werd gerealiseerd staat hierbij telkens in het vet en onderstreept aangeduid.

In **Figuur 4 (zie DEEL 1 p. 14)** worden ze ruimtelijk gesitueerd op de Groene Noordrand- visiekaart. Voor de leesbaarheid komt de kleur van de projectfiche-titel overeen met de kleur van deze respectievelijke actie op Figuur 4. Gebiedsdekkende, niet locatie-specifieke, projecten & processen krijgen een witte titel

PROCESMANAGEMENT - Een globale projectwerking met de organisatie van divers overleg, communicatie & draagvlakvorming

ACTIE: Organisatie gestructureerd overleg tussen projectpartners	
Initiatief	Projectteam
Rol SP-Projectteam	Coördinatie & Organisatie – Opvolgen, Afstemmen & Input
Omschrijving	Naast Stuurgroep, Projectbureau en heel wat bilaterale gesprekken, worden er -naargelang de noodzaak of proces- ook diverse thematische of gebiedswerkgroepen georganiseerd (zie ook <i>Deel 3: Projectproces</i> & de specifieke acties in de fiches hieronder).
Strategische doelstellingen	Breed overlegplatform – Thematisch overlegplatform – Deelgebiedspecifiek overlegplatform
Uitgevoerd	<p><u>Februari 2020 – februari 2022:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Stuurgroep:</u> 06/03, 19/06, 04/12/2020 en <u>18/06 & 03/12/2021</u> • <u>Projectbureau:</u> 22/06, 10/11, 02/12/2020 en <u>05/02, 05/05 & 10/06/2021</u> • <u>Diverse werkgroepen:</u> zie respectievelijke fiches of overzicht deel 3 verder: <ul style="list-style-type: none"> - Programma ‘Werken aan de Ring’ - Gebiedsprogramma ‘Vlaamse Rand rond Brussel’ - Landinrichtingsproject ‘Vlaamse Rand’ - Top.Noordrand – Buda+ - Stuurgroep ‘HupHubBrussel’ - Korte Keten Meise - Ecologische Ontsnippering A12 - Evaluatie Erosiebeleid - Klimaatplan Grimbergen - Hemelwater- & droogteplan Meise - Werkgroep ‘Integraal Project Maalbeek’ - Begeleidingsgroep ‘Gehucht Amelgem & omgeving’ - Kerngroep ‘WaterLandSchap Klimaatrobuuste Groene Noordrand’
Op de planning	<p><u>Organisatie/Opvolgen van overlegmomenten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Halfjaarlijkse vergadering met Stuurgroep • 2 à 3-maandelijke vergaderingen met Projectbureau • Diverse werkgroepen blijvend organiseren. • Diverse werkgroepen blijvend opvolgen.
Financieel	Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

ACTIE: Communicatie & draagvlakvorming	
Initiatief	Projectteam & partners
Rol SP-Projectteam	Coördinatie & Organisatie
Omschrijving	<p>Regelmatig communiceren over de acties van het strategisch project via diverse eigen kanalen en via deze van partners, evenals regelmatig naar buiten komen met een publieksactiviteit is belangrijk voor het gekend en gedragen zijn bij en door het grote publiek.</p> <p>Daarnaast moet het strategisch project zichtbaar en herkenbaar zijn. Het ontwikkelen van een eigen huisstijl is hierbij opportuun.</p>
Strategische doelstellingen	Strategisch project gekend & gedragen – zichtbaar & herkenbaar in het projectgebied en bij partners
Uitgevoerd	<p><u>Sociale media:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Facebook-pagina: @groenenoordrand: 365 volgers, 139 geplaatste/gedeelde berichten, waarvan 22 in dit 2de werkingsjaar van onze 2de projectperiode. • Webpagina: www.groenenoordrand.be (update juli 2021). <p><u>In de pers:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tijdens afgelopen projectperiode verscheen in de Randkrant (mei 2021) een artikel 'De bewakers van de open ruimte', waarin we ook als 'Strategisch Project Groene Noordrand' aan het woord komen. • <u>Gouverneur Spooren</u> verspreide, als voorzitter, een persbericht over de Groene Noordrand: 'Nieuwe projecten moeten leefbaarheid in groene noordrand bevorderen (6 december 2021)', opgepikt in o.a. Het Nieuwsblad. • Vermelding 'WLS Klimaatrobuuste Groene Noordrand' in VLM-persbericht goedgekeurde 'Water+Land+Schap 2.0'-projecten, opgepikt in o.a. VILT, De Standaard en Landbouwleven. <p><u>Partners: infoblad/website/Facebook/...:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Provincie Vlaams-Brabant MAG#92-Winter2021: 'Elke vierkante meter telt. Groenblauwe dooradering – Strategische Projecten in Vlaams-Brabant', met vermelding Groene Noordrand. <p><u>Publieksactiviteit:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Na het uitstel van de 2020-editie vond het jaarlijkse 'Feest in het Landschap' van Regionaal Landschap Brabantse Kouters plaats op 12/09/2021 te Wommel, centraal in de Maalbeekvallei en Groene Noordrand. Het Strategisch Project nam hierbij actief deel met een Maalbeekwandeling

	<p>(6 km) en een infostand met toelichting lopende processen & projecten. <u>750 Deelnemers</u> ontdekten er die dag de Maalbeekvallei, de ruggengraat van de Groene Noordrand.</p> <p><u>Groene Noordrand communicatieproducten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanmaken van 2 beachvlaggen en 2 gewone vlaggen (zomer 2021)
Op de planning	<p>Aanvullen en up-to-date houden <u>sociale media</u>.</p> <p><u>Communiceren</u> via diverse kanalen bij elke nieuwe mijlpaal.</p> <p><u>Organiseren van publieksactiviteiten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Feest in het Landschap' (RLBK): aansluiten indien gemeente deel uitmaakt van de gebiedscoalitie Groene Noordrand. - Trefdag 'Groene Noordrand': najaar 2022 (partners, middenveld en verenigingen) - ...
Financieel	Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

ACTIE: Inrichting & ontsluiting Reekbeek, Wemmel	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	Met de herinrichting (boomgaard, houtkanten, extensief beheer) en (gedeeltelijke) ontsluiting van de gemeentelijke weilanden en broekbossen langsheen de 'Reekbeek', wordt er een extra groene plekje toegankelijk gemaakt. Bovendien werd door de gemeente ondertussen door enkele ingrepen in de loop van de Reekbeek en haar directe omgeving, op een natuurlijke wijze extra waterbufferend vermogen gecreëerd.
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode (2016-2019) werd hiertoe een 'Groene Rand'-project (ANB) voorbereid, ingediend en gehonoreerd.</p> <p>Alle aanplantingen werden ondertussen uitgevoerd (o.a. houtkanten, solitaire (knot)bomen, hoogstamboomgaard). Deze worden ondertussen meegenomen in het reguliere beheer van de site.</p> <p>Afgelopen periode werd gewerkt aan de recreatieve ontsluiting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg met een particuliere eigenaar en Gemeente rond gedeeltelijk verkoop privé-eigendom als verbindingstrook tussen de twee gemeentelijke eigendommen. Ondertussen werd ook de onteigeningsprocedure opgestart door de gemeente Wemmel. • Vorbereiding, opmaak en indienen omgevingsvergunning (vlonderpaden, brugjes, ...): Na een toekenning door de Gemeente Wemmel (17/09/2020) werd succesvol beroep ingediend bij de Provincie Vlaams-Brabant. Een nieuw dossier werd voorbereid (met inbegrip van rooilijnplan, voorgelegd aan de Gemeenteraad), met nieuw openbaar onderzoek juli-augustus 2021. Bij het indienen van de nieuwe omgevingsvergunning bleek echter de 'Beschrijvende nota' te ontbreken. Bijgevolg werd de procedure stilgelegd. Na het consulteren van een advocaat door de Gemeente Wemmel, zal een nieuwe omgevingsvergunningsaanvraag worden ingediend in het voorjaar 2022. • Mogelijkheden tot aankoop extra terrein door gemeente Wemmel als derde toegangspoort + groen-recreatieve link

	met Maalbeekvallei & Wemmelse Motte werden aangegrepen voor het uitwerken en indienen nieuw 'Groene Rand'-project 'Van Reek tot Motte & verder' (zie verder).
Op de planning	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering laatste fase 'ontsluiting': afhankelijk van verloop procedures (aankoop in der minne, onteigening, omgevingsvergunning, ...): plaatsen vlonder, brugjes en inrichting onthaal- en vertoefzone. • Opstart achterstallig bosbeheer in broekbosje i.s.m. ANB en Provinciaal Steunpunt Bos • Reguliere maaibeheer verderzetten • Feestelijke opening voor het brede publiek
Financieel	<u>Personeelskost & werkingskost</u> via Strategisch Project <u>Uitvoeringskost</u> : Agentschap Natuur & Bos (Flankerend beleid VSGB: Groene Rand-projecten) & Gemeente Wommel.

ACTIE: Inrichting & ontsluiting Motte, Wommel	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider - Ondersteuner
Omschrijving	Bij voorliggend project ligt het zwaartepunt niet zozeer bij het creëren van extra groen, maar wel bij het versterken van de natuurwaarden door (omvormings)beheer, met als doel om de

	<p>biodiversiteit in het gebied te verhogen en haar kwaliteit als belangrijke groene stapsteen in een groter groen netwerk tussen Laarbeekbos (Jette) en Beverbos (andere kant Wemmel) (en via de Maalbeekvallei) tot aan het Lintbos in Grimbergen, te verhogen. Naast groene stapsteen, is de site eveneens een (potentieel) recreatief knooppunt. Binnen voorliggend project wordt het gebied ontsloten door het doortrekken en opwaarderen van bestaande (wandel)wegen. Extra toegankelijk groen wordt zo gecreëerd binnen de gemeente Wemmel, maar ook vanuit de buurgemeente Asse (Relegem). Een lokale lus op de site zorgt daarnaast voor een natuurexploratiekans. Op grotere schaal draagt deze doorsteek ook bij tot de verbinding met Zellik, via de herinrichting van de trage wegen in de ruime omgeving van het Hooghof (Landinrichting) en kan het een knooppunt worden in de recreatieve ontsluiting langsheen de Maalbeek (oost-west) en tussen de Vlaamse Rand en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (noord-zuid). Een idee dat ook reeds werd geopperd in het ontwerpend onderzoek 'Metropolitan Landscapes'. Ook draagt de uitvoering van het project bij tot het versterken van het bovenlokale speelweefsel. De gemeente Wemmel realiseert met dit project haar eerste Speelbos. Door het opwaarderen van een lokale doorsteek (naar Oude Jetseweg en naar Uilenspiegelpark via brugje over Maalbeek) via voorliggend project, kan ook de jeugd uit naburige deelgemeente Relegem (Asse), waar vandaag ook nog geen speelbos is, mee spelen in dit gebied.</p>
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode (2016-2019) werd hiertoe een 'Groene Rand'-project (ANB) voorbereid, ingediend en gehonoreerd. De voorziene herinrichting werd ondertussen uitgevoerd (o.a. speelbos, totems, vlonder, aanplantingen, ...). Net na afronden van de 1ste projectperiode werd de 'Wemmelse Motte' feestelijk ingespeeld op 04/10/2019.</p> <p><u>Afgelopen periode werd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gewerkt aan het <u>verder onderzoeken van de 'Wemmelse Motte' als (bovenlokale) schakel in het groen-recreatieve netwerk</u> in de Groene Noordrand via studiewerk in functie van de opmaak van een Landinrichtingsplan Groene Noordrand (zie verder). • Opvolging van het reguliere <u>exoten-, maai- & bosbeheer</u>. • <u>Definitieve oplevering door ANB: 20/12/2021</u>

<p>Op de planning</p>	<p><u>Zoektocht naar een duurzame oplossing – vermoedelijk via toekomstige LIP Groene Noordrand (zie verder) - voor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De vaak te natte en daardoor onbegaanbare paden in het gebied. - Extra wateroverlast ter hoogte van toegang door afstroming omliggende akker en weg 'Motte'. - Niet-toegestaan gebruik van site door fietsers en ruiters. <p>Aftoetsen, overleg en studiewerk ifv toekomstig <u>Landinrichtingsplan (LIP) 'Groene Noordrand'</u> (zie verder).</p> <p>Groen-recreatieve link met 'Reek' werd aangegrepen voor indienen <u>nieuw 'Groene Rand'-project 'Van Reek tot Motte & verder'</u> (zie verder).</p> <p><u>Regulier exoten-, maai- & bosbeheer</u> verder zetten.</p>
<p>Financieel</p>	<p><u>Personeelskost & werkingskost</u> via Strategisch Project <u>Uitvoeringskost</u>: Agentschap Natuur & Bos (Flankerend beleid VSGB: Groene Rand-projecten) & Gemeente Wemmel</p>

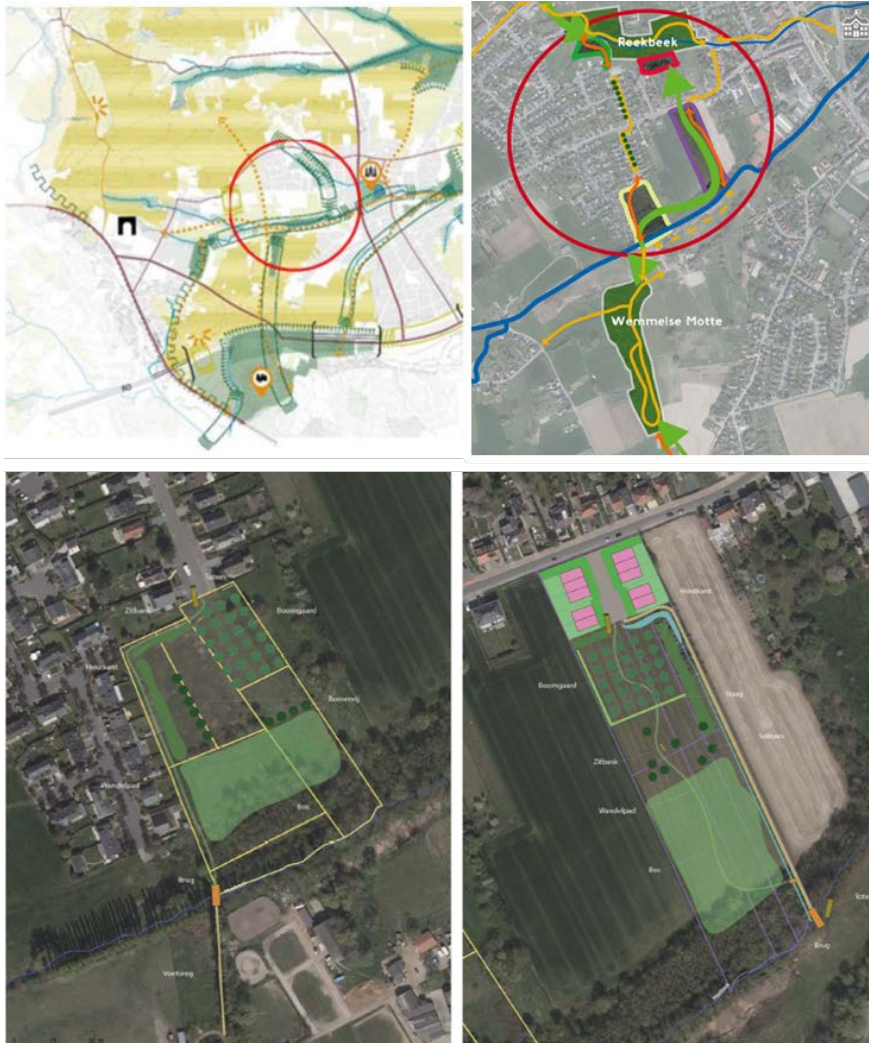

ACTIE: Inrichting & ontsluiting 'Van Reek tot Motte & verder', Wemmel	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	Scharnierpunten 'Reekbeek' en 'Wemmelse Motte', beide voorgaande Groene Randprojectrealisaties in de bovenloop van de Maalbeek (zie hoger), worden met de realisatie van voorliggend project naast ecologisch versterkt en recreatief ontsloten, eveneens met elkaar verbonden als schakels in het

	beoogde robuuste groene & recreatieve netwerk in de Groene Noordrand.
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>Overleg met Gemeente op 12/05, 17/05, 08/06, 27/08 en 10/09/2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie 'Groene Noordrand'-visie • Link met 2 projecten in uitvoering: 'Reek' & 'Wemmelse Motte': versterken en verbinden (zie hoger) • Link met studie LIP Groene Noordrand: versterken en al deels realiseren (zie verder). <p><u>Opmaken projectaanvraag 'Groene Rand' – Agentschap voor Natuur & Bos:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgemaakt en ingediend door RLBK vzw op 11/09/2020 • Projectaanvraag en bijhorende subsidie werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 18/12/2020. <p>Afgelopen periode werd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Info- & overlegmoment met betrokken eigenaars van de percelen opgenomen in het project: 31/03/2021. • Aankoop percelen door de gemeente in der minne opgestart en lopend. • Opmeting tracé voetwegen 33 en 50 door landmeter.
Op de planning	<p><u>Looptijd: 3 jaar:</u></p> <p>2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afronden aankoopdossiers door de Gemeente Wemmel • Verfijning ontwerp • Opmaak en aanvraag nodige vergunningen • Infomoment en participatieavonden betrokkenen & buurt • Opmaak en uitsturen bestek • Voorbereidende werken alsook vooropgesteld maaibeheer op de delen die in hooiland worden genomen. • Plantacties: <ul style="list-style-type: none"> - Bosvormingen en bosuitbreidingen - Aanplanten houtkanten, loofbomen en fruitbomen • Aanleg recreatieve infrastructuur <p>2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maaibeheer en vrijstellen • Aanleg recreatieve infrastructuur • Inboeten plantgoed • Feestelijke opening

Financieel	<u>Personeelskost (deels) & werkingskost</u> via Strategisch Project <u>Personeelskost (deels) en uitvoeringskost:</u> Agentschap Natuur & Bos (Flankerend beleid VSGB: Groene Rand-projecten) & Gemeente Wemmel.
-------------------	--

ACTIE: Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius, Grimbergen	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	De Broeders Alexianen bouwden in 1909 nabij de Potaardekouter op het hoogste punt van Grimbergen een zorgziekenhuis. Samen met de gebouwen werd er ook een vijf hectare groot park aangelegd. Na een eeuw van uitbreiden, bijbouwen, planten en rooien zat er echter geen structuur meer in het oude landschapspark. Samen met Regionaal Landschap Brabantse Kouters (RLBK) werd een visie uitgetekend. Hierbij krijgt het park stap voor stap weer een plaats in het landschap. De eerste ingrepen situeerden zich op de overgang tussen park en het

	<p>omliggende landschap. Met streekeigen groen, een hoogstamboomgaard, een bloemenweide, hagen en houtkanten, knotbomenrijen en een mooie dreef van inlandse eik.</p> <p>De landschappelijke inrichting past in de bredere aanpak vanuit het Strategische Project Groene Noordrand. Met de Maalbeekvallei als landschappelijke drager is een visie en actieprogramma voor het gebied ontwikkeld met als einddoel de open groene ruimte te versterken. Hierbij gaat er uiteraard ook aandacht naar het kouterlandschap en het verbeteren van de recreatieve dooradering.</p> <p>De directie heeft de uitdrukkelijke wens om deze landschappelijke integratie door te trekken naar de verschillende deelruimten tussen de gebouwen om zo de natuur tot dichtbij de verschillende leefgroepen te brengen. Natuur heeft niet alleen een positief effect op de geestelijke gezondheid, maar zorgt ook voor verkoeling en een verhoging van de biodiversiteit op de site.</p>
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbaarheid, gezondheid
Uitgevoerd	<p><u>Verkennd overleg met Sint-Alexius</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Versterking van eerdere landschapsrealisaties op site. • Passend binnen 'Groene Noordrand'-visie • Link met studie LIP Groene Noordrand: versterken en aansluiten op Potaarde-kouter. • Kansen studieopdracht-case Erasmus Hogeschool Brussel <p><u>Projectaanvraag 'Rust en Ontmoetingstuin' - Natuur in je Buurt'</u></p> <p><u>– Agentschap Natuur & Bos:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De projectoproep 'Natuur in je Buurt' trekt volledig de kaart van projecten die door middel van natuurontwikkeling of groenaanleg inzetten op de bevordering van onze gezondheid. • Projectaanvraag opgemaakt door RLBK vzw en door het Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius (Grimbergen) <u>ingediend op 15/09/2019 en goedgekeurd: 01/2020.</u> • Op initiatief van het strategisch project werd een samenwerking opgezet met <u>Erasmus Hogeschool Brussel Landschaps- en tuinarchitectuur</u> om de ideeën voor de inrichting verder te concretiseren. In het <u>academiejaar 2019-20</u> kregen de laatstejaarsstudenten de visie en het actieprogramma van het strategisch project als onderwerp voor hun <u>fieldwork-project (jury 12/06/2020)</u> Er werd een traject opgemaakt waarbij voor het vakgebied landschap

	<p>de hele Maalbeekvallei het onderwerp van onderzoek vormt. In het <u>vakgebied tuinen</u> was <u>Sint-Alexius</u> aangeduid als projectzone. Hierbij werd er, naast een analyse van de hele site, ingezoomd op een <u>ontwerp voor een 'Rust- en Ontmoetingstuin'</u> binnen de vooropgestelde landschappelijke visie en met de randvoorwaarden van Natuur in je Buurt.</p> <p>Afgelopen periode werd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Verdere verfijning ontwerp</u> door Groene Noordrandteam: <ul style="list-style-type: none"> ○ Participatieproces met patiënten, personeel, bezoekers. ○ Verfijnen visie en opmaak herinrichtingsvoorstel 'Rust- en Ontmoetingstuin'.
<p>Op de planning</p>	<p><u>Looptijd: 3 jaar</u></p> <p><u>Aanbestedingsprocedure realisatie</u> gekozen ontwerp.</p> <p><u>Uitvoering.</u></p> <p><u>Feestelijke opening.</u></p>
<p>Financieel</p>	<p><u>Personeelskost (deels) & werkingskost</u> via Strategisch Project <u>Personeelskost (deels) en uitvoeringskost</u>: Agentschap Natuur & Bos ('Natuur in je Buurt'-projecten) & Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius</p>

ACTIE: Natuur-in-je-Buurt: Beiaardpleintje & Sint-Donatuslaan – Grimbergen

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw, Vlaamse Landmaatschappij
Rol SP-Projectteam	Initiator - Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	<p>De <u>projectoproep 'Natuur in je Buurt'</u> (Agentschap voor Natuur en Bos) wil projecten ondersteunen die, door middel van natuurontwikkeling of door de aanleg van natuurelementen, zowel tegemoet komen aan een duidelijke maatschappelijke nood, als bijdragen aan een robuuste en veerkrachtige Vlaamse natuur zodat ook onze biodiversiteit ondersteund wordt. De maatschappelijke uitdagingen waarop het project de focus legt vallen binnen de thema's 'Focus op gezondheid door natuurcontact', 'Focus op natuurbeleving', 'Focus op vergroening van bebouwde omgeving' of 'Focus op waterinfiltratie en waterretentie'. De meerwaarde voor natuur wordt gevonden in de zichtbaarheid van het groen, ecologische verbindingen, ontharding, bijkomende bomen, de bescherming of het herstel van zeldzame vegetaties of soorten, ...</p> <p>Samen met de <u>Gemeente Grimbergen</u> diende het Groene Noordrand-team <u>2 dossiers</u> in, beide passend binnen de hogere Groene Noordrandvisie rond groen-blauwe en recreatieve netwerken in de beekvalleien Maalbeek en Tangebeek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het centrum van Grimbergen, langs de Maalbeek, tussen steenweg en basiliek wordt met de herinrichting van het '<u>Beiaardpleintje</u>' een banaal graspleintje en straat omgetoverd tot een natuurlijke toegangspoort voor het centrum, met aangename vertoeftplek aan de oevers van de Maalbeek (ontharden, groeninrichting, terras op en boven de Maalbeekoever, ...). • Tussen de Steenweg en de eerste woning op de <u>Sint-Donatuslaan</u> worden de gemeentelijke percelen heringericht als 'instappoort' tot de Tangebeekvallei (begeleidend groen, infobord, brugje over Tangebeek, ...). Door de invulling van deze ontbrekende schakel, wordt de Tangebeekvallei tussen de bestaande groenkernen 'Tangebeekbos' en 'Domein Ter Tommen' echt geschakeld als deel van het beoogde robuuste groen-blauwe & recreatieve netwerk.
Strategische doelstellingen	Groen-Blauw-Recreatief Netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<u>Verkennd overleg</u> met Gemeente Grimbergen, VLM & Provincie <u>Vlaams-Brabant:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Passend binnen 'Groene Noordrand'-visie

	<ul style="list-style-type: none"> • Link met studie LIP Oostelijke Maalbeekvallei & LIP Groene Noordrand (VLM) • Versterken Groen-blauwe-recreatieve netwerk langsheen Maalbeek & Tangebeek (Provincie als waterloopbeheerder) <p>Projectaanvraag als 'Natuur in je Buurt' (ANB): voorbereid door Groene Noordrand-team, voorgelegd aan college op 28/06/2021 en door Gemeente ingediend op 31/07/2021.</p> <p>Beide projectaanvragen werden door Minister Demir gehonoreerd eind 2021 (05/12/2021).</p>
Op de planning	Bij honorering: uitvoeringstermijn 3 jaar: 2022-2022-2023
Financieel	<p><u>Personeelskost & werkingskost</u> via Strategisch Project én via ANB (Natuur-in-je-Buurt)</p> <p><u>Uitvoeringskost</u>: Agentschap Natuur en Bos (Natuur-in-je-Buurt) met cofinanciering Gemeente Grimbergen</p>

ACTIE: Herinrichting 'Parkje Pastorietuin', Meise

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Achter de voormalige pastorie van Meise liggen nog de sporen van de 18de-eeuwse, regelmatige lusttuin met vijver en paviljoen. De lusttuin rond de vijver evolueerde tot een klein parkje, in het voorjaar met een tapijt van Daslook, aansluitend op de grote Plantentuin. Met enkele markante bomen: twee linden, een hemelboom, treurwilg en magnolia. Vandaag oogt het parkje desolaat en verwaarloosd, met een dichtgeslibde 'dode' vijver vol afgevallen takken. Overwoekerde en kapotte paden nodigen niet uit om hier even te verpozen, dit terwijl het park als groene vinger toch mooi aansluit op de kern van Meise. Samen met de gemeente Meise willen we dit parkje doen herleven – zowel naar flora en fauna als naar beleving/ontsluiting. Gerichte maatregelen als slibruiming, aanleg natuurvriendelijke oevers, bomenbeheer, bijkomende aanplantingen, aanleg van een bloemenweide en heraanleg paden, herstel en nieuwe functie paviljoentje... maken van dit park terug een biodiverse, kwalitatieve en aangename groene long in het centrum van Meise. Herstel van de vijver en de algemene waterhuishouding zorgt ook voor verhoogde buffercapaciteit.</p> <p>De facelift van het parkje past naadloos in de visie voor sterkere groen-blauwe netwerken in de 'Groene Noordrand'</p>
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>Verkennd overleg met Gemeente op 09/07, 27/09, 27/11, 04/12/2019 en 16/06/2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie 'Groene Noordrand'-visie: versterken groen-blauw netwerk tot in dorpskern. • Link met Beschermd Landschappen 'Gehucht Amelgem & omgeving' en 'Plantentuin Meise' (zie verder) • Opwaardering groene vertoefplek in de dorpskern <p>Projectaanvraag 'Duurzaam Biodiversiteitsproject' – Provincie Vlaams-Brabant: vijverherstel- & verfraaiing, bomenonderhoud, exotenbeheer, extra groen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projectvoorstel opgemaakt en aangemeld in eerste ronde door RLBK vzw <u>23/12/2019</u>, met goedkeuring <u>13/02/2020</u>. Definitief voorstel opgemaakt en ingediend door RLBK vzw op <u>15/04/2020</u> met goedkeuring op <u>25/06/2020</u> • Vorbereiding:<ul style="list-style-type: none"> - Een <u>verkennde slibanalyse</u> werd uitgevoerd op <u>28/04/2020</u>: er werd geen vervuiling vastgesteld en

	<p>het slib kan vrij worden hergebruikt. Een technisch verslag werd opgemaakt en een conformverklaring aangevraagd bij de Grondbank (geldig tot 27/04/2022).</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Aanbestedingsdossier ‘Slibruiming’ uitgestuurd zomer 2021.</u> - Aanbestedingsdossier en gunning ‘Uitvoering <u>Vitaliteitsonderzoek bomen</u>’: 11/12/2020 met <u>uitvoering VTA zomer 2021.</u> - <u>Aanvraag omgevingsvergunning ‘vellen bomen’: 08/10/2021</u> - <u>Uitsturen bestek en gunning: najaar 2021</u> - <u>Opmetingen</u> projectsite door Landmeter: 18/01/2021 (grenzen, vijvercontouren, padenstructuur, bomenbestand, terreinprofielen, ...). <p><u>Projectaanvraag ‘360°-Erfgoed’ – Provincie Vlaams-Brabant:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorafgaande <u>inspectie door Monumentenwacht Vlaams-Brabant: voorjaar 2020.</u> • Projectvoorstel ‘Parkpaviljoentje’ opgemaakt en ingediend RLK vzw <u>12/05/2020 en goedgekeurd op 07/2020</u> • <u>Vorbereiding:</u> <ul style="list-style-type: none"> - overleg met gemeente <u>27/08/2020</u> - <u>Uitsturen bestek en gunning: voorjaar 2021.</u> <p><u>Aanvraag ‘Erfgoedsubsidies’ - Provincie Vlaams-Brabant</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorafgaande <u>inspectie door Monumentenwacht Vlaams-Brabant: voorjaar 2020.</u> • Projectvoorstel ‘Herstel paden en tuinmuur (gefaseerd)’ opgemaakt en ingediend RLK vzw <u>13/07/2021</u> en <u>goedgekeurd 28/10/2021</u> door de Provincie Vlaams-Brabant.
Op de planning	<p><u>Uitvoering herinrichtingsmaatregelen (najaar 2021 t.e.m. voorjaar 2023)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Herstel Paviljoentje. • Achterstallig snoeien & onderhoud bomen, exotenbeheer. • Slibruiming. • Heraanleg oevers: natuurvriendelijk waar dit kan (afgevlakt of met kokosrollen) , met oeverbeschoeiing (duurzaam inheems hout) waar nodig.

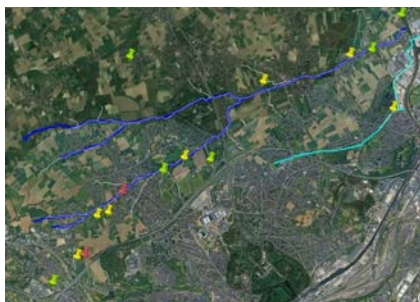
	<ul style="list-style-type: none"> • Herstel afwateringssysteem vijver (richting Lievenherenbeek in Plantentuin Meise). • Heraanleg paden (porfier met afboording) • Heraanplantingen e.a. natuurinrichting (inheems bosplantgoed, hoogstambomen, bloemenweide) • Plaatsen infrastructuur (banken, vuilbakken, insectenhotel) <p><u>Feestelijke heropening Pastoriepark Meise (zomer/najaar 2022)</u></p>
Financieel	<p><u>Personeelskost (deels) & werkingskost</u> via Strategisch Project</p> <p><u>Personeelskost (deels) en uitvoeringskost:</u> Provincie Vlaams-Brabant (Duurzame Biodiversiteitsprojecten, 360°-Erfgoedprojecten) & Gemeente Meise.</p>

ACTIE: Natuurinrichtingsprojecten via aanleg en herstel kleine landschapselementen (KLE's)

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	Met deze KLE-projecten wordt de particuliere eigendom ingeschakeld in het grotere landschapsherstel. Het betreft een herinrichting van private terreinen door behoud, herstel, uitbreiding of nieuw aanleggen van landschappelijke en cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen met een hoge ecologische waarde zoals hagen, houtkanten, bomen, boomgaarden en poelen.
Strategische doelstellingen	Groen-blauw netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	In de eerste SPGN-projectperiode (2016-2019) werden 15 -hoofdzakelijk particuliere- KLE-projecten (oranje onderstaand overzicht) gerealiseerd. <u>Tijdens deze nieuwe projectperiode werden:</u> <ul style="list-style-type: none"> • <u>6 projecten</u> (groen op onderstaand overzicht) <u>uitgevoerd tijdens het plantseizoen 2019-2020</u>, (groen op onderstaand overzicht) verspreid over Asse(1), Wemmel (2), Meise (1) en Grimbergen (2). • <u>6 projecten voorbereid en soms al uitgevoerd in plantseizoen 2020-2021</u> (geel op onderstaand overzicht), verspreid over Asse (2), Wemmel (2) en Grimbergen (2). • 3 projecten in voorbereiding plantseizoen 2021-2022: kennismakingsoverleg, terreinbezoek, herinrichtingsvoorstel (rood op onderstaand overzicht) of in uitvoering, verspreid over Asse (1), Wemmel (1), Grimbergen (1)
Op de planning	Al eventuele <u>uitvoering</u> plantseizoen 2021-2022 bij goedkeuring reeds uitgewerkte herinrichtingsvoorstellen. <u>Voorbereiding</u> (terreinbezoek & herinrichtingsvoorstel) <u>nieuwe KLE-projecten met het oog op het plantseizoen 2022-2023.</u>
Financieel	<u>Personeelskost & werkingskost</u> via Strategisch Project <u>Uitvoeringskost:</u> RLBK-projectmiddelen Provincie Vlaams-Brabant via Dienst Leefmilieu en/of Dienst Erfgoed; projectsubsidies provincie Vlaams-Brabant; Onderhoudspremies Agentschap Onroerend Erfgoed, ...

ACTIE: Bos(uitbreidings)plan	
Initiatief	Projectteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter - Procesbegeleider - Ondersteuner - Bruggenbouwer
Omschrijving	<p>In het voorjaar 2020 stelde minister Demir haar ambitieuze <u>'Bosuitbreidingsplan 2030'</u> voor: 4.000 ha tegen 2024, 10.000 ha tegen 2030. Meer bos staat gelijk aan meer biodiversiteit, een gezondere leefomgeving, klimaatadaptatie & klimaatmitigatie en toegankelijk en nabij groen voor ontspanning en rust. Het Groene Noordrandteam wil deze bosambitie <u>op terrein helpen waarmaken</u>. Daarnaast wordt de <u>boscompensatie</u> voor de 'Werken aan de Ring' eveneens gezocht in de regio.</p> <p>Het Groene Noordrandteam wil daarnaast – met het beoogde groene netwerk in de 'Groene Noordrand' als leidraad - voor <u>afstemming</u> zorgen tussen alle bosinitiatieven, betrokken stakeholders (ANB, VLM, De Werkvennootschap, Provincie, gemeenten, ...) en andere lopende open ruimteuitdagingen.</p>
Strategische doelstellingen	Groen netwerk
Uitgevoerd	<p><u>Afstemming & overleg:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Met Steunpunt Bos Provincie Vlaams-Brabant: 14/05/2020. - Met Steunpunt Bos, Gemeente Grimbergen: 20/05/2020. - I.k.v 'Groen-blauw netwerk'-GGP R0-Noord: 28/05/2020. - Workshop 'Bosuitbreiding Groene Gordels' (input bij interne ANB-oefening): 10/09/2020. - Topic op Projectbureau (SPGN, ANB, VLM, RLBK): 2^e (10/11/2020) en 3^e (02/12/2020) - Kennisdeling met andere strategische projecten in Vlaanderen: 'Meer bos in Vlaanderen', 13/11/2020 <p><u>Bosteller 'Groene Noordrand' (sinds 1 oktober 2019):</u></p> <p><u>Beoogd in diverse plannen: 37,4 ha</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Van Reek tot Motte & verder': 2,3 ha (gronden aangekocht, nog in ontwerp) • 'LIP Groene Noordrand': 34 ha (nog in ontwerp) • 'Uitbreiding Geboortebos Grimbergen': 1,1 ha (grond aangekocht, nog in ontwerp) <p><u>Uitgevoerd op terrein: /</u></p>
Op de planning	<p><u>Uitvoering bebossingsprojecten:</u> 'Bos' staat bij elke projectrealisatie op de agenda waar mogelijk/relevant.</p> <p><u>Verdere afstemming</u> bebossingstrajecten als <u>boscompensatie</u> infrastructuurwerken (Ring 0, Fietssnelwegen, Brabantnet) en</p>

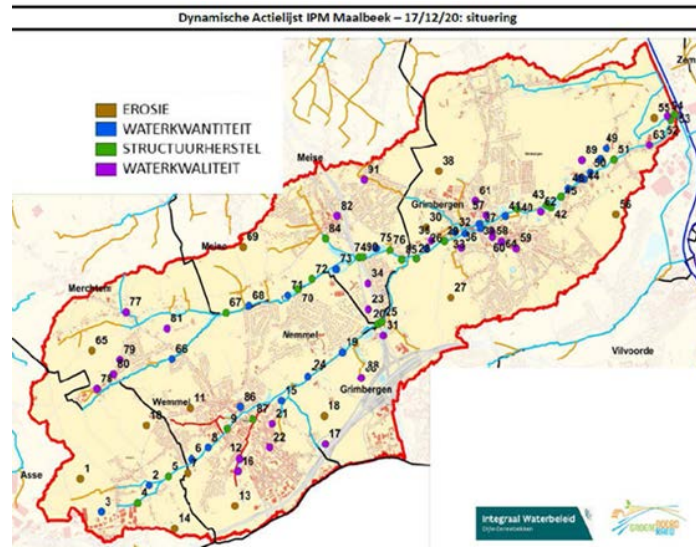
	ambities <u>bosuitbreiding</u> Vlaanderen, Provincie & gemeenten i.k.v. 'Bosuitbreidingsplan 2030) en alle betrokken actoren.
Financieel	<u>Ondersteuning</u> : Personeels- & werkingskost via Strategisch Project <u>Uitvoering</u> : via diverse kanalen (verder te onderzoeken)

BLAUW NETWERK - Creëren van een blauw netwerk. Integraal waterbeheer: waterbeheersing (te veel, te weinig), waterkwaliteit en 'natte' natuur (biodiversiteit).

ACTIE: Integraal Waterproject Maalbeek	
Initiatief	Bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken & Provincie Vlaams-Brabant (waterloopbeheerder)
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Procesbegeleider - Ondersteuner
Omschrijving	<p><u>Een 'integraal waterproject' is:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg & samenwerking tussen alle (water)actoren • Integrale aanpak: alle aspecten en functies van 'water' worden meegenomen (kwaliteit, kwantiteit, biodiversiteit, structuur, beheer, ...) • Gebiedsgerichte aanpak: een geheel stroomgebied van een waterloop, incl. alle zijwaterlopen. • Opmaak van een actieplan, participatief opgesteld en gedragen door alle actoren. • Uitvoering actieplan door alle actoren (via hun processen en projecten). <p>De <u>Maalbeek</u> vormt de ruggengraat van het SP-projectgebied. Haar bronnen liggen via de Grote & Kleine Landbeek in Relegem (Asse). Vanaf de grens met Wemmel vormen ze samen de Maalbeek. De Amelvonnebeek (bronnen in Merchtem, verder lopend over Meise) is haar belangrijkste zijloop. Beide komen op de grens tussen Meise en Grimbergen samen om dan door Grimbergen te stromen naar de monding in het Zeekanaal Brussel-Schelde. Beide waterlopen vallen onder de bestuursverantwoordelijkheid van de Provincie Vlaams-Brabant. Alle zijlopen – op de Molenbeek/Ronkel, Moorbeek, Reek en Leestbeek na, werden door de respectievelijke gemeenten in beheer overgeheveld naar diezelfde Provincie (o.a. Bruinborrebeek, Kelkebeek). Die andere vier zijlopen vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Wemmel.</p>
Strategische doelstellingen	Integraal Waterbeheer
Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode werd het 'Integraal (water)Project Maalbeek' opgestart (goedkeuring Algemene Bekkenvergadering 12/05/2017). In een 1ste Fase werden alle reeds gekende data (kwaliteit & kwantiteit) en knelpunten in kaart gebracht en een eerste keer afgetoetst en besproken met de waterpartners in de Groene Noordrand (08/06 & 22/10/2018 en 06/02/2019).</p> <p>In het <u>begin van deze 2de projectperiode</u> werd verder gewerkt aan een(ontwerp)-actielijst 'Integraal Waterbeheer Maalbeek':</p> <ul style="list-style-type: none"> - Online vraag tot feedback <u>06/05/2020</u>.

	<p>- Op de werktafel van <u>17/12/2020</u> werd de 'Actielijst Integraal Waterbeheer Maalbeek' nogmaals overlopen, aangevuld en afgeklopt als <u>officiële start van het dynamisch integraal actieprogramma</u>, waarvan minimaal jaarlijks een update zal worden gemaakt met alle waterpartners.</p> <p><u>Thematische IPM-werktafel 'Droogte'</u> op <u>30/04/2021</u> als input bij voorbereiding dossier 'Water+Land+Schap'. Een inzoomen op droogte in de vallei (open ruimte én stedelijk weefsel) en droogte op de kouters.</p> <p>Vorbereiden & indienen dossier '<u>Klimaatrobuuste Groene Noordrand</u>' als '<u>Water+Land+Schap</u>' (zie aparte fiche verder): <u>voorjaar & zomer 2021 (ingediend 31/07/2021, gehonoreerd 05/01/2022 en opstartvergadering 31/01/2022)</u></p> <p><u>Opvolgen van & input leveren</u> bij opmaak gemeentelijke '<u>Hemelwater- & droogteplannen</u>': Meise (stakeholderoverleg inventarisatie: <u>17/09/ & 19/11/2021</u>).</p>
Op de planning	<p><u>Waarmaken IPM via diverse projectoproepen onderzoeken:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Natte Natuur: (zie aparte fiche) • Water+Land+Schap 2.0 (zie apart fiche) • Andere oproepen i.k.v. Blue Deal... <p><u>Uitvoering eerste terreinacties</u> uit actieprogramma.</p> <p><u>Opvolgen van & input leveren</u> bij opmaak gemeentelijke '<u>Hemelwater- & droogteplannen</u>': Meise (reeds opgestart) & Wemmel (opstart voorjaar 2022).</p> <p>Minimaal <u>jaarlijks een update van de IPM-actielijst</u> met alle waterpartners.</p>
Financieel	<p><u>Ondersteuning:</u> Personeels- & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via diverse kanalen (verder te onderzoeken)</p>

ACTIE: Natte Natuur-projecten in kader van gebiedsontwikkeling (Blue Deal)	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw, Vlaamse Landmaatschappij, Gemeente Wemmel
Rol SP-Projectteam	Initiator - Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Het Departement Omgeving zet haar schouders mee onder de verhoogde inspanningen van de Vlaamse Regering in de strijd tegen droogte en waterschaarste zoals die zijn samengevat in de Blue Deal. Het succes van de Blue Deal zal mee gemaakt worden door een solide governance en door een goede afstemming en integratie ervan met andere omgevingsvraagstukken. Om de Blue Deal op het terrein te realiseren, kunnen de lopende gebiedsontwikkelingsprocessen als katalysator of versneller optreden. Ze bieden als vertrekpunt structurele samenwerkingsverbanden, gedeelde visievorming en inzichten, afstemming tussen open ruimte actoren, continue en samenhangende projectontwikkeling in gebiedsprogramma's, enz. Als gebiedscoalitie neemt Groene Noordrand hierbij graag de handschoen op.</p> <p>Met deze subsidiemogelijkheid - maximaal 250.000 euro - wil het Departement Omgeving in opdracht van Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir specifiek bijdragen vanuit haar lopende processen aan een snelle, kwaliteitsvolle opstart van het Project Natte Natuur uit de Blue Deal en de lopende gebiedswerking valoriseren.</p>
Strategische doelstellingen	Blauw-groen-recreatief netwerk, klimaat, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	In het <u>najaar 2020</u> lanceerde Departement Omgeving <u>haar</u> <u>projectoproep 'Natte Natuur'</u> . Het Groene Noordrand-team

bereidde 3 dossiers voor die respectievelijk door de Gemeente Grimbergen (2) en Gemeente Wemmel (1) werden ingediend op 20/11/2020. Deze 3 dossiers werden allen (deels) goedgekeurd bij Ministerieel Besluit 21/12/2020. Drie projectsites die als schakels passen binnen het beoogde kwalitatieve blauw-groene netwerk in de Groene Noordrand.

- (1) Opwaardering Tangebeekvallei, Borgt, Grimbergen.

Met de realisatie van voorliggend project wordt het 'Buurtpark Borgt' (Grimbergen) kwalitatief, klimaatbestendig en ecologisch versterkt, wordt de Tangebeekvallei er opgewaardeerd én worden de bestaande groenkernen 'Tangebeekbos' en 'Domein Ter Tommen' echt geschakeld als deel van het beoogde robuuste groen-blauwe & recreatieve netwerk in de Groene Noordrand.

Met het vernatuurlijken van de parkvijvers en de aanleg van wadi's wordt plek gegeven aan natte natuurontwikkeling. Een meer gedifferentieerd beheer in functie van (natte) natuur, extensief waar mogelijk intensief waar nodig, zal dit versterken. De aanleg van wadi's, het plaatselijk ontharden en het kiezen voor een gedifferentieerde padenstructuur zal de opvang, vasthouden en langzaam infiltreren van hemelwater bevorderen. De Tangebeekvallei wordt er terug zichtbaar, beleefbaar, opgewaardeerd en in haar ecologisch functioneren hersteld. Een bewust inbrengen van natuurlijke speelelementen, rust- en vertoefflekken zal zorgen voor een aangename verblijf- en beleefplek.

- (2) Bijkomend ontharden van de gemeentelijke recreatiezone ten voordele van de inrichting van parkgebied met buffergracht, Maalbeekvallei, Grimbergen.

Voorgestelde maatregelen voor ontharding dragen bij tot de versterking van de reeds voorziene aanleg van een natuurlijk park ten zuiden van het vliegveld, voortvloeiende uit het beheersplan Onroerend Erfgoed en gerealiseerd binnen het LIP Oostelijke Maalbeekvallei.

Het betreft ontharding van terreinen van de hondenscholen (clublokalen, bergingen, parking,...) die nu geen 'groene' functie hebben, inclusief de aanleg van een buffergracht in functie van natte natuur, waardoor infiltratie bevordert wordt en waterconservering gestimuleerd wordt. De meer zuidelijke gelegen

Oyenbrugstraat in de Maalbeekvallei heeft immers te lijden onder de (slechte) afwatering van hemelwater dat afstroomt van de grote verharde oppervlaktes van het vliegveld (landingsbanen, loodsen en hun functionele verhardingen). Deze zorgen voor een hogere 'run-off' dat op onvoldoende en gebrekkige wijze naar de Maalbeek wordt afgevoerd. Vooral bij hevige regen raken delen van de Oyenbrugstraat overstroomd.

- (3) Opwaardering Molenbeekvallei, Wemmel.

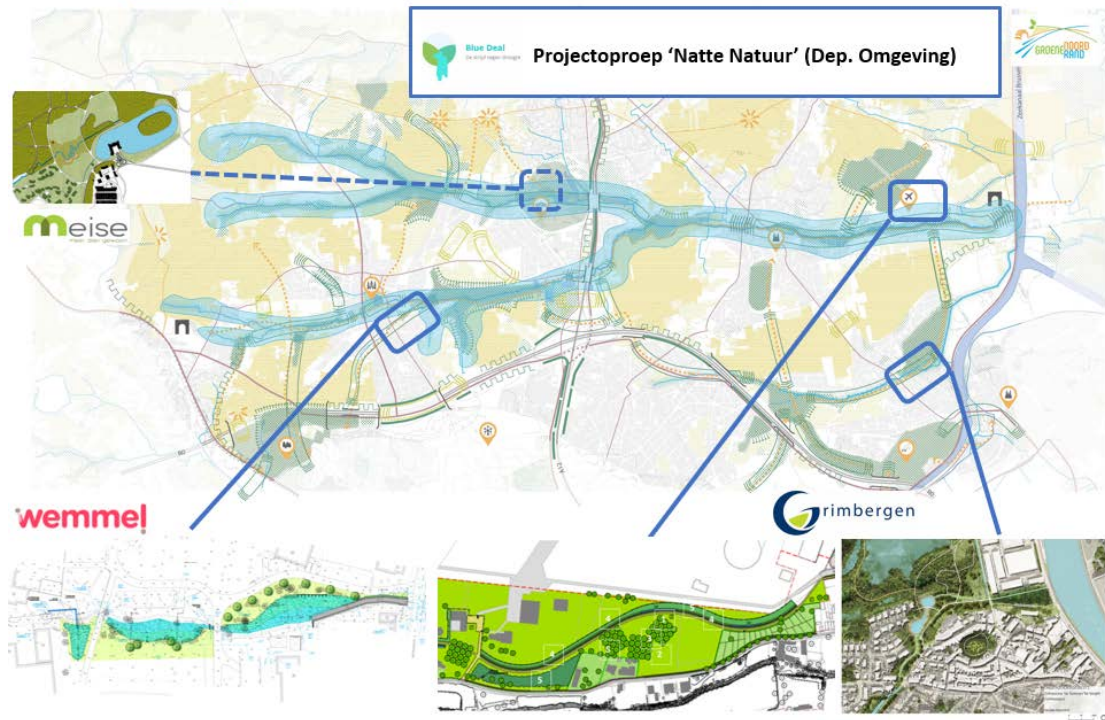
Met de realisatie van voorliggend project wordt de Molenbeek - zijbeekje van de Maalbeek - kwalitatief, klimaatbestendig en ecologisch versterkt, ze zal ook zorgen voor een betere waterhuishouding en op deze wijze bijdragen tot de ambitieuze 'Bleu Deal'.

Concreet wordt er via dit project - door de bouw van een wadi en ruime en brede grachtstructuur - meer ruimte gegeven aan regenwater, krijgt het regenwater meer tijd om te infiltreren en kan de grondwatertafel worden aangevuld. Ook zal de natuur hierdoor minder snel uitdrogen. Met het vernatuurlijken van de Molenbeek en de aanleg van wadi's wordt ruimte gemaakt voor natte natuurontwikkeling. Een meer gedifferentieerd beheer in functie van (natte) natuur, extensief waar mogelijk intensief waar nodig, zal dit versterken. Bijkomend en zeer belangrijk voordeel van deze buffering is dat naast het herstel van de natuurwaarde ook gezorgd wordt voor extra waterbuffering en op deze wijze het project zal bijdragen tot de vermindering van de wateroverlast in Wemmel maar ook in Grimbergen, stroomafwaarts in de Maalbeekvallei.

Het **Groene Noorderland-team** is samen met RLBK de trekker van het 1ste 'Natte Natuur'-project 'Opwaardering Tangebeekvallei, Borgt'.

- Tijdens het **voorjaar 2021** vroeg het Groene Noorderland team bij de Provincie Vlaams-Brabant (waterloopbeheerder Tangebeek), Aquafin (Tangebeekcollector) en Gemeente Grimbergen (riolering, parkvijvers, parkaanleg) alle **bestaande info** op betreffende de site.
- Omwille van de complexiteit van en onduidelijkheid op de site werd een landmeter gevraagd om het terrein in te meten en dit samen met alle bestaande technische plannen

	<p>collector, oorspronkelijke en ingebuisde Tangebeek samen te brengen in 1 overzichtsplan 'bestaande toestand'. Dit gebeurde in de zomer (terreinopmeting) en najaar (verwerking tot plan) 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Prijsvraag: 'Slibanalyses & opmaak technisch verslag' voor waterpartijen Buurtparkje Borgt (11/01/2022).</u> • <u>Voorjaar 2022: offertevraag Opdrachtcentrale 'Open Ruimte' voor ontwerp 'water' en technische uitwerking (lopend).</u> <p>Het 2de project wordt getrokken door VLM en het 3de door Farys. Deze laatste 2 projecten worden wel mee opgevolgd door het Groene Noordrand-team: momenteel wordt voor beide dossiers gewerkt aan een <u>herinrichtingsvoorstel, technische plannen en een aanvraagdossier omgevingsvergunning.</u></p>
Op de planning	<p>Alle projecten hebben een <u>looptijd van 3 jaar.</u></p> <p><u>SP Groene Noordrand als trekker & procesbegeleiding 'Tangebeekvallei, Borgt, Grimbergen':</u></p> <p>2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opmaak technische plannen ivf vergunningsaanvraag, bestek én terreinuitvoering - Participatief proces (overheden, omwonenden, gebruikers) - Aanvraag omgevingsvergunning - Administratief: aanbesteding, gunning - Start terreinrealisatie najaar <p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terreinrealisatie - Feestelijke heropening <p>Verder <u>opvolgen uitvoering</u> door partners project 'Recreatiegebied Maalbeekvallei, Grimbergen' (VLM) en 'Molenbeekvallei, Wemmel' (Farys).</p>
Financieel	<p><u>Personeelskost & werkingskost</u> via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoeringskost:</u> Departement Omgeving (Blue Deal) & Gemeente Wemmel en Rioolbeheerder Farys, Gemeente Grimbergen</p>

ACTIE: Klimaatrobuuste Groene Noordrand – Water+Land+Schap (Blue Deal)	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw, Bekkenssecretariaat Dijle-Zennebekken, Vlaamse Landmaatschappij
Rol SP-Projectteam	Initiator - Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Water is van levensbelang. Vlaanderen is zeer kwetsbaar als het gaat over de watervoorraad die we met zijn allen delen voor drinkwater, water voor de industrie, de landbouw en de natuur. Het zich wijzigend klimaat stelt ons voor grote uitdagingen. Het doel van het Programma Water-Land-Schap (coördinatie VLM, i.k.v. Blue Deal) is om problemen met water in landelijke gebieden – zoals de Groene Noordrand - <u>in onderlinge samenhang</u> op te lossen, <u>in nauwe samenwerking met</u> de gebruikers van het gebied zoals landbouwers en bedrijven, bewoners en landschapsbeheerders.</p> <p>Vanuit de bestaande coalities i.k.v. ‘Strategisch Project Groene Noordrand’ en ‘Integraal Project Maalbeek’ -met hun visies en aanvullend op de reeds lopende actieprogramma’s en projecten- willen we binnen voorliggend programma Water-Land-Schap dieper focussen op de <u>droogte- én wateroverlastuitdagingen in de Maalbeekvallei en op haar aanliggende kouters</u>. Een zoektocht naar een klimaatrobuuster landschap. Een zoektocht naar een betere opvang van hemelwater waar het valt, het langer ophouden (bufferen) en laten infiltreren en zo op een duurzamere manier beschikbaar brengen voor mens (landbouw) en natuur. Een zoektocht naar ‘en te nat en te droog’-oplossingen. Een zoektocht naar een Klimaatrobuuste Groene Noordrand.</p> <p>Dit Water-Land-Schapsprogramma schakelt zich volledig in als <u>uitvoeringspiste</u> bij de blauw-groene openruimtedoelstellingen van de reeds bestaande gebiedsinitiatieven ‘Integraal Project Maalbeek’ (i.k.v. het ‘Decreet Integraal Waterbeleid’) en het ‘Strategisch Project Groene Noordrand’.</p>
Strategische doelstellingen	Klimaat, duurzame landbouw, blauw-groen netwerk
Uitgevoerd	<p>Voorleggen projectidee & vragen <u>toekomstig engagement via IPM-partnership</u> op IPM-overleg 30/04/2021.</p> <p><u>Vorbereidend (bilateraal & groeps)overleg met kernactoren</u> RL BK vzw, Bekkenssecretariaat, VLM en Provincie Vlaams-Brabant (waterloopbeheerder & erosiecoördinator): 09/03, 20/04, 26/04, 29/04, 30/04, 28-30/07/2021.</p>

	<p>Indienen projectvoorstel 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand': 31/07/2021.</p> <p>Pitch Projectvoorstel voor WLS-jury 29/09/2021.</p> <p>Honoreren 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' als Water+Land+Schap (05/01/2022).</p> <p>Opstartvergadering met 16 WLS-coalities (31/01/2022), waarbij 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' zichzelf en haar plannen mocht voorstellen</p>
Op de planning	<ul style="list-style-type: none"> • 2022: samenstelling gebiedscoalitie en opmaak gebiedsprogramma. • 2023 – 2026: uitvoering goedgekeurd gebiedsprogramma.
Financieel	<p><u>Personeelskost & werkingskost</u> via Strategisch Project én via VLM (Water+Land+Schap – Blue Deal)</p> <p><u>Uitvoeringskost</u>: na goedkeuring gebiedsprogramma via VLM (Water+Land+Schap - Blue Deal) met cofinanciering partners</p>

Groene Noordrand – waarom als WATER+LAND+SCHAP?

Bestaande coalitie met visie, plannen & projecten...
Geïntegreerd & Gebiedsgericht

Complementariteit & kruisbestuiving
& win-win
Innovatie staat bij kruisbestuiving tussen verschillende disciplines

AAN WELKE ONDERZOEKS INSTELLING Blijft u vasthouden?
DE UNIVERSITEIT Wilt 't leven

Van experiment naar terrein/regio...
Ervarings- & kennisuitwisseling

Inzetten op:

- Eigenaarschap landbouwer
- Multifunctionele oplossingen
- Integrale benadering

Momentum
Belangrijke transities:

- In de landbouw
- Werken aan de Ring
- Opmaak Klimaatplannen, Hemelwater- & droogteplannen, ...

Groenblauw ecologisch netwerk

VLAAMS DROOGTEPLAN

"OPTIMISTISCH ZIJN DAT DE WETENSCHAP 'T WEL OPLOST"?

EIGENAARSCHAP

Verantwoordelijkheid
GEDRAG + EFFECT
AANSPREKBAARHEID
WILLEN I.P.V. MEETEN

GASIEL WIL EENS PARAPLU HALLEN!
DE REGENS WITREGELT HET IRRIGATIE-SYSTEEM!

RECREATIEF NETWERK – Een beleefbare Groene Noordrand. Creëren van een oranje netwerk: kwalitatieve recreatieve en functionele verbindingen uitbouwen, van Laarbeekbos tot Lintbos, van Heizel tot Kanaal, met attractiepolen op verschillende schaalniveaus.

ACTIE: Wandel- & fietsnetwerken in de Groene Noordrand	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw – Toerisme Vlaams-Brabant – Agentschap voor Natuur en Bos – Vlaamse Landmaatschappij - ...
Rol SP-Projectteam	Ondersteuner – Bruggenbouwer
Omschrijving	Een kwalitatief recreatief netwerk doorheen de Groene Noordrand, met als bovenlokale kapstokken het ‘Maalbeekpad’, ‘Tangebeekpad’ en ‘van Basiliek tot Basiliek’-route, langsheen verschillende landschaps- natuur- en cultuurkamers, elk met hun recreatieve en toeristische attractiepolen.
Strategische doelstellingen	Recreatief netwerk – Groen netwerk
Uitgevoerd	<p>Tijdens de <u>1ste projectperiode</u> werd via een samenwerking tussen Toerisme Vlaams-Brabant & RLBK een wandelknooppuntennetwerk ‘Brabantse Kouters’ uitgerold over 10 gemeenten in de Brabantse Kouters (Asse, Opwijk, Merchtem, Wemmel, Meise, Londerzeel, Kapelle-op-den-Bos, Grimbergen, Vilvoorde, Zemst). Overall werd dit netwerk digitaal ontsloten (via app.), in de zoekzone van Toerisme Vlaanderen, ten westen van A12, werd ze daarnaast effectief bewegwijzerd met de intussen gekende palen/bordjes.</p> <p>Ook de ANB-wandelroute ‘van Basiliek tot Basiliek’, tussen de Basilieken van Grimbergen & Vilvoorde en langsheen verschillende groengebieden zoals Lintbos, Prinsenbos en Tangebeekbos, werd in het najaar van 2018 bewegwijzerd en feestelijk geopend.</p> <p>Deze <u>2de projectperiode</u> werd ingezet met een <u>overleg</u> door het GN-Projectteam <u>met Toerisme Vlaams-Brabant i.f.v. de vernieuwing van het ‘Fietsnetwerk Groene Gordel’ (07/01/2020)</u>. Aanpassingen en/of verbeteringen in de Groene Noordrand werden gesuggereerd en besproken. Toerisme Vlaams-Brabant plant de eigenlijke aanpassingen op terrein vanaf het najaar van 2020.</p> <p>In kader van een stageopdracht (HOGent, <u>28/09/2020 tot 29/01/2021</u>) werd ingezoomd op het verkennen van het ‘Maalbeekpad’, een recreatief wandel- en fietstraject van de bronnen in Asse tot de monding in Grimbergen. Wat is het beste traject? Wat zijn nog eventuele knelpunten? Hoe kunnen deze</p>

	<p>worden opgelost en/of hoe kan omgeving worden heringericht? Waar zijn er nog missing-links, ... Binnen het lopende <u>Landinrichtingsproject 'Oostelijke Maalbeekvallei'</u> (zie verder) staat dit Maalbeekpad vanaf het centrum tot aan de monding op de uitvoeringsagenda.</p> <p>Met het ingediende <u>'Natuur-in-je-Buurt'-project 'Sint-Donatuslaan' (31/07/2021)</u>, Borgt, Grimbergen – zie aparte fiche) wordt een ontbrekende schakel van het Tangebeekpad tussen Tangebeekbos (Grimbergen-Vilvoorde) en Domein Ter Tommen (Grimbergen) beoogd.</p> <p><u>'Herstel & herinrichting kelder Domein 3 Fontein'</u> als attractiepool langsheen de 'Basiliek tot Basiliek'-route. Een initiatief van Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met de financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant (360°-Erfgoedproject), Agentschap voor Natuur en Bos en de Stad Vilvoorde: voorbereiding vanaf 2019, met <u>uitvoering werken in 2021</u> en een feestelijke 'heropening' op 09/06/2021 Hierbij werd ondergrondse kelderconstructie blootgelegd, geconsolideerd en hersteld, deels ingericht als vleermuizenoverwinteringsplaats en ontsloten (informatief, onder begeleiding opengesteld en als rust- en uitzichtpunt over de Zennevallei).</p> <p>Sport Vlaanderen wil een MTB-route uitrollen in Grimbergen. Het Groene Noordrand-team werd gevraagd naar feedback, advies en input bij het uittekenen van de meest geschikte trajecten (overleg: <u>25/11//2021</u> en toelichting Groene Noordrandfeedback: <u>25/01/2022</u>).</p>
Op de planning	<p><u>Kansen detecteren en realiseren missing-links recreatieve netwerk via andere inrichtingsprojecten.</u></p> <p><u>Kansen detecteren tot realiseren groen netwerk langsheen recreatieve kapstok van 'Wandelnetwerk Brabantse Kouters', met hoofdtrajecten 'Maalbeekpad', 'Tangebeekpad' en 'van Basiliek tot Basiliek'-route.</u></p> <p><u>Kansen detecteren en realiseren van aanleg of verfraaiing attractiepolen langsheen recreatieve netwerk.</u></p> <p><u>Mogelijkheden tot effectief uitpijlen 'Wandelnetwerk Brabantse Kouters' in de gehele Groene Noordrand verder onderzoeken.</u></p>
Financieel	<p><u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via diverse kanalen (verder te onderzoeken)</p>

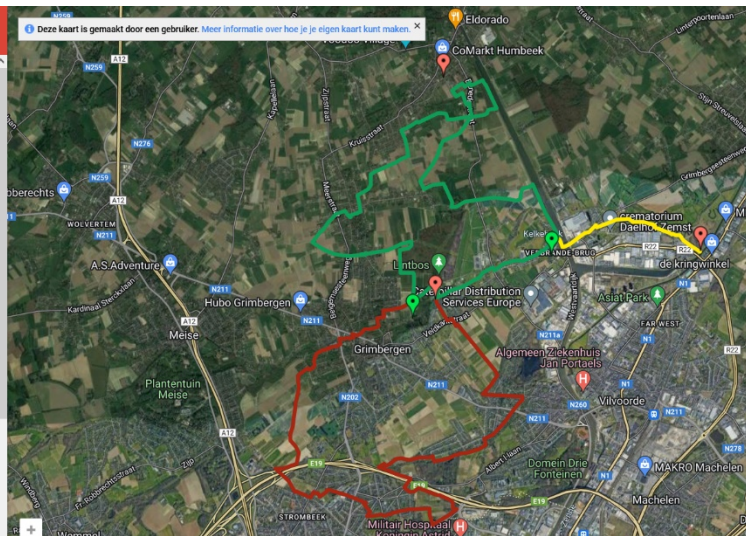

MTB Route Grimbergen

1.382 weergaven
Gepubliceerd op 24 februari
[DELEN](#)

- 190618MTBGrimbergen.gpx
- GroeneLusGrimbergen.gpx
- RodeLusGrimbergenDefinitiefVoorstel19...**
  - Startpunt van RodeLusGrimbergenDefinitief...
  - Einde van RodeLusGrimbergenDefinitiefVoo...
  - RodeLusGrimbergenDefinitiefVoorstel
- GroeneLusGrimbergen.gpx**
  - Startpunt van GroeneLusGrimbergen
  - Einde van GroeneLusGrimbergen
  - GroeneLusGrimbergen
- DefinitiefVoorstelMeiseBlauw.gpx

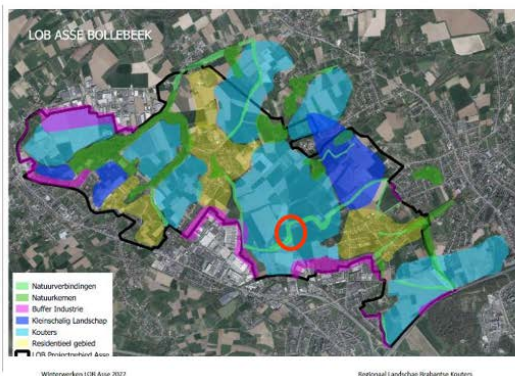

DUURZAME LANDBOUW - Duurzame verweving van landbouw met andere open ruimte-functies op de landschapsbepalende open kouters en in de valleien in het projectgebied.

ACTIE: Loket Onderhoud Buitengebied (LOB)	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Ondersteuner
Omschrijving	<p>Het onderhoud van kleine landschapselementen in het buitengebied is een grote uitdaging. Het correct uitvoeren van het beheer vraagt om een gedragen beheervisie, concrete beheerplannen en een goede afstemming om de beschikbare financiële middelen en uitvoerders efficiënt in te zetten. Om in te spelen op deze specifieke noden, heeft RLBK tijdens de voorbije 2,5 jaar samengewerkt rond de opstart van een 'Loket Onderhoud Buitengebied (LOB)' in de Brabantse Kouters.</p> <p>Een 'Loket Onderhoud Buitengebied' is een platform of samenwerkingsverband (gemeenten, landbouwers, sociale economie, natuurverenigingen en andere) dat gemeenten en andere beheerders ondersteunt bij het regulier landschapsonderhoud.</p> <p>Ook in de Groene Noordrand is dit LOB een belangrijke schakel in het kwalitatief beheren van de open ruimte, samen én in afstemming met vele partners, waaronder de lokale landbouwers.</p>
Strategische doelstellingen	Duurzame landbouw – Groen Netwerk
Uitgevoerd	<p>In de <u>1ste Projectperiode</u> werd binnen dit opstarttraject 'Loket Onderhoud Buitengebied (LOB – als PDPO-project, 2018-2020) door RLBK vzw & partners o.a. de <u>pilootzone 'Bollebeek-Kruiskouter, Asse'</u>, brongebied van de Maalbeek, onder de loep genomen: inventarisatie aanwezige KLE's, opmaak beheervisie, afstemming en eerste uitvoering op terrein. Dit pilootproject werd met een online webinar op <u>23/11/2020</u> afgerond. De webinar was immers ook bedoeld als demo i.f.v. opstart van een LOB-traject in andere gemeenten</p> <p>Het Groene Noordrand-team zet mee haar schouders onder de opstart en uitrol van het LOB in haar betrokken gemeenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asse: verkennend overleg & voorstel: <u>14/12/2020 en 27/01/2021. Goedkeuring LOB Asse 'gehele gemeente' door college op 29/03/2021. Verdere uitvoering winter 2021-2022 – uitbreiding inventarisatie voorjaar 2022.</u> • Meise: verkennend overleg & voorstel: <u>07/12/2020, 11/01 en 19/01/2021. Verdere bespreking 21/04 en</u>

	<p><u>29/06/2021. Goedkeuring door Gemeente 18/10/2021</u> tot deelname – inventarisatie ifv opmaak ‘Bomenbeheerplan’ voorjaar 2022.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Grimbergen:</u> verkennend overleg: <u>25/11/2020</u> . <u>Verdere bespreking 14/07/2021. Nog in overweging.</u>
Op de planning	Het Groene Noordrandteam wil mee verder haar schouders zetten onder de opstart en het uitrollen van het LOB in haar betrokken gemeenten.
Financieel	<p><u>LOB:</u> Personeelskost & werkingskost via PDPO-project (tot eind 2020) met Europese, Vlaamse en provinciale cofinanciering naast de financiële input van RLBK zelf en de drie betrokken gemeenten. Voor verder uitrol zal voorstel uitgewerkt worden door RLBK richting geïnteresseerde gemeenten o.b.v. gemeentelijke financiering.</p> <p><u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p>

Loket Onderhoud Buitengebied (LOB) - Asse

Overzicht winterwerken – luchtfoto
Labels op de kaart komen overeen met het veld '10' in de tabellen

Winterwerken LOB Asse 2022

Regionaal Landschap Brabantse Kouters

Asse Bollebeek_15c (blauwe lijn op luchtfoto hieronder)
10
Achse Oude Mercktemsebaan / Inldoor Crokaertstraat
Werkschema: LOB knotbomenrij, REGULER, cyclus 7 _1st/5m_# - 2022
Opmerking: Knotbomenrij is beschadigd. Spillen steken waar voldoende plaats is tussen perceel en weg, (spil 2,5 meter en 60 cm in de grond; reepjes bast verwijderen voor wortelvorming)
Langte: 75m
Liftoverder: INL / Boerennatuur
Eigenaar: gemeente, <u>Nog geen contact gehad met aanpalende landbouwer. Joost-Pim heb jij toevallig contactgegevens?</u>
Contactgegevens:

ACTIE: Van voedsellandschap tot voedselhub ...

Initiatief	Groene Noordrandteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Procesbegeleider - Ondersteuner
Omschrijving	<p>Binnen het thema '<u>korte keten landbouw</u>' lopen er ook in de Noordrand reeds enkele initiatieven met gelijkaardige doelstellingen (korte keten, Brussel als afzetmarkt, vraag & aanbod samenbrengen, andere bedrijfsvoering, loketondersteuning, ...) zoals <u>BoerenBrusselPaysans & GoodFoodStrategy (Brussel)</u>, <u>Brussel Lust & HupHubBrussel (Steunpunt Korte Keten)</u> of thema '<u>Korte Keten</u>' binnen <u>VLM-project 'Vlaamse Rand'</u> en <u>strategie 'Voedsel+land+schap'</u> (VLM, ikv 'Platform open Ruimte').</p> <p>Het Groene Noordrandteam gaat met allen in overleg om te bekijken hoe deze initiatieven op elkaar kunnen worden afgestemd en hoe kansen in de Groene Noordrand kunnen worden waargemaakt.</p>
Strategische doelstellingen	Duurzame landbouw – Groen Netwerk
Uitgevoerd	<p>De samenwerking, afstemming en kruisbestuiving opgestart in de 1ste Projectperiode (2016-2019) wordt verdergezet:</p> <p>'Brussel Lust' – 'HupHubBrussel':</p> <p><u>'Brussel Lust'</u> (07/2017 – 06/2020) is een ambitieus Europees plattelandproject met ook de financiële steun van Vlaanderen en de provincie Vlaams-Brabant waarin het Steunpunt Korte Keten samen met Innovatiesteunpunt en Bioforum de handen in elkaar slaat om de vermarktungskansen van land- en tuinbouwproducten uit de Groene Rand in het Brussel Gewest te vergroten.</p> <p>Met <u>'HupHubBrussel'</u> wordt dit verhaal verdergezet. Dit project beoogt de realisatie van minstens 2 voedselhubs rond Brussel die gerund worden door een juridisch samenwerkingsverband van hoeve - en streekproducenten. Door de samenwerking zal het mogelijk zijn een assortiment aan producten te leveren in de eigen regio maar zal het vooral de bedoeling zijn om de producten in Brussel te gaan leveren (op maat van de vraag van de Brusselse B2B afnemer). Leveringen zullen gebeuren op een duurzame manier maar met een duidelijke klemtoon om rendabiliteit van de ganse activiteit.</p> <p>Op <u>17/02/2020</u> vond een laatste <u>Stuurgroep 'Brussel Lust'</u> plaats. Het voorziene <u>slotevent</u> op <u>05/06/2020</u> kon wegens de COVID-pandemie niet doorgaan en werd vervangen door een 'terugblik'-filmpje.</p>

Het 'Brussel Lust'-project kreeg een opvolger met het 'HupHubBrussel'-project. Dit werd opgestart op 01/07/2020 en begin september met een eerste Stuurgroep (04/09/2020). Een **tweede Stuurgroep** vond plaats op **18/03/2021**. Ook deze werd opgevolgd door het Groene Noordrandteam. Naar aanleiding van de aankoop door de Provincie Vlaams-Brabant (voorjaar 2020) van de voormalige Bomaco-site te Asse, - gelegen tegen een kouter én tegen Brussel én goed ontsloten - werd door het Groene Noordrandteam gesuggereerd om hier met alle betrokkenen het potentieel als voedselhub samen te onderzoeken (08/07, 17/09, 29/10, 23/11 en 21/12/2020 en 15/01/2021). Helaas moeten we vandaag vaststellen dat deze piste niet wordt weerhouden. Het SP-team kijkt uit naar andere mogelijkheden binnen de Groene Noordrand (o.a. Ronkelhof, Wemmel wordt onderzocht, zie verder).

'Good Food Strategy' (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil naar een duurzaam voedingssysteem, waarbij voeding centraal wordt gesteld in de stadsdynamiek door voeding in al haar dimensies te benaderen: economisch, sociaal en vanuit milieuoogpunt. Om die doelstellingen te behalen, wil dit beleid de vele bestaande en toekomstige initiatieven op het terrein aanmoedigen en verenigen, van boer tot bord. De Brusselse Good Food-strategy heeft een tweeledige ambitie:

- "beter produceren", dat wil zeggen lokaal gezonde voeding kweken en verwerken met respect voor het milieu;
- "goed eten", dat wil zeggen smakelijke, evenwichtige voeding binnen ieders bereik brengen, waarbij zoveel mogelijk lokale producten worden gebruikt.

Ondertussen wordt gewerkt aan een Good Food Strategy 2.0. Het monitoren, evalueren en adviseren van deze Good Food Strategy gebeurt door een participatieraad, gevoed door input uit diverse werkgroepen. Eén van die **werkgroepen 'Onderzoek naar de mogelijkheden van logistieke knooppunten om het aanbod vanuit de periferie en het Brusselse Gewest te verbinden'** wordt door het Groene Noordrandteam mee opgevolgd (21/02 en 24/08/2020). Tijdens voorliggende projectperiode ging hierrond **geen nieuwe werkgroep** door.

'Ronkelhof & omgeving (Wemmel): een Voedsellandschap?':

Een actief buurtcomité en de betrokken landbouwer-eigenaar van het Ronkelhof zijn momenteel zoekende naar de mogelijkheden om er de 'open ruimte-landbouw-landschap'-link in stand te houden en

dit op een zo duurzaam mogelijke manier. De hoeve en haar omgeving is ook omwille van deze cultuurhistorische link beschermd. Een denkpiste is hierbij o.a. het inzetten op korte keten en biolandbouw... Wat dit kan zijn en hoe dit kan georganiseerd worden is momenteel nog een zoektocht waar het Groene Noordrandteam bij helpt.

Op 03/03/2020 stelde het Projectteam deze case voor op het 'Open Ruimte Platform XL' als projectkiem op de werktafel rond 'Voedsel+Land+Schap'. Op 09/06/2020 organiseerde het Projectteam ter plekke een verkennend overleg en terreinbezoek met de belangrijkste partners (landbouwer, buurtcomité en VLM). Het voorstel werd door VLM ondertussen **als 1 van de 2 proeftuinen gekozen**. Het Innovatiecentrum Boerenbond en BoerenNatuur verkennen tussen 'Hooghof' (Asse) en 'Ronkelhof' (Wemmel) -in opdracht van de VLM- of, en hoe er op landbouwgrond meer kan gebeuren dan enkel voedselproductie. Het Groene Noordrandteam is één van de partners in dit verhaal. Het SP-team organiseerde voor beide trekkers, Innovatiesteunpunt & BoerenNatuur, een verkennende terreinwandeling op 26/11/2020, gevolgd door een werktafel/brainstorm ter plaatse met alle betrokken actoren op 25/05/2021. Lessen uit beide proeftuinen werden verwerkt in een 'Inspiratiegids Voedsellandschappen' <https://www.vlm.be/nl/nieuws/Pages/%E2%80%98Inspiratieboek-%E2%80%98Voedsellandschap%E2%80%99-aan-de-slag-met-toekomstgerichte-landbouwgebieden.aspx> . Een tweede **actorenbrainstorm** ging verder in de **zoektocht 'Ronkelhof, van droom naar werkelijkheid'(11/01/2022)**.

Korte Keten in Meise

Onder impuls van de Schepen van lokale economie, wil de Gemeente Meise inzetten op Korte Keteninitiatieven. Deze transitie moet er zowel uit ecologische als economische overwegingen komen. De Gemeente wil hierin een regierol opnemen. Op een **1ste opstartoverleg (03/06/2021)** wordt kennisgemaakt met enkele lopende initiatieven (Buurderij, Straffe Streken Provincie, Steunpunt Korte Keten,...) en gebrainstormd hoe dit initiatief vorm kan krijgen. Ook het Groene Noordrand-team sloot hierbij aan. Op **13/07/2021** vond een **opvolgvergadering** plaats ter voorbereiding van een **brede brainstorm** op **07/09/2021**. Een eerst resultaat is ondertussen een 'Korte Keten Kaart' waarop alle Korte Keten-bedrijven in Meise en hun onderlinge linken staan.

Agro-Ecologie op de Laskouter (Vilvoorde)

Tijdens deze 2de projectperiode is ook Stad Vilvoorde aangesloten bij dit Strategisch Project. Het helpen waarmaken van hun zoektocht naar een 'Productief Landschap' in de open ruimtekamers van Koningslo, werd hierbij naar voor geschoven (zie aparte fiche verder). Een zoektocht naar een groen-recreatieve parkinvulling zoals hun gewestbestemming, maar met behoud van mogelijkheden tot landbouw die er vandaag mee het landschap bepaalt, weliswaar in een transitie naar agro-ecologische en sociaal ingebedde stadslandbouw. Met **reeds aanwezige lokale initiatieven** zoals 'Ferme Urbaine' en lopende onderhandelingen vanuit 'Terre-en-Vue' liggen hiertoe kansen. Samen met de Stad Vilvoorde, voerde het Groene Noordrandteam kennismakingsgesprekken met beide landbouwspelers (**04/02, 04/03, 30/03, 19/11 & 08/12/2021**).

Op **01/09/2021** vond een **Intergewestelijk overleg 'Stadslandbouw op Laskouter, Vilvoorde'** plaats. Naast een kennismaking van elkaar en elkaars (stads)landbouw & landschapsprojecten, had deze bijeenkomst als doel een zoektocht naar een gemeenschappelijke visie voor de ontwikkeling van agro-ecologische projecten op te starten op de Laskouter te Vilvoorde, aansluitend op Neder-over-Heembeek (Stad Brussel). Zowel lokaal (Stad Vilvoorde, Stad Brussel) als bovenlokaal (SP Groene Noordrand, 'Ruimte voor Voedsel' - VLM, 'Good Move' - BHG). Naast Stad Vilvoorde en Stad Brussel, sloten dan ook het Groene Noordrandteam, ANB, VLM, Leefmilieu Brussel, Terre-en-Vue en 'Ferme Urbaine – Le Début des Haricots' aan.

Het Groene Noordrand-team neemt dit vraagstuk eveneens mee in het bovenlokale **GRUP R0-proces**, waar eventuele gewenste bestemmingswijzigingen mee op de agenda kunnen geplaatst worden (**19/10, 14/12/2021 en 14/01, 21/01 & 26/01/2022** - overleg met Stad Vilvoorde, Departement Omgeving en consortium MoVeR0- in de zoektocht naar hun plandoelstelling 'versterken groen-blauwe assen' én compensatie landbouw-natuur, zie aparte fiche verder).

Studio 'AgroEcological Urbanism', UGent

Het Groene Noordrandteam werd gevraagd om een **ontwerpstudio 'AgroEcological Agriculture & Urbanism'** aan de 1ste masters van de architectuuropleiding van de Universiteit Gent te begeleiden. De focus van de studio is studenten te confronteren met een bepaalde transitie-uitdaging (water, energie en voedsel) en hen daarin te verplichten een relevante ontwerpdracht voor zichzelf

	<p>te zien en vervolgens daarop een voorstel te ontwikkelen. Tijdens het eerste semester van het academiejaar 2021-2022, werd hierbij ingezoomd op het gebied tussen het kasteeldomein van Laken en de Verbrande Brug, ruwweg de <u>valleigebiedjes van Neder-Over-Heembeek en de Tangebeek en hun aanliggende kouters (grotendeels de Groene Noordrand dus)</u>, vanuit het perspectief van agroecologische landbouw/stedenbouw (waar onvermijdelijk ook water- en soms energie-opgaven bij komen kijken). Naast een tussentijds feedbackmoment (22/11 & 25/11/2021) maakte het Groene Noordrandteam ook deel uit van de jury (22/12/2021).</p>
Op de planning	<p>Verder actief en ambitieus opvolgen en helpen realiseren van de reeds lopende of geplande initiatieven (zie hoger).</p> <p>Nieuwe kansen detecteren en helpen lanceren.</p>
Financieel	Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

ACTIE: Beheerovereenkomsten gebiedsgericht inzetten

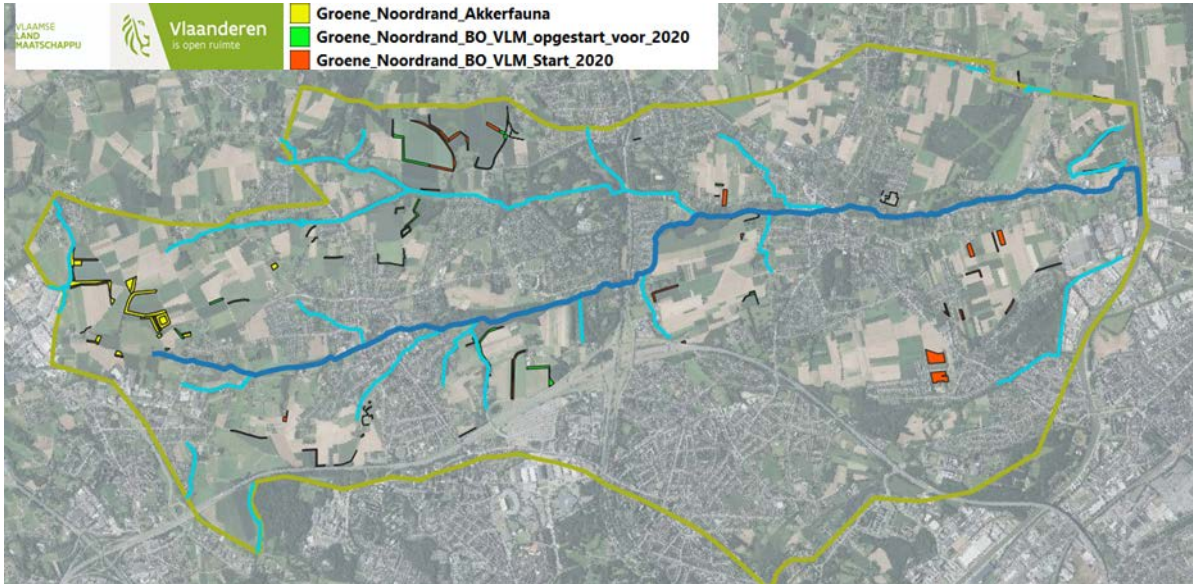
Initiatief	Bedrijfsplanner Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Een beheerovereenkomst (BO) is een vrijwillige, vijfjarige overeenkomst die een landbouwer met de Vlaamse Landmaatschappij kan afsluiten waarbij hij in ruil voor een jaarlijkse vergoeding extra inspanningen doet voor het milieu, de natuur en de biodiversiteit. Een beheerovereenkomst bestaat uit één of meerdere beheerpakketten, elk met hun specifieke doelstelling zoals biodiversiteit verhogen, erosie maatregelen, ...</p> <p>Het Groene Noordrandteam bekijkt samen met de Bedrijfsplanner (VLM) welke beheerovereenkomsten waar in de Groene Noordrand een rol kunnen spelen in het behalen van de doelstellingen binnen het beoogde groene netwerk of het integrale waterbeheer. De Bedrijfsplanner kan zo de betrokken landbouwers gerichter benaderen i.f.v. het voorstellen tot afsluiten van beheerovereenkomsten.</p> <p>Daarnaast volgt de VLM-bedrijfsplanner eveneens de lopende gebiedsprogramma's binnen de Groene Noordrand op (o.a. Beheersplan Amelgem, Landinrichting, Integraal Waterbeheer,...) door deelname aan de verschillende werkgroepen.</p>
Strategische doelstellingen	Duurzame landbouw – Groen Netwerk – Integraal Waterbeheer

<p>Uitgevoerd</p>	<p>In de 1ste Projectperiode (2016-2019) werden 60 beheerovereenkomsten afgesloten verspreid over de Groene Noordrand, telkens geldend voor 5 jaar.</p> <p><u>Vanaf 01/01/2020</u> komen hier nog eens <u>62 nieuwe beheerovereenkomsten</u> bij. Het betreft hierbij voornamelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanleg & onderhoud gemengde grasstrook (plus) • Aanleg & onderhoud strategisch grasland • Aanleg & onderhoud bloemenstrook • Onderhoud gemengde grasstrook (plus) • Onderhoud haag of heg • Faunabeheer akkerland voedselgewas <p>Op <u>25/11/2020</u> werden enkele specifieke dossiers in de Groene Noordrand doorgesproken, vnl. zoekend naar oplossingen voor te hoge recreatiedruk op de BO-grasstroken en problemen van sluikstorten.</p> <p>Op vraag van de VLM-Bedrijfsplanner werd samen met het Groene Noordrand-team een terreinbezoek in de Groene Noordrand voorbereid voor alle bedrijfsplanners van Regio-Oost. Deze Teamdag vond plaats op 01/06/2021 met o.a. een rondwandeling in het Gehucht Amelgem' (Meise). Het Groene Noordrand-team gaf er toelichting rond het proces van 'Beheersplan' (zie verder) en de uitdagingen hierbij op het terrein, waarbij beheerovereenkomsten een deel van de oplossing kunnen zijn.</p> <p>Binnen de lopende trajecten 'LIP Groene Noordrand' (zie verder) en 'Waterlandschap Klimaatrobuuste Groene Noordrand' (zie hoger) wordt tevens gezocht hoe reeds lopende beheerovereenkomsten, dikwijls erosiegerelateerd en dreigend weg vallen in het nieuwe in opmaak zijnde BO-pakket, gebiedsgericht kunnen worden verdergezet en uitgebreid.</p>
<p>Op de planning</p>	<p>Regelmatig overleg met/informereren van bedrijfsplanner met aangeven welke landbouwpercelen in de diverse Groene Noordrand-projecten een belangrijke rol (kunnen) spelen i.f.v. o.a. Groen Netwerk of Integraal Waterbeheer.</p> <p>Momenteel is nog niet duidelijk waar en welke BO's in de toekomst nog zullen kunnen worden ingezet. Het Groene Noordrandteam zal via afstemming met erosiecoördinator dergelijke terreinmaatregelen pogen te bestendigen (i.k.v. Landinrichting, Integraal Project Maalbeek, Water+Land+Schap, ...)</p>

Financieel

Afsluiten BO's: Personeelskost & werkingskost intern bij VLM
 Ondersteuning: Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

55

ACTIE: Landbouwstudie Kouters**Initiatief**

Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Rol SP-Projectteam

Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner

Omschrijving

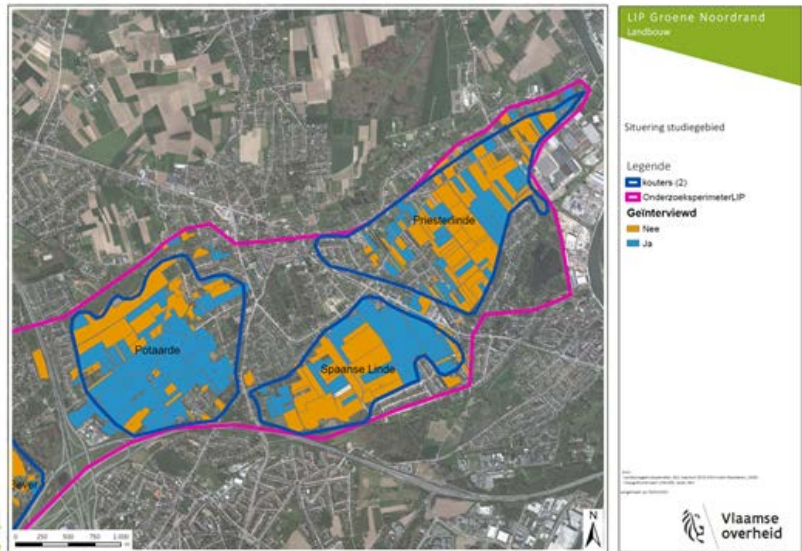
Naast de eigenlijke vallei liggen in de Groene Noordrand enkele nog vrij goed aaneengesloten landbouwgebieden, waar de focus ligt op akkerbouw en rundveehouderij. Deze kouters – o.a. Kruiskouter, Beverkouter, Potaardekouter, Priesterlindekouter- hebben momenteel een belangrijke landbouwwaarde (voedselproductie) en een recreatieve waarde voor zachte weggebruikers. Maar het landbouwgebruik op de kouters, heeft ook een ecologische en hydrologische impact op de lageregelegen vallei.

In 2013 startte de Vlaamse Landmaatschappij in opdracht van het Departement Landbouw en Visserij een landbouwstudie over de landbouwsituatie in de Vlaamse rand rond Brussel (situatie, uitdagingen en kansen, ...). Vandaag wil het SPGN-team deze studie samen met de VLM, én in overleg met de betrokken landbouwers, verfijnen in de Groene Noordrand met als doel het duurzaam bestendigen van de landbouw op deze kouters, met aandacht voor behoud & beheer KLE's, biodiversiteit, erosie maatregelen & waterbuffering.

Strategische doelstellingen

Duurzame landbouw -groenrecreatief netwerk – integraal waterbeheer

Uitgevoerd	Deze Groene Noordrand-landbouwstudie werd opgestart parallel lopend met en in functie van opmaak ontwerp-LIP Groene Noordrand (voorjaar 2019) en is nog lopend (desktop, <u>landbouwenquête in voorjaar en zomer 2021, ...</u>).
Op de planning	Verdere verfijning ifv opmaak LIP Groene Noordrand (zie verder).
Financieel	<u>Studie:</u> Personeelskost & werkingskost intern bij VLM <u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

GEBIEDSGERICHTE acties – OPEN RUIMTE – Een gebiedsgerichte en geïntegreerde aanpak van open ruimtevraagstukken waarbij meerdere partners betrokken zijn (natuur, landschap, erfgoed, recreatie, landbouw, ...)

ACTIE: Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' – LIP 'Hooghof & Omgeving'	
Initiatief	Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Als er in een (open ruimte)gebied meerdere inrichtingsvraagstukken opgelost moeten worden, waarbij er meerdere partners betrokken zijn en verschillende doelstellingen nagestreefd worden (zoals o.a. landbouw, recreatie of natuurdoelstellingen), kan een landinrichtingsproject de oplossing bieden. Met het 'Planprogramma Vlaamse Rand' (goedgekeurd door de Vlaamse Regering d.d. 16 mei 2014), is dergelijk landinrichtingsproject lopend in de 19 Vlaamse randgemeenten rond Brussel. Om het landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' te realiseren, maakt VLM samen met een planbegeleidingsgroep, en binnen een vastliggend traject- één of meerdere landinrichtingsplannen. Ter uitvoering van dergelijk landinrichtingsplan kan ten slotte een ruime instrumentenkoffer en financiering ingezet worden.</p> <p><u>'Hooghof & Omgeving, Asse'</u> betreft de omgeving van een historische hoeve (horend bij de Abdij van Affligem), net buiten de Ring 0 ter hoogte van Laarbeekbos. In 2013 werd de hoeve Hooghof, samen met de omliggende gronden verkocht. De hoeve zelf werd verworven door een particulier\manegehouder; 10ha grond werd verworven door een landbouwer; 63ha werd aangekocht door de Vlaamse overheid, waarvan 26ha ten zuiden van de Ring door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en 37ha ten noorden van de R0 door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). De gronden die gekocht werden door VLM, hebben als bestemming bouwvrij agrarisch gebied. Het hoofddoel van de gronden is het uitruilen van landbouwers, getroffen door het GRUP VSGB. Echter, vooraleer te ruilen, plant VLM enkele inrichtingsmaatregelen die de kwaliteit van de open ruimte te goede moeten komen. De focus ligt hierbij op herstel en herinrichting van het openbaar domein (wegenis), erosie maatregelen, recreatieve ontsluiting en natuurinrichting gemeentelijk buffergebied.</p>
Strategische doelstellingen	Groen Netwerk – Recreatief Netwerk – Landbouw
Uitgevoerd	Tijdens de 1 ^{ste} projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd het LIP 'Hooghof & omgeving' voorbereid, geschreven en

	<p>goedgekeurd. Ook de benodigde technische plannen werden opgemaakt en de nodige vergunningen aangevraagd.</p> <p>Het Groene Noordrandteam gaf op basis van haar terreinkennis <u>input en feedback bij de LIP-opmaak en zoekend naar aansluiting</u> bij de ruimere Groene Noordrand en de gestelde doelstellingen in het Strategisch Project.</p> <p>Tijdens de <u>zomer 2020</u> werd de uitvoering van het LIP 'Hooghof & Omgeving' opgestart om in het <u>najaar 2021</u> af te ronden.</p>
Op de planning	<u>Vervolgtraject</u> via LIP Groene Noordrand (in opmaak, zie verder)
Financieel	<p><u>Opmaak</u>: Personeelskost & werkingskost intern bij VLM</p> <p><u>Ondersteuning</u>: Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering</u>: via Landinrichting (max. 70% inrichting/max 50% aankoop via VLM, restfinanciering door Gemeente Asse/Wemmel)</p>

ACTIE: Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' – LIP 'Oostelijke Maalbeekvallei'

Initiatief	Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Als er in een (openruimte)gebied meerdere inrichtingsvraagstukken opgelost moeten worden, waarbij er meerdere partners betrokken zijn en verschillende doelstellingen nagestreefd worden (zoals o.a. landbouw, recreatie of natuurdoelstellingen), kan een landinrichtingsproject de oplossing bieden. Met het 'Planprogramma Vlaamse Rand' (goedgekeurd door de Vlaamse Regering d.d. 16 mei 2014), is dergelijk landinrichtingsproject lopend in de 19 Vlaamse randgemeenten rond Brussel. Om het landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' te realiseren, maakt VLM samen met een planbegeleidingsgroep, en binnen een vastliggend traject- één of meerdere landinrichtingsplannen. Ter uitvoering van dergelijk landinrichtingsplan kan ten slotte een ruime instrumentenkoffer en financiering ingezet worden.</p> <p>Het <u>LIP-projectgebied 'Oostelijke Maalbeekvallei, Grimbergen'</u> valt grotendeels samen met het Beschermd Dorpsgezicht 'Oostelijke Maalbeekvallei'. In de afbakening van het LIP wordt de verbinding met de hoger gelegen noordelijke kouter in het algemeen en met het Lintbos in het bijzonder, toegevoegd. Op 25 april 2016 werd voor het Beschermd Dorpsgezicht een Beheersplan goedgekeurd (Agentschap Onroerend Erfgoed). Het beheersplan is het resultaat van een planproces, dat werd gevolgd door de begeleidingscommissie, waarin vertegenwoordigers zetelden van ANB, de Provincie (diensten Erfgoed en Waterlopen), Regionaal Landschap Brabantse Kouters, Agentschap Onroerend Erfgoed, VLM, vzw Natuurpunt, vzw Pro Natura, gemeentelijke adviesraad Lintbos, vzw Eigen Schoon, FV Oyenbrugmolen, de gemeente Grimbergen (milieudienst, bevoegde schepen, raden, bewoners, eigenaars), het MOT. De doelstellingen uit het beheersplan kunnen bijna integraal als inrichtingsmaatregelen in het Landinrichtingsplan worden opgenomen. Focus ligt hierbij op (1) zichtbaarheid en doorwaadbaarheid van de vallei, (2) recreatieve ontsluiting, (3) natuurherstel &- inrichting (waterpartijen, vismigratie, ...) en (4) herinrichting open ruimte (recreatiegebied, ...).</p>
Strategische doelstellingen	Groen Netwerk – Blauw Netwerk – Recreatief Netwerk – Landbouw – Leefbare dorpskernen
Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd het LIP 'Oostelijke Maalbeekvallei' voorbereid, geschreven en <u>goedgekeurd</u> door de Minister op <u>14/04/2020</u>.</p> <p>Sinds die goedkeuring wordt er gewerkt aan de technische plannen ter voorbereiding van vergunningen, bestekken en uitvoering. In</p>

	<p>2021 lag de focus op het verfijnen en afwerken van herinrichtingsplan van het recreatieve parkgedeelte, als schakel tussen Lintbos en Maalbeekvallei.</p> <p>Het Groene Noordrandteam gaf op basis van haar terreinkennis <u>input en feedback bij de LIP-opmaak en opmaak technische plannen</u>, hierbij telkens zoekend naar aansluiting bij de ruimere Groene Noordrand en de gestelde doelstellingen in het Strategisch Project. Hierbij was overleg op 30/03, 18/05 & 16/09/2021 en 26/01/2022.</p>
<p>Op de planning</p>	<p>Opmaak technische plannen, vergunningen, bestekken 'Inrichtingsplan 1: Recreatief park': voorjaar-zomer 2022. Uitvoering inrichtingsmaatregelen (VLM): 2023 - ...</p>
<p>Financieel</p>	<p><u>Opmaak:</u> Personeelskost & werkingskost intern bij VLM <u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strat. Project <u>Uitvoering:</u> via Landinrichting (max. 70% inrichting/max 50% aankoop via VLM, cofinanciering door Gemeente Grimbergen, ANB, Provincie Vlaams-Brabant of via particuliere eigenaars)</p>

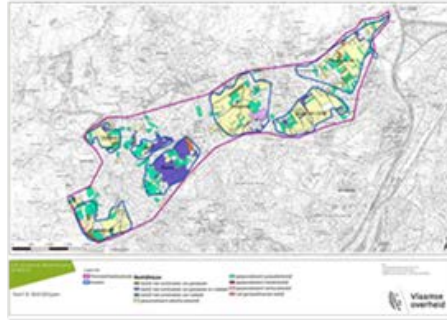
ACTIE: Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' – LIP 'Groene Noordrand'

Initiatief	Groene Noordrandteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner - Procesbegeleider
Omschrijving	<p>Als er in een (open ruimte)gebied meerdere inrichtingsvraagstukken opgelost moeten worden, waarbij er meerdere partners betrokken zijn en verschillende doelstellingen nagestreefd worden (zoals o.a. landbouw, recreatie of natuurdoelstellingen), kan een landinrichtingsproject de oplossing bieden. Met het 'Planprogramma Vlaamse Rand' (goedgekeurd door de Vlaamse Regering d.d. 16 mei 2014), is dergelijk landinrichtingsproject lopend in de 19 Vlaamse randgemeenten rond Brussel. Om het landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' te realiseren, maakt VLM samen met een planbegeleidingsgroep, en binnen een vastliggend traject- één of meerdere landinrichtingsplannen. Ter uitvoering van dergelijk landinrichtingsplan kan ten slotte een ruime instrumentenkoffer en financiering ingezet worden.</p> <p>Met twee bovenvermelde LIP's 'Hooghof & omgeving, Asse' (brongebied Maalbeek) en 'Oostelijke Maalbeekvallei' (mondingsgebied Maalbeek), wordt een aanzet gegeven tot de herinrichting van de open ruimte in de Groene Noordrand. Met voorliggend <u>LIP 'Groene Noordrand'</u> willen we ook het tussenliggend verhaal schrijven. Omwille van de complexiteit en grote van het projectgebied, vragen het Groene Noordrandteam en de Gemeenten Asse, Wemmel, Grimbergen aan de Vlaamse Landmaatschappij om <u>voorafgaand een planvormingsstudie</u> uit te voeren ter voorbereiding van de eigenlijke opmaak van een LIP 'Groene Noordrand'. Hierbij kan de globale visie verder verfijnd worden en kan ingezoomd worden op specifiekere vraagstukken in bepaalde deelgebieden. Op basis van deze studie, aangevuld met kansen gedetecteerd uit andere lopende trajecten (o.a. Integraal Waterproject Maalbeek, Beheersplan Amelgem Meise, ...) zal het <u>LIP 'Groene Noordrand'</u> vervolgens worden opgemaakt, bestaande uit verschillende deelprojecten. Het Groene Noordrandteam neemt hierin – samen met de VLM-Planontwerper - een <u>coördinerende rol</u> op.</p>
Strategische doelstellingen	Groen Netwerk – Blauw Netwerk – Recreatief Netwerk – Landbouw – Infrastructuurwerken - Leefbare dorpskernen
Uitgevoerd	Het Groene Noordrandteam <u>coördineert planvormingsstudie</u> en geeft op basis van haar terreinkennis <u>input en feedback bij de LIP-opmaak en zoekend naar aansluiting</u> bij de ruimere Groene Noordrand en de gestelde doelstellingen in het Strategisch Project.

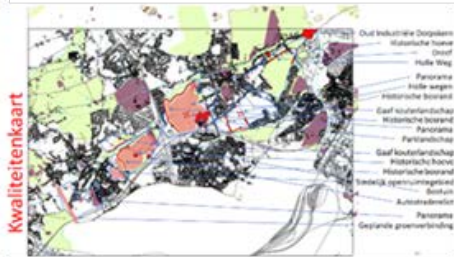

	<p>Tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd het LIP 'Groene Noordrand' voorbereid met een <u>externe studie (zomer 2019 – voorjaar 2020, onderzoeksgebieden 'Bovenloop Maalbeek, Asse-Wemmel' & 'Domein Ter Tommen, Grimbergen')</u> én een bij VLM <u>interne studie (zomer 2019 – lopend, kouters Asse, Wemmel, Grimbergen (met een focus op de landbouw (incl. water & bodem), ecologie en archeologie & landschap).</u></p> <p>Tijdens deze <u>1ste helft van het 2de werkingsjaar van deze 2de projectperiode</u> werd het</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Interne studie</u> verder vorm gegeven (overleg en/of terreinbezoeken op 03/03, 19/03, 23/03, 31/03, 28/04, 11/06, 21/06, 29/09, 06/10, 26/10 & 23/12/2021 en 26/01/2022). • <u>Archeologisch vooronderzoek 'Relegemse Motte':</u> Bureauonderzoek & Landschappelijk bodemonderzoek (najaar 2020), <u>Metaaldetectie & Geofysisch onderzoek (voorjaar 2021), Eindrapport (zomer-najaar 2021).</u>
Op de planning	<p><u>Opmaak LIP 'Groene Noodrand':</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere Opmaak Ontwerp-LIP: 2022 • Conform LIP-traject (Planbegeleidingsgroep, openbaar onderzoek, goedkeuring...): voorjaar 2023 – voorjaar 2024 • Eerste realisaties vermoedelijk ten vroegste begin 2025...
Financieel	<p><u>Vorbereidende studie:</u> door studiebureau via Landinrichting (70% via VLM, restfinanciering door Gemeenten Asse, Wemmel en Grimbergen)</p> <p><u>Opmaak & Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost intern bij VLM & Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via Landinrichting (max. 70% inrichting/max 50% aankoop via VLM, cofin. door gemeenten, partners of particulier)</p>

ACTIES PER DEELGEBIED onderzoeksgebied 1

ONDERZOEKSGBIED 2, ontwerpvorstel

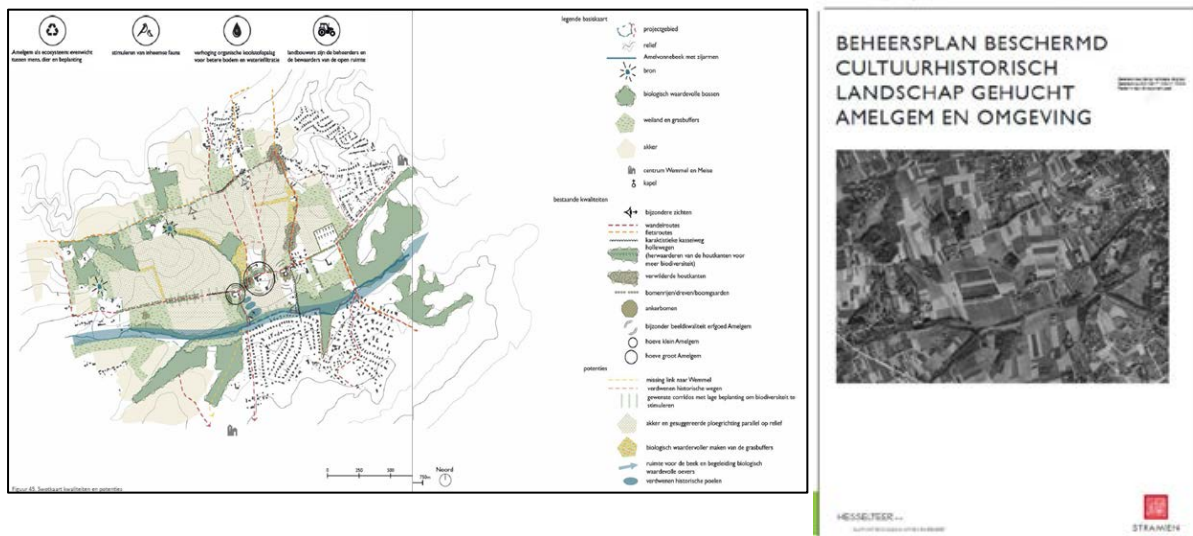

Planvormingsstudie LIP Groene Noordrand (extern – links & intern – midden en rechts)

ACTIE: Beheersplan 'Gehucht Amelgem & omgeving, Meise'	
Initiatief	Groene Noordrandteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner - Procesbegeleider
Omschrijving	<p>Het 'Land van Amelgem', is een voormalig deel van het abdijdomein van de Norbertijnen van Grimbergen, dat op een unieke manier qua structuur, omvang en functie bewaard is gebleven rond zijn drie polen, de kapel van Amelgem en de twee hoeves (Groot & Klein Amelgem). Het gebied is beschermd als cultuurhistorisch landschap. Het heeft een nog grotendeels ongerept landelijk karakter met contrasten tussen open kouters, n diep ingesneden colluviale dalen van de Amelvonnebeek en zijriviertjes en de vergezichten op de Brusselse skyline.</p> <p>Het is een gebied met heel wat uitdagingen en kansen, met vandaag een aantal conflictsituaties, tussen grootschalige landbouw en cultuurhistorisch open kouterlandschap mét kleine landschapselementen en trage wegen, tussen open ruimte en recreatie, tussen erfgoed en nieuwe invullingen,... Een gedragen visie, een handleiding (cultuurhistorisch, landschappelijk, landbouw, natuur, recreatie) voor het gehele gebied dringt zich op. Dit is een noodzakelijke eerste stap in het behoud en versterken van de open ruimte in en rond Amelgem. Het Strategisch Project Groene Noordrand wil deze ambitie helpen waarmaken.</p>

	<p>De aanduiding als <u>Beschermd Landschap</u> biedt hiertoe kansen, dankzij het beschikbare instrumentarium bij Agentschap Onroerend Erfgoed: <u>Beheersplan, Onderzoekspremie en Erfgoedpremies</u> (meer info: https://www.onroenderfgoed.be/nl/beheer/beheersplannen/).</p> <p>De meerwaarde van een dergelijk beheersplan is enerzijds de ontwikkeling van een gebiedsdekkende en lange termijn beheervisie en doelstellingen (looptijd 20 jaar) en anderzijds de bepaling van de beheersmaatregelen die nodig zijn om op zijn minst de erfgoedkwaliteiten te behouden, maar liever nog te verbeteren en blijvend te verankeren in een goed en haalbaar beheer.</p> <p>Het Groene Noordrandteam neemt hierin een coördinerende rol op.</p>
Strategische doelstellingen	Groen Netwerk – Blauw Netwerk – Recreatief Netwerk – Landbouw
Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd de <u>opmaak van een 'Beheersplan Beschermd Landschap Gehucht Amelgem & omgeving' voorbereid</u>, enerzijds administratief, anderzijds met de oprichting van een Begeleidingscommissie (eigenaars, gebruikers, administratie, middenveld, ...). Een studie bureau <u>startte eind 2019</u> met de eigenlijke opmaak van het Beheersplan.</p> <p>In het 1ste helft van deze 2de projectperiode werd deze opmaak verdergezet (administratief overleg, tussentijdse rapporten en bespreking in de Begeleidingscommissie).</p> <p>Op <u>09/03/2020</u> werd door het Groene Noordrandteam een <u>verlenging</u> voor de <u>bijhorende onderzoekspremie voor de opmaak</u> van dit beheersplan aangevraagd bij Agentschap Onroerend Erfgoed (van 13/03/2020 naar 13/03/2022). Deze verlenging werd toegekend (18/03/2020).</p> <p>Begin 2021 werd het ontwerp-Beheersplan door het studie bureau afgewerkt. Met de goedkeuring van de Begeleidingscommissie en de betrokken gemeentelijke colleges Meise (12/04/2021), Wemmel (08/04/2021) en Merchtem (15/04/2021) werd het Beheersplan 'Gehucht van Amelgem & omgeving' op 23/03/2021 ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Agentschap Onroerend Erfgoed. Deze goedkeuring kwam er op 17/05/2021.</p> <p>Vandaag wordt samen met de betrokkenen (Kerkfabriek, omwonenden, ...) gewerkt aan een herinrichting van de omgeving van de Kapel van Amelgem. Een eerste terreinrealisatie van het Beheersplan...</p>

	In de <u>zomer van 2020</u> werd eveneens door Agentschap Onroerend Erfgoed een 'Handhavingss dossier' opgestart binnen dit beschermde landschap. Ook in deze <u>remediëringsopgave ondersteunt</u> het Groene Noordrand-team de betrokkenen.
Op de planning	<p><u>Opvolgen & begeleiden eerste onderhoudspremies voor uitvoering</u></p> <p><u>Afstemmen met het in opstart zijnde LOB – Loket Onderhoud Buitengebied</u> – in Meise via RLBK vzw (zie aparte fiche)</p> <p><u>Afstemmen met het in opstart zijnde IOED – Intergemeentelijke Onroerende Erfgoed Dienst</u> – via RLBK vzw</p> <p>Afstemmen met het in opstart zijnde <u>WaterLandSchap 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand'</u> – via RLBK vzw (zie aparte fiche)</p>
Financieel	<p><u>Opmaak Beheersplan:</u> door studie bureau via Onderzoekspremie (80% via Agentschap Onroerend Erfgoed, restfinanciering door Gemeenten Meise)</p> <p><u>Coördinatie & Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost intern via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via diverse kanalen (te onderzoeken)</p>

ACTIE: OPEN RUIMTEKAMERS rond historisch hart van Koningslo (Vilvoorde)

Initiatief	Groene Noordrandteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Procesbegeleider – Ondersteuner – Realisator
Omschrijving	De Stad Vilvoorde keurde eind 2017 het GRSP, het Globaal Ruimtelijk Strategisch Plan voor Vilvoorde, goed. Het GRSP is een eerste belangrijke stap ter voorbereiding van het Gemeentelijk Ruimtelijk Beleidsplan (GRB). Binnen het GRSP worden o.a. 'Robuuste Landschappen' gedefinieerd. Het zijn

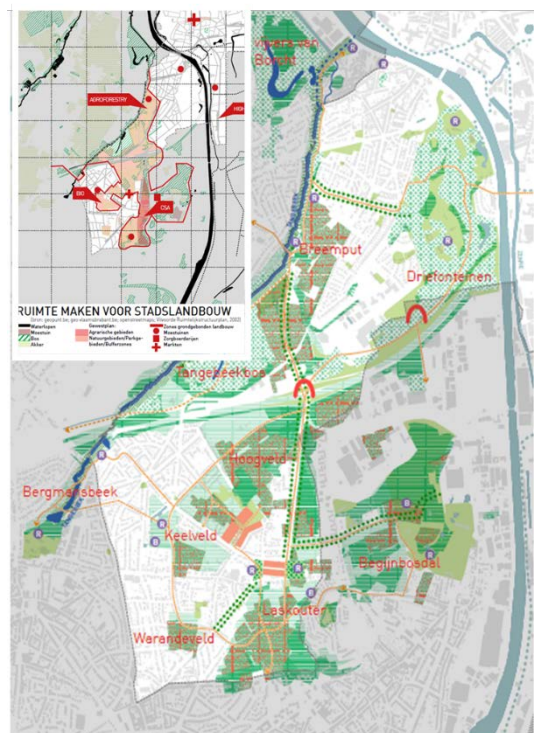

	<p>gebieden die gekenmerkt worden door een groot aandeel groene ruimte. Deze spelen een belangrijke rol in het ecologische en recreatief netwerk. Daarnaast zijn ze, zeker in een verstedelijkte omgeving, van fundamenteel belang voor het welzijn van de bevolking.</p> <p>Het <u>robuuste landschap ‘Driefonteinen-Tangebeek-Koningslo’</u> valt ruimtelijk én qua uitdagingen en kansen helemaal binnen de Groene Noordrandvisie. Deze open ruimtestructuur valt te lezen als 3 systemen: (1) Domein 3 Fonteinen, (2) de vallei van de Tangebeek en (3) een ring van open kamers rond het historische hart van Koningslo (oa. Hoogveld, Keelveld, Warandeveld en Laskouter). Deze 3 landschapsstructuren ontmoeten elkaar aan de R0, ter hoogte van afrit 6 Koningslo.</p> <p>Elk systeem heeft haar eigen aandachtspunten en uitdagingen, waar we vanuit het Strategisch Project Groene Noordrand graag samen met alle betrokkenen verder mee aan de slag gaan richting realisatie van het GRSP.</p>
<p>Strategische doelstellingen</p>	<p>Groen-blauw-recreatief Netwerk - duurzame landbouw – leefbaarheid – natuur in je buurt</p>
<p>Uitgevoerd</p>	<p>In overleg met de Stad Vilvoorde ligt de 1ste focus op de ‘Ring van Open Ruimte Kamers rond Koningslo’.</p> <p>In kader van een <u>stageopdracht</u> (HOGent, 20/04 tot <u>13/06/2020</u>) werd ingezoomd op de ring van open kamers rond Koningslo en meer specifiek naar de zoektocht om er het in het GRSP-beoogde <u>‘Productief Landschap’</u> (toegankelijk parkgebied mét deels behoud van landbouwfunctie) waar te maken. Hierbij waren er <u>eerste verkenningsoverlegmomenten</u> met Stad Vilvoorde: <u>08/05 & 03/06/2020</u> en Stad Brussel: <u>03/04/2020</u>.</p> <p>Deze 1ste conceptkaart werd door het Groene Noordrand meegenomen naar de lopende studie <u>‘Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel’</u> (zie verder fiche ‘Gebiedsprogramma Vlaamse Rand’), waarbij deze site deel uitmaakt van een grote case-gebied ‘Koningslo-Neder-over-Heembeek’).</p> <p>In de <u>zoektocht naar een invulling als ‘Productief Landschap’</u>, met een groen-recreatieve parkinvulling zoals hun gewestbestemming, maar met behoud van mogelijkheden tot landbouw die er vandaag mee het</p>

landschap bepaalt, weliswaar in een transitie naar agro-ecologische en sociale stadslandbouw, werd in deze projectperiode **verder ingezoomd en gebrainstormd met de betrokken actoren:**

- Het Groene Noordrandteam polste bij en informeerde de **Stad Vilvoorde** over de huidige vraagstukken en voorliggende kansen (**23/04, 29/06, 20/07/2021**)
- Met de grote open ruimtekamer 'Klein Hoogveld' in eigendom/beheer én de bovenlokale ambitie van **robuuste groenverbinding** tussen 'Tangebeekbos-Domein3Fonteinen-Klein Hoogveld én Begijnbosdal in Brussel', werd ook bij **ANB** gepolst naar haar visie op het ruimere gebied (**02/04/2021**).
- Met reeds **aanwezige lokale agro-ecologische initiatieven** zoals 'Ferme Urbaine' en 'Terre-en-Vue' voerde het Groene Noordrandteam samen met de Stad Vilvoorde kennismakingsgesprekken met beide landbouwspelers (**04/02, 04/03, 30/03, 19/11 & 08/12/2021**).
- Het Groene Noordrand-team neemt het vraagstuk 'bestemming versus gewenste invulling' eveneens mee in het **bovenlokale GRUP R0-proces**, waar eventuele gewenste bestemmingswijzigingen mee op de agenda kunnen geplaatst worden in de zoektocht naar hun plandoelstelling 'versterken groen-blauwe assen' én 'compensatie landbouwnatuur' (**19/10, 14/12/2021 en 14/01, 21/01 & 26/01/2022**, overleg met Stad Vilvoorde, Departement Omgeving en consortium MoVeR0)
- Op **01/09/2021** vond een **Intergewestelijk overleg 'Stadslandbouw op Laskouter, Vilvoorde'** plaats. Naast een kennismaking van elkaar en elkaars (stads)landbouw & landschapsprojecten, had deze bijeenkomst als doel een zoektocht naar een gemeenschappelijke visie voor de ontwikkeling van agro-ecologische projecten op te starten op de Laskouter te Vilvoorde, aansluitend op Neder-over-Heembeek (Stad Brussel). Zowel lokaal (Stad Vilvoorde, Stad Brussel) als bovenlokaal (SP Groene Noordrand, 'Ruimte voor Voedsel' - VLM, 'Good Move' - BHG). Naast Stad Vilvoorde en Stad Brussel, sloten dan ook het Groene Noordrandteam, ANB,

	VLM, Leefmilieu Brussel, Terre-en-Vue en 'Ferme Urbaine – Le Début des Haricots aan.
Op de planning	<p>Het verder bij elkaar leggen van de verschillende visies en ambities tot een <u>masterplan 'Open Ruimtekamers Koningslo'</u>.</p> <p><u>Koppeling met GRUP R0</u> in functie van eventuele noodzakelijke bestemmingswijzingen verder opvolgen.</p> <p><u>Realisatietraject 'Masterplan'</u> opstarten: opvolgen agro-ecologische initiatieven, grondenbank - & ruil, ...</p> <p><u>Uitwerken parkinvulling in de lokale kamers 'Warandeveld', 'Keelveld'</u> via projectoproep 'Groene Rand' of 'Natuur-in-je-Buurt' of dergelijke: van overleg, participatie en ontwerpend onderzoek tot herinrichtingsvoorstel en terreinrealisatie.</p>
Financieel	Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

ACTIE: Gebiedsprogramma 'Vlaamse Rand rond Brussel'**Initiatief**

Departement Omgeving

Rol SP-Projectteam

Helikopter – Bruggenbouwer - Ondersteuner

Omschrijving

In de Vlaamse Rand rond Brussel lopen vandaag heel wat initiatieven, planningsprocessen en projecten geïnitieerd en uit te voeren door verschillende partners, zowel lokaal als bovenlokaal, maar veelal met bovenlokale impact. Omwille van de veelheid aan partners die vaak in hetzelfde gebied ageren is het noodzakelijk deze projecten, visies,... op elkaar af te stemmen, samenwerking te stimuleren en te coördineren, zowel thematisch als ruimtelijk en zo te streven naar gedeelde en elkaar versterkende winsten voor het gebied. Departement Omgeving startte hiertoe het nieuwe gebiedsprogramma 'Vlaamse rand rond Brussel' op, waarbij ze de rol van gebiedsregisseur op zich nemen, op zoek naar gedeelde strategieën om het gebied te ontwikkelen en hiertoe een actieprogramma op te maken, mede uitgaande van reeds lopende acties in het gebied. Het Strategisch Project Groene Noordrand wil hierbij input leveren bij de globale gebiedsvisie, evenals trekker zijn in bepaalde gebiedsgerichte deelacties in de Noordrand rond Brussel.

Binnen dit gebiedsprogramma worden 3 uitdagingen naar voorgeschoven:

- 'Groen-blauwe dooradering van het gebied versterken' (o.a. versterken groen-blauwe netwerken, meer ruimte voor water, versterking open ruimte systeem (ook in de bebouwde omgeving), productieve landschappen (meerlagig en multifunctioneel)
- (2) 'Differentiatie en optimalisatie van woon- en werklocaties gelinkt aan mobiliteitsknooppunten' (o.a. gericht verdichten, verweven, ontlichten, ontharden, verhogen van leefbaarheid, inspelen op klimaatdoelstellingen, ontsnippering lijninfrastructuren, ...)
- (3) 'Omgevingskwaliteit in het gebied verbeteren'

In de zoektocht naar gedeelde strategieën werden verschillende studies opgestart, waarbij met cases telkens wordt ingezoomd op de Noordrand rond Brussel. Ook deze studies volgt het Groene Noordrand-team op, met constructieve én ambitieuze input en linken legend met onze Groene Noordrandvisie en eigen projecten.

- Projectenmonitor
- Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel
- Slimme verdichting
- LaboRuimte: Bebouwde weefsel in 20ste eeuwse randgebied van en rond Brussel

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontwerpend onderzoek Parking C & Romeinsesteenweg ▪ Ontwikkeling van bossen en boomrijke groenstructuren in een verstedelijkende context ▪ ...
Strategische doelstellingen	Infrastructuurwerken – Groen, Blauw, Recreatief Netwerk – landbouw – open ruimte - leefbare dorpen
Uitgevoerd	<p>Reeds tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd <u>dit gebiedsprogramma</u> (opgestart 2018) <u>opgevolgd door het Groene Noordrandteam</u>, ambitieus en constructief, met de input van haar terreinkennis en de Groene Noordrandvisie als leidraad. <u>Ook in deze 2de projectperiode blijft deze opvolging:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Projectenmonitor: info- & testevent (07/05/2021)</u> • <u>Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel 23/03, 29/04, 28/05, 15/06 17/07, 03/09, 02/10 en 14/10/2020</u>. In halve werkjaar met een aantal <u>thematische werktafels 29/04, 20/05 (natuur), 27/05 (voedsel), 10/06 (infrastructuur), 24/06/2021 (stedelijk weefsel), M-Stuurgroep 05/10/2021 en slotevent 08/02/2022</u> (met start 'Opdrachtcentrale', met vb-case 'Buurtparkje Borgt' door Groene Noordrandteam) • <u>Labo Ruimte: Bebouwde weefsel 20ste eeuwse randgebied van en rond Brussel: workshop 14/10/2021</u>. • <u>Slimme verdichting: 17/06/2021</u> – bespreking potentiële voorbeeldcases in de Groene Noordrand (open te houden percelen, speculatiedruk ontwikkelaars, ...) en workshop 14/09/2021 met o.a. zoom om case 'Ronkelhof & omgeving – (grond) speculatie door woonpromotoren' door Groene Noordrandteam aangebracht. • <u>Ontwikkeling van bossen en boomrijke groenstructuren in een verstedelijkende context: studie afgerond.</u> • <u>Parking C/Romeinsesteenweg: ontwerpend onderzoek afgerond.</u>
Op de planning	<p><u>Verder actief opvolgen van dit gebiedsprogramma</u>. Ambities en link met doelstellingen gesteld binnen SP Groene Noordrand hierbij bewaken.</p> <p><u>Actief opvolgen opgestarte en lopende studies.</u></p> <p><u>Trekker & katalysator zijn</u> in bepaalde gebiedsgerichte deelacties in de Noordrand rond Brussel (al dan niet via Opdrachtcentrale 'Open Ruimte'.</p>

Financieel

Ondersteuning: Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

INFRASTRUCTUURWERKEN - Grote infrastructuurprojecten als kans aangrijpen tot ontsnippering (natuur, recreatief, ...) en tot landschappelijk integreren en verbinden.

ACTIE: Mobiliteit rond Brussel – Infrastructuurwerken: Ring0, Brabantnet, Fietsnelwegen	
Initiatief	De Werkvennootschap
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Ondersteuner
Omschrijving	<p>Het wegennet rondom Brussel, en zeker in de Noordrand, is vandaag dichtgeslibd. Zeker de Ring 0, maar meer en meer ook de omliggende secundaire wegen. Een ruimer mobiliteitsplan & -aanpak, met oog voor alle modi – auto, openbaar vervoer én fiets, geïntegreerd en afgestemd- is een must. De overheid maakt hier vandaag dan ook werk van. SP Groene Noordrand wil bij al deze geplande infrastructuurwerken de planopmaak opvolgen en de impact op de open ruimte en leefbaarheid bewaken en bijsturen, compensatieverplichtingen gericht inzetten en het momentum aangrijpen voor ontsnipperen i.p.v. verder versnipperen (ecoducten, ecotunnels, groenbuffers, ...).</p> <p>Het eerste stuk van de <u>Ring 0 rond Brussel</u>, tussen Groot-Bijgaarden en Strombeek-Bever, werd aangelegd in 1958 (Wereldtentoonstelling). Op andere plaatsen is de Ring veertig à vijftig jaar oud. Niet alleen de infrastructuur zelf, maar ook de manier waarop het verkeer georganiseerd is (de inrichting van de Ring), is gedateerd. De Ring is er aan een complete vernieuwing toe. Vandaag worden herinrichtingsplannen gemaakt voor het noordelijke ringdeel, tussen de verkeerswisselaars Groot-Bijgaarden en Sint-Stevens-Woluwe. In het kader van de herinrichting wordt niet alleen de weg zelf vernieuwd, ook veel bruggen en viaducten over de Ring worden mee aangepakt. Ook landschappelijke integratie en leefbaarheid staan mee op de agenda.</p> <p>Drie tramlijnen in de noordelijke rand van Brussel, dat is het <u>Brabantnet</u>. Concreet gaat het om een sneltram van Willebroek naar Brussel, een ringtram(bus) van Brussels Airport over Vilvoorde naar Jette en een luchthaventram van Brussels Airport naar Brussel Noord. Met de nieuwe tramlijnen wil De Lijn mee helpen de mobiliteitsknoop in de Noordrand te ontwarren. De <u>Sneltram Willebroek-Brussel</u> loopt ten westen van de A12 tot Londerzeel. Daarna volgt het de oostkant van de A12 tot Willebroek. Vandaag vormt de <u>A12</u> een harde barrière in de Groene Noordrand, tussen boven- en benedenloop Maalbeek, tussen boven- en benedenloop Amelvonnebeek. En dit zowel in het groene netwerk als in het recreatieve netwerk. De A12 verdeelt en is een sterke barrière voor</p>

	<p>mens en natuur. De aanleg van de Sneltram mag deze barrière niet versterken. Meer nog, het is een kans om effectieve onsnipperende ingrepen mee te nemen (ecoduct, ecotunnel, wandel- & fietsbrug).</p> <p><u>Fietssnelwegen</u> brengen je vlot, veilig en comfortabel over een langere afstand waar je moet zijn. Fietssnelwegen zijn: rechtlijnig; verkeersluw of verkeersvrij; zonder onnodige vertragingen, stops of hindernissen. In 2012 voerde de provincie Vlaams-Brabant, samen met het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een studie uit om fietsassen met een hoog potentieel uit te tekenen in de Vlaamse Rand en Brussel: een FietsGEN, als aanvulling op het (openbaar vervoer)GEN. Het resultaat: 15 fietssnelwegen - grotendeels nog te realiseren - die de Vlaamse Rand en Brussel met elkaar moeten verbinden. Ze lopen tot zo'n 15 kilometer buiten het centrum van Brussel. De realisatie gebeurt stap voor stap. Gemeenten kunnen hiervoor subsidies aanvragen bij de provincie. In de 'Groene Noordrand' zijn vijf dergelijke fietssnelwegen gepland: F212 (Asse-Brussel), F213 (Jette-Wemmel), F28 (A12), F23 (Kanaal Brussel-Schelde) & FR0 (tangentieel aan Ring 0).</p>
Strategische doelstellingen	Infrastructuurwerken – Groen, Blauw, Recreatief Netwerk – landbouw – open ruimte - leefbare dorpen
Uitgevoerd	<p>Reeds tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd het <u>programma 'Werken aan de Ring'</u> (opgestart voorjaar 2017) <u>opgevolgd door het Groene Noordrandteam</u>, ambitieus en constructief, met de input van haar terreinkennis en de Groene Noordrandvisie als leidraad (werkgroepen en overleg bestuurlijke actoren).</p> <p>Sinds zomer 2018 wordt dit R0-proces benaderd als een 'Geïntegreerd Planningsproces', met (1) GRUP-procedure en (2) Quick-Wins-projecten (zie onder). Dit proces is nog lopend.</p> <p><u>GRUP 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) – deel Noord':</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Werkgroepen & overleg: 04/02, 18/02, 02/04, 28/05, 18/06, 25/06, 02/10, 08/10, 19/11, 23/11 en 26/11/2020.</u> • Feedbackronde <u>PLAN-MER R0 – Loop 1: zomer 2020.</u> • <u>Toelichting MKBA – Loop 1 & scope Loop 2: 22/04/2021</u> • <u>Algemene terugkoppeling Scopingsnota 2: 31/05/2021</u> • <u>Duiding door Groene Noordrandteam naar administraties gemeenten i.f.v. publieke raadpleging Scopingsnota 2: 29/06 (Vilvoorde), 06/07 (Grimbergen) en 05/07/2021 (Asse)</u>

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Overleg i.f.v. herbestemmingen i.k.v. open ruimte: 10/06, 09/07/2021 (algemeen) en 19/10 & 14/12/2021, 14/01 & 26/01/2022 Koningslo (specifiek)</u> • <u>GPP R0 – Werksessie bestuurlijke actoren: 12/10 & 16/11/2021.</u> <p><u>Quick-Wins-projecten (fietsnelwegen, onderdoorgangen, ...):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>F213: 07/12/2021</u>: stand van zaken • <u>'Fietssnelwegen zone noord': 25/01/2022</u>, stand van zaken • <u>'Afrittencomplex Medialaan': opstart werf: 03/2021</u> met naast optimalisatie autoverkeer aandacht voor kwalitatieve en veilige fiets-en wandelverbinding, evenals ecologische verbindingen tussen 'Tangebeekbos, Domein 3 Fonteynen Klein Hoogveld & Indringingsweg/Gewestgrens'. <p><u>Overleg openruimte-partners:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Groene Noordrandteam koppelde met enkele openruimtepartners (VLM, ANB) terug rond - <u>afstemming i.f.v feedbackronde op PLAN-MER Loop 1 i.k.v. GRUP, zomer 2020).</u> - Afstemming i.f.v <u>open-ruimtebestemmingen: 09/07/2021</u> <p><u>Brabantnet - Sneltram:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg ontwerpteam 'Herinrichting omgeving Sprietmolen, Grimbergen – landschapspark tussen Maalbeek & Amelvonnebeek/Plantentuin Meise': <u>07/06/2021</u>
Op de planning	<p><u>Geïntegreerd Planningsproces</u> verder opvolgen: GRUP, QW's, ...</p> <p><u>Ambities</u> en link met <u>doelstellingen</u> gesteld binnen <u>SP Groene Noordrand</u> hierbij <u>bewaken</u>. Hiertoe eventueel extra Partneroverleg organiseren. Zoeken naar win-wins.</p>
Financieel	<p><u>Ondersteuning</u>: Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering</u>: via diverse kanalen</p>

Plandoelstelling 4

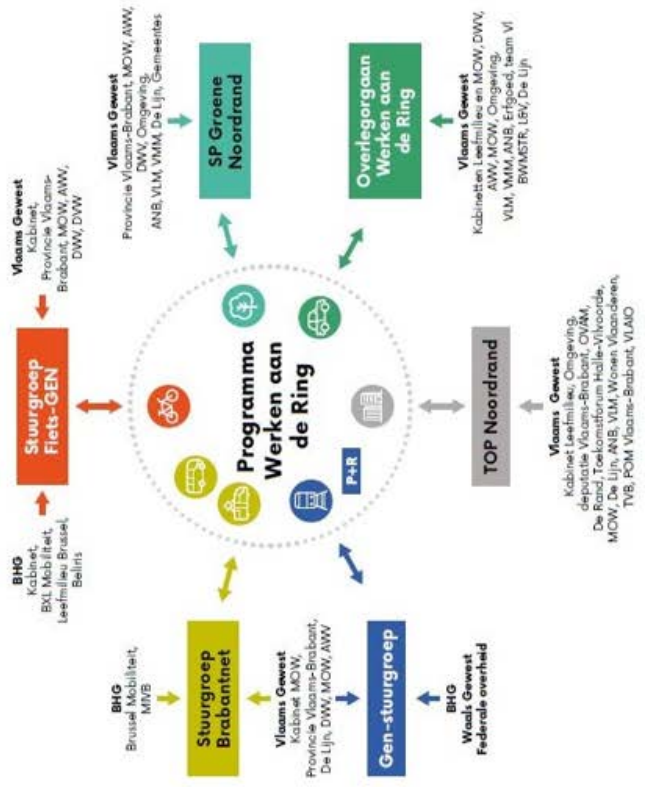
Over het hele plangebied wordt ingezet op de landschappelijke inpassing van de infrastructuur in de omgeving (zowel de R0 als onderliggende wegen) om de ruimtelijke en landschappelijke barrièrewerking van de Ring te verminderen en zo de leefbaarheid in de onmiddellijke omgeving te verbeteren en bij te dragen tot het herstel en de versterking van de groene, blauwe en ecologische verbindingen. Zo zal de barrièrewerking van de Ring niet alleen voor de mens, maar ook voor de natuur en de dieren verminderen.

Eco-Connectiviteitskaart van bestaand naar gewenst (desktopstudie Movero)

Te garanderen verbindingen i.f.v. groen-blauw netwerk

Uit 'Visienota Programma Werken aan de Ring, Sept. 2019': Samenwerken aan de Regio

RUIMTEBESLAG - Meer doen met minder ruimte: ruimtelijk rendement van huidig ruimtebeslag verhogen, met maatwerk voor leefkwaliteit, klimaatbestendigheid en beperking van verharding

ACTIE: Opvolgen ontwikkelingen in huidig ruimtebeslag (RUP's, woonontwikkelingen, industrieontwikkelingen, wegenwerken...)	
Initiatief	Divers, maar vnl. betrokken gemeenten
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggebouwer - Ondersteuner
Omschrijving	In de Noordrand van Brussel staan – naast de optimalisatie van de R0 (zie hoger)- nog heel wat ruimtelijke ontwikkelingen op de planning. Het betreft processen of projecten in het huidige ruimtebeslag, eerder dan in de open ruimte. Het SPGN-Projectteam volgt deze processen op (soms actief of soms passief) met hierbij het bewaken van de Groene Noordrandvisie, zowel naar bedreigingen als eventuele opportuniteiten.
Strategische doelstellingen	Infrastructuurwerken – Groen, Blauw, Recreatief Netwerk – landbouw – open ruimte - leefbare dorpen – ruimtelijk rendement – ontharden
Uitgevoerd	<p>Tijdens de <u>1ste projectperiode</u> (2016-2019) schoof het Groene Noordrandteam ambitieus en constructief mee aan tafel bij enkele 'hardere' ontwikkelingen rond wonen, werken en verkeer. Via een partnership met de trekkers van deze projecten werd maximaal gezocht naar kruisbestuiving en win-wins (o.a. RUP Douwe Egberts Grimbergen, Green Energy Park Asse, ...).</p> <p>In deze <u>nieuwe projectperiode</u> willen we deze ondersteunende rol blijven opnemen, maar daarnaast ook actiever hierin specifieke potentiële cases/sites naar voor schuiven om door andere partners te worden opgenomen in studiewerk of pilootprojecten, bv. in studie 'Slimme verdichting', ...). <u>Divers overleg met:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Gemeente Asse:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Opmaak 'Beleidsplan Ruimte': Publieke Raadpleging Startnota (12/06 – 10/08/2020)</u> • <u>Gemeente Wemmel:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Opmaak 'Mobiliteitsplan': Publieke Raadpleging (maart 2021)</u> • <u>Gemeente Grimbergen:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dienst Ruimtelijke Planning, <u>06/10/2020 (overzicht geplande RUP's: Waardbeekdreef, Potaarde, ...)</u> ▪ Dienst Wegen & Water: <u>18/11/2020 (oa. geplande wegenwerken Veldkantstraat, Sparrenlaan, Beiaardlaan...)</u> ▪ <u>Opmaak 'Klimaatplan': 23/02 (Expertenwerkgroep), 15/03/2021 (Actielijst Groene Noordrand als input)</u> ▪ <u>Opmaak 'RUP Waardbeekdreef': 09/03/2021 (Participatiemoment)</u>

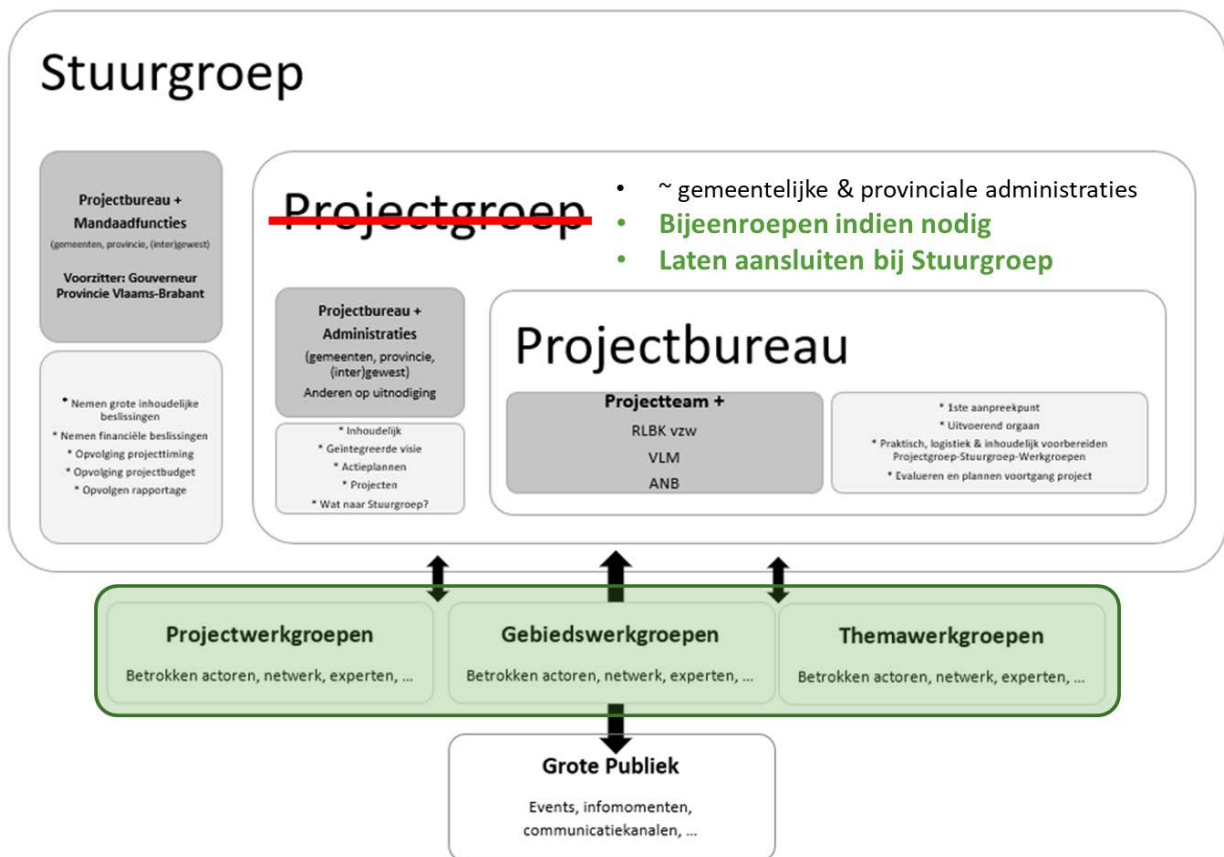
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanvraagdossier <u>'Groenblauwe dooradering in Grimbergen'</u> (Dienst Ruimtelijke Planning): input & feedback door Groene Noordrand-team (07/09, 22/09 & 20/10/2021) ▪ <u>'MTB-route Grimbergen'</u>: input & feedback door Groene Noordrand-team (25/11/2021 & 25/01/2022) • <u>Gemeente Meise:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Opmaak 'Hemelwater- & Droogteplan'</u>: stakeholderoverleg (17/09/2021) en bilateraal overleg (19/11/2021) ▪ Korte Keten in Meise: opstartoverleg (03/06/2021), opvolgvergadering (13/07/2021) en brede brainstorm (07/09/2021) (zie aparte fiche) • <u>Stad Vilvoorde:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ /
<p>Op de planning</p>	<p>Verder opvolgen lopende processen/projecten en nieuwe die worden opgestart in het projectgebied van de Groene Noordrand. Hierbij telkens de ambities en link met doelstellingen gesteld binnen SP Groene Noordrand bewaken. Hiertoe eventueel extra Partneroverleg organiseren. Zoeken naar win-wins.</p> <p><u>Reeds op de planning:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Verder opvolgen reeds lopende trajecten (zie hoger) • Opvolgen nieuwe trajecten. O.a. : <ul style="list-style-type: none"> - Opstart Beleidsplan Ruimte, Wemmel - Opstart Hemelwater- & droogteplan, Wemmel - Opstart Hemelwater- & droogteplan, Meise • ...
<p>Financieel</p>	<p><u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p>

DEEL 3: PROJECTPROCES – Periode 01/02/2021 – 31/01/2022

Ook tijdens deze projectperiode vond heel wat overleg plaats. Naast de vaste **'Stuurgroep'**, zijn de meer thematische, gebiedsgerichte of projectmatige **werkgroepen** de drijvende krachten richting projectrealisaties. Daarnaast was het SP-team opnieuw aanwezig op enkele **uitwisselings- en netwerkmomenten**. Ook aan de **bekendmaking en draagvlak** werd verder gewerkt. Een overzicht...

Met de opstart van verschillende werkgroepen, de dubbele aanwezigheid van heel wat partners in zowel Stuur- ,Project- als werkgroepen én in functie van de vergaderlast, bleek het niveau van de 'Projectgroep', zoals in de 1ste SP-projectperiode opgenomen, eerder overbodig. De Projectgroep wordt dan ook niet langer structureel samengeroepen, maar alleen wanneer een bepaalde actie, ontwikkeling of thema globaal over het gehele Groene Noordrandprojectgebied behandeld dient te worden. Door daarnaast de Stuurgroep uit te breiden met de administratieve krachten van gemeenten en provincie, krijgt iedereen minstens 2 keer per jaar een globaal overzicht en stand van zaken van alle lopende trajecten.

STUURGROEP

Vierde stuurgroepvergadering

De vierde Stuurgroep van deze nieuwe projectperiode vond plaats op **vrijdag 18 juni 2021**, opnieuw online wegens de Covid19-pandemie.

Tijdens deze Stuurgroep werd door de betrokken partners, trekkers van hun deeltraject, opnieuw een update gegeven van de lopende projecten-programma's-studies, waarbij telkens de link wordt gemaakt met de Groene Noordrandvisie & gewenste open ruimtestructuur, zowel qua situering als qua doelstellingen. Hierbij wordt telkens ook de rol aangegeven die het Strategisch Project hierin vervult. Na elke presentatie is er ruimte voor eventuele vragen, opmerkingen of suggesties vanuit de Stuurgroep. Er wordt een stand van zaken gegeven -met focus op evolutie sinds vorige Stuurgroep- van het Integraal Project Maalbeek (Bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken), het Beheersplan Gehucht Amelgem & omgeving (Agentschap Onroerend Erfgoed), het LIP Groene Noordrand (Vlaamse Landmaatschappij), de projectuitvoering door RLBK, het Programma Werken aan de Ring (De Werkvennootschap) en het Gebiedsprogramma Vlaamse Rand (Departement Omgeving).

Om de Groene Noordrandvisie verder op terrein uit te kunnen rollen, gaat het Groene Noordrandteam op zoek naar studie- en uitvoeringsmiddelen, samen met betrokken gemeenten of partners. Kansen die hiertoe liggen in diverse projectoproepen worden door het Groene Noordrand-team opgevolgd. Tijdens deze Stuurgroep werden enkele van deze lopende projectoproepen geduid, eerdere inspirerende voorbeelden uit de Groene Noordrand gelinkt, eventuele kansen voor de Groene Noordrand aangegeven door het Groene Noordrand-team, én gepolst naar eventuele projectideeën bij de projectpartners. O.a. Natuur in je Buurt (Agentschap Natuur en Bos), Water+Land+Schap (Vlaamse Landmaatschappij), Groene Rand (Agentschap Natuur en Bos), Duurzame Biodiversiteitsprojecten (Provincie Vlaams-Brabant), Vlaanderen Breekt uit! Groenblauwe dooradering bebouwde omgeving (Dep. Omgeving) en PDOP – Plattelandsontwikkeling (Provincie Vlaams-Brabant) worden kort geduid.

Het programma 'Voedsel+Land+Schap', proeftuin vanuit het Open Ruimte Platform, onderzoekt hoe we lokaal voedsel kunnen produceren en tegelijk kunnen inzetten op andere functies van de open ruimte, zoals recreatie, biodiversiteit, waterbeheer, streekidentiteit, etc. Tijdens deze Stuurgroep werd dit concept en traject 'Voedsel+Land+Schap' toegelicht door het Innovatiesteunpunt voor Landbouw & Platteland, uitvoerder van dit verkennend project in opdracht van VLM. Eén van de twee onderzochte cases liep in de Groene Noordrand op de Kouter Asse-Wemmel, tussen hoeves Hooghof & Ronkelhof. Vertrekkend vanuit de verschillende initiatieven en uitdagingen die ginds al lopen: het LIP Hooghof & Omgeving, het buurtcomité Ronkel dat samen met de landbouwer de oude hoeve haar sleutelrol in de lokale samenleving wil teruggeven, de Werken aan de Ring, ... Initiatieven die door het Groene Noordrand-team intens worden opgevolgd en met elkaar én met de hogere Groene Noordrandambities worden gelinkt. Ook bij deze verkennende studie 'Voedsel+Land+Schap' schoven we mee aan de werktafel ...

Tot slot werd een financiële tussenstand gegeven.

Het verslag (incl. aanwezigheidslijst) van deze vierde Stuurgroep is toegevoegd als BIJLAGE 1.

Vijfde stuurgroepvergadering

De vijfde Stuurgroep van deze nieuwe projectperiode vond plaats op **vrijdag 3 december 2021**, opnieuw online wegens de Covid19-pandemie.

Tijdens deze Stuurgroep werd door de betrokken partners, trekkers van hun deeltraject, opnieuw een update gegeven van de lopende projecten-programma's-Studies. Er wordt een stand van zaken gegeven -met focus op evolutie sinds vorige Stuurgroep. Hierbij wordt telkens de link gemaakt met de Groene Noordrandvisie & gewenste open ruimtestructuur, zowel qua situering als qua doelstellingen. Hierbij wordt telkens ook de rol aangegeven die het Strategisch Project hierin vervult. Na elke presentatie is er ruimte voor eventuele vragen, opmerkingen of suggesties vanuit de Stuurgroep.

Er werd op deze stuurgroep gefocusd op 3 trajecten, (1) *Programma Werken aan de Ring* (De Werkvennootschap), (2) *Gebiedsprogramma Vlaamse Rand* (Departement Omgeving) en (3) *Open Ruimte Kamers Koningslo* (Groene Noordrandteam & Stad Vilvoorde), omwille van:

- Alle 3 op een belangrijk punt in hun proces, terwijl de andere trajecten in de Groene Noordrand vandaag gewoon lopend zijn ...
- Alle 3 leggen ze een link tussen processen op een hogere schaal en de Groene Noordrand-ambities. Vanuit de Groene Noordrand gaan we op zoek naar kruisbestuiving en win-win's, naast input (terreinkennis, lokale netwerk, ...) geven aan deze bovenlokale processen, met de Gewenste Groene Noordrand als leidraad.
- Alle 3 komen ze ook samen op het terrein in de case '*Open Ruimtekamers Koningslo*'. Dit kan exemplarisch zijn voor dit samen sporen op nog andere plekken in de Groene Noordrand.

Bij het 'Programma Werken aan de Ring' werd hierbij door De Werkvennootschap/MoVeR0 gefocust op het lopende '*Geïntegreerde Project RO-Noord*', met haar 'Plandoelstelling 4: Landschappelijke inpassing, opheffen barrièrewerking, versterken groen-blauwe netwerk' en hoe hierbij de ambitie van de te garanderen verbindingen en versterken groen-blauwe assen vandaag wordt meegenomen in varianten en ontwerpend onderzoek. Met de blik vooral op de deelzone 'Jette-Wemmel-Grimbergen-Vilvoorde (tot kanaal)' – of de Groene Noordrand - en de gemeenschappelijke link met de Groene Noordrand rond die groen-blauwe-(recreatieve) ambities.

Binnen het 'Gebiedsprogramma Vlaamse Rand' werd door Departement Omgeving ingezoomd op de resultaten van de intergewestelijke studie '*Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel*', met cases in de Groene Noordrand en met een vooruitblik naar en duiding bij de toekomstige mogelijke ondersteuning via de 'Opdrachtcentrale Open Ruimte' in functie van realisaties van dat beoogde open ruimtenetwerk.

Tot slot werd het tot op heden doorlopen traject rond de 'Open Ruimtekamers Koningslo' door het Groene Noordrandteam geduid, met o.a. het afstemmen richting een gedragen ruimtelijke visie en ambities en de koppeling met de reeds lopende aansluitende trajecten (WADR, Robuust Landschap Tangebeekbos, 3 Fontein, Klein Hoogveld, Zoektocht 'VoedselLandSchap – Stadslandbouw', ...).

Om de Groene Noordrandvisie verder op terrein uit te kunnen rollen, gaat het Groene Noordrandteam op zoek naar extra studie- en uitvoeringsmiddelen, samen met betrokken gemeenten of partners. Kansen die hiertoe liggen in diverse projectoproepen worden door het Groene Noordrand-team

opgevolgd. Tijdens deze Stuurgroep werd kort ingezoomd op een aantal sinds vorige Stuurgroep (18/06/22) ingediende projectaanvragen i.s.m. het Strategisch Project Groene Noordrand:

- 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' als WaterLandSchap (RLBK, oproep VLM).
- 'Beiaardpleintje' en 'Sint-Donatuslaan', beide Grimbergen, als 'Natuur in je Buurt' (Gemeente Grimbergen, oproep ANB).
- 'Groenblauwe dooradering in Grimbergen' i.k.v. 'Vlaanderen breekt uit!' (Gemeente Grimbergen, oproep Departement Omgeving).
- 'Eikelmuis' en 'Vleermuizen' als Duurzame Biodiversiteitsprojecten (RLBK, oproep Provincie Vlaams-Brabant).

2022 is alweer het laatste werkingsjaar van deze 2de projectperiode als strategisch project. Een nieuwe oproep 'Strategische Projecten' vanuit Departement Omgeving wordt verwacht in het voorjaar. Tijdens deze Stuurgroep werd gepolst naar de animo om verder te gaan richting een 3de Projectperiode; werd gevraagd naar groen licht om hierrond een nieuw aanvraagdossier voor te bereiden en werd gevraagd naar eventuele aandachtspunten of suggesties om mee te nemen bij dit aanvraagdossier. De Stuurgroep gaf het Groene Noordrandteam de opdracht om een nieuwe aanvraag voor te bereiden. Een stand van zaken zal besproken worden op de volgende Stuurgroep begin juni 2022.

Tot slot werd een financiële tussenstand gegeven.

Het verslag (incl. aanwezigheidslijst) van deze vijfde Stuurgroep is toegevoegd als BIJLAGE 2.

PROJECTBUREAU

Samen met het Projectteam Groene Noordrand en opdrachthouder RLBK vormen Agentschap voor Natuur & Bos (ANB) en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) - als belangrijkste kernactoren én open ruimt partners - het '**Projectbureau**'. Dit Projectbureau zorgt voor de dagelijkse opvolging en coördinatie. Zij staat daarnaast in voor de praktische, logistieke en inhoudelijke voorbereiding en opvolging van de diverse werkgroepen, evenals de terugkoppeling met de stuurgroep. Daarnaast wordt binnen het 'Projectbureau' gereflecteerd en overlegd rond de implementatie van Vlaamse ambities & programma's binnen de Groene Noordrand, zoals b.v. bebossing, ontharding, GRUP Werken aan de Ring 0 – noord, ...

Projectbureau 4

Momenteel wordt door Departement Omgeving en De Werkvennootschap gewerkt aan een GRUP RO-noord. Hierbij worden eventuele **herbestemmingen in functie van natuur, bos, open ruimte en agrarisch gebied** overwogen. Dit biedt ook kansen voor het waarmaken van de Groene Noordrandvisie. Samen met de open ruimt partners en de betrokken gemeenten wordt de eerste voorstellen tot deze bestemmingswijziging besproken, eventuele conflicten geduid en aanpassingen of aanvullingen gesuggereerd.

Na een eerste verkennend overleg dat het Groene Noordrandteam hiertoe had met het Planteam GRUP R0 (Departement Omgeving, De Werkvennootschap, MoVeRo) en de eerste feedback vanuit en mogelijke links met onze Groene Noordrandvisiekaart, organiseerde het Groene Noordrandteam een **voorbereidend overleg samen met VLM en ANB** op 05/02/2021. Op 10/06 werden vervolgens alle open ruimtepartners door Departement Omgeving gepolst (SPGN, VLM, ANB, en DLV). Op 01/07 en 09/07/2021 werd deze **toelichting en oefening herhaald met de betrokken gemeenten**, respectievelijk Asse, Wemmel, Grimbergen en Vilvoorde. Ook hierbij schoof het Groene Noordrandteam telkens mee aan de werktafel.

Het Planteam (Dep. Omgeving, De Werkvennootschap/MoVeRo) verwerkte de opmerkingen en suggesties op het ontwerpplan 'Grafisch plan' om mee te nemen in het verdere trajecten.

Projectbureau 5

Het '**Domein Ter Tommen, Grimbergen**' (circa 30 hectare) is een grotendeels moerassig overblijfsel van een park in landschappelijke stijl aangelegd, mogelijk vóór 1800, bij een vandaag verdwenen neoclassicistisch landhuis (op de plaats van een middeleeuwse burcht) en rond een oude meander van de Zenne. Vandaag is het een ontoegankelijk moerasgebied, met in het zuidwesten een oude dichtgeslibde Zennearm die als kasteelvijver werd ingericht, in het westen een steilrand tot 30m hoog en in het noorden en oosten bos. Een cultuurhistorisch relict, vandaag een waardevolle natuurparel. Het volledige projectgebied is eigendom van de Gemeente Grimbergen, maar niet publiek toegankelijk. Samen met de **Gemeente Grimbergen, ANB, VLM, ProNatura en RLBK**- als belangrijkste (terrein)partners- bekijken we **hoe we dit domein ten volle kunnen inschakelen in het hogere groen-recreatieve netwerk** tussen de Tangebeekvallei in het zuiden en de Maalbeekvallei in het noorden. We willen hierbij verder volop inzetten op de reeds aanwezige en potentiële fauna en flora en op de waterhuishouding als sleutel hierbij. We willen het domein deels gericht toegankelijk maken, met respect voor die natuur en met aandacht voor de veiligheid van de passant. Een richting die reeds in het goedgekeurd Uitgebreid Bosbeheerplan (2007-2009) werd aangegeven.

Naast een **verkennend terreinbezoek (15/04/2021) met ANB**, organiseerden we op 05/05/2021 een **kennismakingsoverleg met alle betrokken partners** om:

- om het gebied nog beter te leren kennen,
- elkaar beter te leren kennen,
- het huidige beheer even te duiden,
- de uitdagingen én kansen in kaart te brengen,
- de lopende initiatieven te duiden,
- en al eventueel denkpluims voor de toekomst te bespreken.

WERKGROEPEN

Naast een Stuurgroep worden er -naargelang de noodzaak- eveneens enkele (thematische, gebieds- of projectmatige) **werkgroepen opgevolgd** en/of **opgericht**, waar o.a. stakeholders (middenveld, organisaties, burgers, ...) worden in betrokken.

Het SP-team volgt enerzijds verschillende werkgroepen **georganiseerd door partners** op rond hun projecten of processen in het projectgebied van of gelinkt aan de beoogde doelstellingen van Groene Noordrand; anderzijds worden bij de eigenlijke uitwerking/uitvoering van de diverse Groene Noordrand-actieprogramma's gebiedsspecifieke en thema-overschrijdende werkgroepen **door het SP-team geïnitieerd en vandaag samen met betrokken kernpartner getrokken** die voor inhoudelijke input moeten zorgen, evenals voor begeleiding van het projectteam en/of betrokken studie bureau.

Wat volgt is een **beknopt overzicht** van dergelijke werkgroepen die plaatsvonden tijdens deze projectperiode: **het 2de werkingsjaar (01/02/2021-31/01/2022)**.

Een overzicht over de gehele projectperiode van dit Strategisch Project is terug te vinden onder DEEL 2 in de respectievelijke 'project- en procesfiches'.

Opvolgen werkgroepen flankerende projecten/processen partners

Programma 'Werken aan de Ring'

De Ring 0 rond Brussel is erg druk, maar het noordelijke deel, tussen Groot-Bijgaarden (E40) en Sint-Stevens-Woluwe (E40) is hierbij het drukste. Enkele bekende flessenhalzen (vele op- & afritten met veel weefbewegingen als gevolg) en andere knelpunten (oa. reliëf, ...) stremmen er het verkeer, met alle file-gevolgen bij grote drukte. Automobilisten zoeken steeds meer sluiptwegen op, met een 2de of zelfs 3de 'ring'-vormige sluiptwegen doorheen de omliggende dorpskernen. **De Werkvennootschap** kreeg in het voorjaar 2017 van de Vlaamse Regering de opdracht om deze mobiliteitsknoop in de Noordrand te ontwarren. Naast een Ring 0-herinrichting/optimalisatie wordt gewerkt aan het versterken van het openbaar vervoer (Brabantnet) en de fietsinfrastructuur. Naast 'mobiliteit' wordt ingezet op de leefbaarheid langsheen de Ring 0 en het opheffen van haar barrièrewerking door o.a. kwalitatieve groen-blauweverbindingen over of onder de Ring, al dan niet in combinatie met recreatieve inrichting.

Vandaag is een '**Geïntegreerd Planningsproces**' lopend richting een GRUP R0-Noord (oa. startnota, scopingsnota, alternatieven, trechtering alternatieven, ontwerpend onderzoek, ...). Daarnaast worden reeds **Quick-Win-projecten** voorbereid en uitgevoerd (fietsnelwegen, onderdoorgang N2019, ...). Ook het '**Brabantnet**' wordt uitgerold (Sneltram, Ringtrambus). Beiden met hun regelmatige overlegmomenten met betrokken administraties & stakeholders. Ook het Strategisch Project Groene Noordrand volgt deze op - voornamelijk de zones 'Wemmel' en 'Vilvoorde' eerder dan zone 'Zaventem' - met constructieve én ambitieuze input en linken leggend met onze Groene Noordrandvisie (Geïntegreerd Planningsproces-GRUP: 22/04, 31/05, 10/6, 29/06, 01/07, 06/07, 09/07, 12/10, 19/10, 16/11 14/12/2021 en 14/01, 26/01/2022 – Brabantnet: Sneltram 07/06/2021 - Quick Wins: F213: 7/12/2021, Fietssnelwegen zone noord: 25/01/2022).

'Gebiedsprogramma Vlaamse rand rond Brussel'

In de **Vlaamse rand rond Brussel** lopen vandaag heel wat initiatieven, planningsprocessen en projecten geïnitieerd en uit te voeren door verschillende partners, zowel lokaal als bovenlokaal, maar veelal met bovenlokale impact. Omwille van de veelheid aan partners die vaak in hetzelfde gebied ageren is het

noodzakelijk deze projecten, visies,...op elkaar af te stemmen, samenwerking te stimuleren en te coördineren, zowel thematisch als ruimtelijk en zo te streven naar gedeelde en elkaar versterkende winsten voor het gebied. **Departement Omgeving** startte hiertoe het nieuwe **Gebiedsprogramma 'Vlaamse rand rond Brussel'** op, waarbij ze de rol van gebiedsregisseur op zich nemen, op zoek naar gedeelde strategieën om het gebied te ontwikkelen en hiertoe een actieprogramma op te maken, mede uitgaande van reeds lopende acties in het gebied. Het Strategisch Project Groene Noordrand wil hierbij input leveren bij de globale gebiedsvisie, evenals trekker zijn in bepaalde gebiedsgerichte deelacties in de Noordrand rond Brussel.

Binnen dit gebiedsprogramma worden 3 uitdagingen naar voorgeschoven:

- 'Groen-blaauwe dooradering van het gebied versterken'
(o.a. versterken groen-blaauwe netwerken, meer ruimte voor water, versterking open ruimte systeem (ook in de bebouwde omgeving), productieve landschappen (meerlagig en multifunctioneel))
- (2) 'Differentiatie en optimalisatie van woon- en werklocaties gelinkt aan mobiliteitsknooppunten'
(o.a. gericht verdichten, verweven, ontlichten, ontharden, verhogen van leefbaarheid, inspelen op klimaatdoelstellingen, ontsnippering lijninfrastructuren, ...)
- (3) 'Omgevingskwaliteit in het gebied verbeteren'

In de zoektocht naar gedeelde strategieën werden verschillende studies opgestart, waarbij met cases telkens wordt ingezoomd op de Noordrand rond Brussel. Ook deze studies volgt het Groene Noordrand-team op, met constructieve én ambitieuze input en linken leggend met onze Groene Noordrandvisie en eigen projecten.

- Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel (29/04, 20/05, 27/05, 10/06, 24/06 & 5/10/2021)
- Ontwikkeling van bossen en boomrijke groenstructuren in een verstedelijkende context (/)
- Slimme verdichting (17/06/2021 & workshop 14/09/2021)
- Labo Ruimte: Bebouwde weefsel 20ste-eeuwse randgebied van en rond Brussel (workshop 14/10/2021)
- Parking C/Romeinsesteenweg: Ontwerpend Onderzoek (/)
- Projectenmonitor (07/05/2021)

Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' - Planzone 'Dilbeek-Grimbergen'

Het **Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' (Vlaamse Landmaatschappij - VLM)**, goedgekeurd door de Vlaamse Regering d.d. 16 mei 2014, stelt inrichtingsprojecten voor in de Vlaamse Rand, gespreid over in totaal 10 gebiedsgerichte planzones en 4 gebiedsdekkende thema's. Binnen het projectgebied van het Strategisch Project Groene Noordrand worden er 2 planzones gedefinieerd: Planzone 5 'Openruimteparels Dilbeek-Asse-Wemmel en Planzone 7 'De Maalbeekvallei en omliggende kouters'. Daarnaast wordt er gewerkt aan de transversale thema's (1) 'Uitbouwen & aantakken van zachte netwerken', (2) 'Erosiebestrijding in de rand', (3) 'Grote investeringsprojecten flankeren' en (4) 'Brussel als Kans: Ruimte voor voedsel'.

Een 'Planbegeleidingsgroep', in deze zone 'PBG Dilbeek-Grimbergen, intersectoraal samengesteld met vertegenwoordigers van administratieve overheden en verschillende betrokken doelgroepen, zorgt voor de opvolging van en ondersteuning bij de planopmaak van verschillende inrichtingsprojecten van

het begin tot het einde. Ook het Groene Noordrandteam volgt deze op. Tijdens deze projectperiode kwam deze Planbegeleidingsgroep niet samen.

Momenteel worden met het 'LIP Hooghof, Asse' en het 'LIP Oostelijke Maalbeekvallei, Grimbergen' (30/03, 18/05 & 16/9/2021 en 26/01/2022) reeds twee goedgekeurde **landinrichtingsplannen (LIP)** i.k.v. het VLM-Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' binnen het projectgebied van de Groene Noordrand op het terrein uitgerold. Het Groene Noordrandteam volgt deze op en bewaakt het mee waarmaken van de Groene Noordrand-visie in deze deelzones.

Daarnaast werd in het kader van dit Strategisch Project gestart met een Planvormingsstudie die moet resulteren in een **LIP 'Groene Noordrand'**. Dit proces wordt gecoördineerd door het VLM-projectteam 'Groene Noordrand', samen met het SP Groene Noordrandteam. In deze projectperiode werd het interne VLM-studiewerk verdergezet en een ontwerp-LIP verder vorm gegeven (03/03, 19/03, 23/03, 31/03, 28/04, 11/06, 21/06, 29/09, 6/10, 26/10 & 23/12/2021 en 26/01/2022).

Hup Hub Brussel

'Brussel Lust' (07/2017 – 06/2020) was een ambitieus Europees plattelandsproject met ook de financiële steun van Vlaanderen en de provincie Vlaams-Brabant waarin het Steunpunt Korte Keten samen met Innovatiesteunpunt en Bioforum de handen in elkaar slaat om de vermarktingskansen van land- en tuinbouwproducten uit de Groene Rand in het Brussel Gewest te vergroten. Met '**HupHubBrussel**' wordt dit verhaal verdergezet (01/07/2020 – 01/07/2023). Dit project beoogt de realisatie van minstens 2 voedselhubs rond Brussel die gerund worden door een juridisch samenwerkingsverband van hoeve - en streekproducenten. Door de samenwerking zal het mogelijk zijn een assortiment aan producten te leveren in de eigen regio maar zal het vooral de bedoeling zijn om de producten in Brussel te gaan leveren (op maat van de vraag van de Brusselse B2B afnemer). Leveringen zullen gebeuren op een duurzame manier maar met een duidelijke klemtoon om rendabiliteit van de ganse activiteit. Het Groene Noordrand-team maakt deel uit van de Stuurgroep van HupHubBrussel (18/03/2021). Naar aanleiding van de aankoop door de Provincie Vlaams-Brabant (voorjaar 2020) van de voormalige Bomaco-site te Asse, - gelegen tegen een kouter én tegen Brussel én goed ontsloten - werd door het Groene Noordrandteam gesuggereerd om hier met alle betrokkenen het potentieel als voedselhub samen te onderzoeken. Een kans voor de landbouwers in de Groene Noordrand. Na intens overleg vorig werkingsjaar, moeten we vandaag helaas vaststellen dat deze piste niet wordt weerhouden. Het SP-team kijkt uit naar andere mogelijkheden binnen de Groene Noordrand.

TOP.Noordrand – BUDA+

Het project Buda+, opgericht in de schoot van het TOP.Noordrand (Territoriaal Ontwikkelingsprogramma Noordrand, Departement Omgeving) is een intergewestelijk samenwerkingsproject tussen het Vlaamse en Brusselse gewest, waarbij, naast de Provincie Vlaams-Brabant, de Stad Brussel en de gemeenten Vilvoorde en Machelen belangrijke partners zijn. Samen ontwikkelen ze een gemeenschappelijke visie om de bedrijvenzone BUDA ten noorden van Brussel langsheen het kanaal, te verbeteren en duurzaam te herontwikkelen. En dit met aandacht voor mobiliteit, groen, water en ademruimte.

Het onderzoekstraject 'Wervende Werven' zoomt in op zes projecten in deze bedrijvzone BUDA. Alle betrokken actoren zoeken er telkens samen naar de knelpunten, de potentieel en de mogelijke ontwikkelingspistes. Elke zone heeft immers haar eigen karakteristieken, potenties, problematieken en randvoorwaarden, en die vereisen een oplossing op maat. Waar en welke functies kunnen verweven of gescheiden worden? Welke natuurlijke structuren kunnen versterkt of toegevoegd worden? De 'Wervende Werf 6: Mercator-Galilei', ten westen van het kanaal en net ten zuiden van de R0, vormt ook binnen de Groene Noordrand-visie een belangrijke groen-recreatief te dooraderen bedrijvzone tussen enerzijds Domein 3 Fontein (Vilvoorde) en het Begijnbosdal (Neder-Over-Heembeek). Het Groene Noordrand-team volgt deze wervende werf dan ook met interesse op en legt hierbij linken met haar eigen projectgebied en –doelstellingen. In deze projectperiode vond geen werktafel 'Wervende Werf 6' plaats.

Ecologische Ontsnippering A12

Reeds 20 jaar zet Vlaanderen in op het ecologisch ontsnipperen van prioritaire knelpunten aan gewestelijke transportinfrastructuur (wegen en waterlopen). De ontsnipperende maatregelen kunnen heel zichtbaar zijn, bijvoorbeeld onder de vorm van ecoducten, maar ook minder opvallend, zoals ecotunnels met een begeleidend raster. De Vlaamse overheid heeft besloten om in te zetten op een onderbouwd meerjarenprogramma. In september 2020 is het Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering (VAPEO) – deel I (Wegen) goedgekeurd door het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), het Departement Omgeving (DOMG) en het Agentschap Natuur en Bos (ANB). Het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) levert wetenschappelijke ondersteuning. Het VAPEO geeft in de periode 2019-2024 uitvoering aan 15 prioritaire knelpunten, of het werkt aan de verdere onderbouwing van complexe projecten. Het gaat niet om een strikte lijst van projecten, maar om een rollend programma. Alle gekende knelpunten langs gewest- en snelwegen worden opgenomen in een ontsnipperingsdatabank en krijgen een score aan de hand van ecologische criteria en haalbaarheidscriteria. Een project dat hoog scoort, kan alsnog opgenomen worden in de lijst met uit te voeren knelpunten. In de Groene Noordrand wordt vandaag gewerkt aan ontsnippering van de R0-Noord i.k.v. het programma 'Werken aan de Ring' (zie hoger) en van de A12. Vandaag loopt ook rond dit laatste een 'Ontsnipperingsstudie A12-Meuse', waarbij het Groene Noordrandteam deel uitmaakt van de Begeleidingsgroep. Deze projectperiode kwam deze een 2de keer samen op 12/01/2022.

Korte Keten Meise

De Gemeente Meise wil de korte keten in Meise onder de aandacht te brengen. Zowel uit ecologische als uit economische overwegingen is er nood aan een transitie richting korte keten. De gemeente Meise wil hierin een regierol opnemen. Tijdens deze projectperiode nodigde het lokaal bestuur verschillende van deze spelers tijdens een brainstorm uit om na te denken over hoe korte keten in de gemeente kunnen versterken en kenbaar maken bij het grote publiek. Ook het Groene Noordrand-team sloot hierbij aan (07/09/2021). Een eerste resultaat is een korte keten-kaart waarop alle korte keten-bedrijven en hun onderlinge linken staan. Bij welke lokale producenten kan je als particulier terecht? Waar kan ik met de klas op bezoek? Met welke lokale producenten kan ik als ondernemer samenwerken? Op de korte keten-kaart is alles visueel in beeld gebracht.

Hemelwater- & Droogteplan Meise

Het hemelwater in de gemeente zoveel mogelijk ter plaatse vasthouden en laten infiltreren of gebruiken als alternatieve waterbron, het lokaal bufferen, en het pas als laatste stap vertraagd afvoeren. Het grondwater zo goed mogelijk aanvullen. Daarbij ook win-wins met andere doelstellingen realiseren. Lokale besturen staan vandaag voor heel wat uitdagingen. Een hemelwater- en droogteplan met een integrale visie op het hemelwater in de stad of gemeente helpt om die uitdagingen aan te gaan. In opdracht van de Gemeente Meise is Aquafin gestart met het opstellen van een hemelwater- en droogteplan. Deze periode werd de inventarisatiefase uitgevoerd, waarbij stakeholders tijdens een gezamenlijk overleg werden geïnformeerd en waarbij werd gepolst naar de knelpunten en opportuniteiten (zowel wat betreft wateroverlast als droogte) en welke concrete projecten er al lopende zijn. Het Groene Noordrand-team sloot hierbij aan (17/09/2021). Aanvullend werd bilateraal samengezeten met het Groene Noordrandteam en het Bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken om de link met het reeds lopende Integraal Project Maalbeek (en haar opgestelde actielijst, 19/11/2021).

Klimaatplan Grimbergen

De gemeente Grimbergen engageert zich om de klimaatwijziging te helpen inperken door de uitstoot van broeikasgassen op haar grondgebied terug te dringen. Dat wil de gemeente samen doen met inwoners, handelaars, bedrijven, verenigingen, landbouwers. Hiertoe heeft de gemeente een Duurzaam Klimaat- en Energieactieplan opgesteld. Omdat dit een project is om met z'n allen aan te werken, werd een participatief traject opgestart. Gedurende dit traject werden interne en externe stakeholders en experts gevraagd om input te geven rond mogelijke opportuniteiten. Zo werd een 'klimaatteam' in het leven geroepen waaraan de verschillende gemeentelijke diensten en beleidsmakers deelnamen. Daarnaast werden thematische werkgroepen georganiseerd rond de thema's 'gebouwen en hernieuwbare energie', 'mobiliteit' en 'adaptatie'. Tot slot werd ook een klimaat Tafel georganiseerd waarop de hele gemeente werd uitgenodigd (bedrijven, organisaties, inwoners, middenveld, e.a.). Het Groene Noordrandteam sloot aan op de themawerktafel 'adaptatie' (23/02/2021) en gaf haar inhoudelijke feedback op het document zelf. Het *Klimaatplan Grimbergen 2021-2030* werd goedgekeurd door de gemeenteraad van 25 november 2021.

Evaluatie Erosiebeleid

In het regeerakkoord Vlaamse Regering is er een evaluatie van het erosiebeleid aangekondigd. In kader hiervan er een evaluatieopdracht gestart o.l.v. dept. Omgeving (afdeling VPO – Vlaams Planbureau voor Omgeving). In dit kader werden een aantal gesprekken georganiseerd met focus op bijdrage van gebiedsgerichte projecten en programma's in het erosieverhaal. Binnen onze 'Groene Noordrand' speelt de erosieproblematiek (en zoektocht naar een duurzame aanpak) ook, waardoor het Groene Noordrand-team als 'trekker van een gebiedscoalitie' uitgenodigd werd voor een stakeholdergesprek 'Strategische Projecten binnen Erosiebeleid' (10/11/2021). Eveneens sloten we aan bij een bredere workshop 'Evaluatie Erosiebeleid' (30/11/2021). Het eindrapport wordt verwacht in het voorjaar 2022.

Werkgroep Integraal Project Maalbeek

De Maalbeek en haar zijloop de Amelvonnebeek vormen een belangrijke verbindende blauwe ader door de Groene Noordrand rond Brussel. De waterkwaliteit van de Maalbeek is de laatste jaren sterk verbeterd, maar toch blijven er nog een aantal knelpunten. Samen met het strategisch project 'Groene Noordrand' en waterloopbeheerder provincie Vlaams-Brabant startte het Bakkensecretariaat Dijle-Zenne daarom in juni 2018 een Integraal Waterproject voor de Maalbeek op. Hierin wordt met alle partners samen gewerkt aan een betere waterkwaliteit voor de Maalbeek en haar zijlopen, naast acties rond waterbeheersing. Tijdens deze projectperiode werd het ontwerp-actieprogramma, vervolledigd en uiteindelijk als startpunt voor het IPM-actieprogramma afgeklopt door de IPM-partners. In de reeds lopende projecten (o.a. LIP Groene Noordrand, Natuur-in-je-Buurt-projecten, ...) worden deze uitdagingen en kansen alvast meegenomen. Samen met het Bakkensecretariaat, VLM en RLBK stelde het Groene Noordrandteam zich met het dossier 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' kandidaat als 'Water+Land+Schap'-gebiedscoalitie en -programma (ingediend 31/07/2021, voorbereidend overleg op 09/03, 20/04, 26/04, 29/04, 30/04, 28-30/07/2021). Ter voorbereiding van dit WLS-dossier werd ook een IPM-werktafel 'droogte' georganiseerd op 30/04/2021, waarbij met alle waterpartners met een 'droogte'-bril naar de uitdagingen in de Maalbeekvallei (in de open ruimte en in het stedelijk weefsel) als op de naastgelegen kouters werd gekeken. Bij honorering kan dit traject het uitrollen van het 'IPM-actieprogramma' op terrein versnellen en als katalysator werken voor andere initiatieven door waterpartners in het stroomgebied van de Maalbeek.

Begeleidingsgroep 'Gehucht Amelgem & omgeving'

Een groot deel van het projectgebied van de Groene Noordrand binnen Meise, valt samen met het Beschermde Landschap 'Gehucht van Amelgem & omgeving'. Het gaat om een voormalig abdijdomein van de Norbertijnen van Grimbergen, dat op een unieke manier qua structuur, omvang en functie bewaard is gebleven rond zijn drie polen, de kapel van Amelgem en de twee hoeves (Groot & Klein Amelgem). Het gebied van Amelgem tot Ossel heeft een nog grotendeels ongerept landelijk karakter met contrasten tussen open kouters (oa. Foksenberg) en diep ingesneden colluviale dalen van de Amelvonnebeek en zijriviertjes, met vergezichten op Brussel. Een gebied met vandaag een aantal conflictsituaties, tussen grootschalige landbouw en cultuurhistorisch open kouterlandschap mét kleine landschapselementen en trage wegen, tussen open ruimte en recreatie, tussen erfgoed en nieuwe invullingen,... Een gedragen visie, een handleiding, (cultuurhistorisch, landschappelijk, landbouw, natuur, recreatie) voor het gehele gebied dringt zich op. Dit is een noodzakelijke eerste stap in het behoud en versterken van de open ruimte in en rond Amelgem. Het Strategisch Project Groene Noordrand wil deze ambitie helpen waarmaken via de opmaak van een Beheersplan.

Door de oprichting van een **begeleidingsgroep**, samengesteld uit de betrokken actoren (AOE, gemeente Meise, Strategisch Projectteam, RLBK, landbouwers, eigenaars, Natuurpunt, ANB, DLV, VLM, Provincie Vlaams-Brabant,...) die de opmaak van het Beheersplan opvolgt en richting geeft, wordt een goed doorgesproken en gedragen visie & plan opgemaakt. Dit vormt de leidraad voor het beheer en (her)inrichting van het gebied voor de komende 24 jaar. Het Strategisch Project Groene

Noordrand begeleidt dit gehele proces, zowel administratief als met input en als stimulator en bruggenbouwer. Een studie bureau startte op 18/12/2019 met de opmaak van het Beheersplan. Tijdens verschillende werktafels met deze begeleidingsgroep werd er gebrainstormd rond een gedragen visie voor het gebied en de te nemen maatregelen. Na verdere verwerking en werkoverleg tussen studie bureau, SPGN en AOE, werd het uiteindelijke beheersplan een laatste keer samen besproken op de begeleidingsgroep van 01/10/2020. Het finale Beheersplan 'Gehucht Amelgem en Omgeving' werd op 23/03/2021 ingediend bij Agentschap Onroerend Erfgoed en – na toevoegen akkoord via gemeentelijke collegebeslissingen (Wemmel 08/04, Meise 12/04, Merchtem 15/04/2021) - op 17/05/2021 goedgekeurd. Vandaag worden de eerste terreinrealisaties voorbereid (zie Deel 2). De begeleidingsgroep zal jaarlijks voor een update en tussentijdse evaluatie worden bijeengeroepen.

DEELNAME AAN UITWISSELINGSMOMENTEN EN KENNISDELING

Over heel Vlaanderen zijn de uitdagingen in de open ruimte gelijkaardig. Op heel wat plaatsen zijn er projecten en processen lopend in die open ruimte, veelal met gelijkaardige doelstellingen rond een groen-blauw-oranje-geel netwerk als gesteld in het strategisch project Groene Noordrand. Uitwisselen van **ervaringen en kennis**, bestuderen van andere projecttrajecten,... is daarom een must. Ook in deze projectperiode werden een aantal specifieke uitwisselingsmomenten bijgewoond door het Groene Noordrand-projectteam. Naast het verzamelen van info, was dit ook telkens opnieuw een nuttig **netwerkmoment**.

Symposium Ecosysteemdiensten - Ecosysteemdiensten doen (be)leven! Hoe het landschap ons leven verrijkt (Departement Omgeving) – 9 februari 2021

Op dinsdag 9 februari 2021 organiseerde het departement Omgeving een online symposium over 'Ecosysteemdiensten doen (be)leven! Hoe het landschap ons leven verrijkt'. Ecosysteemdiensten (ESD) omvatten 'al de goederen en diensten die ecosystemen aan de samenleving leveren' zoals natuurlijke bescherming tegen overstroming, bestuiving door wilde insecten, natuurlijke waterzuivering, klimaatregulering, natuurgebonden recreatie, enzovoort. Op het symposium vertelden de sprekers o.a. over natuurbegraafplekken, de installatie van een biodiverse beweeg- en beleefruimte, landschap als inspiratiebron voor kunstenaars en de vernieuwing van stadspark De Motten (Tongeren). Inspirerende voorbeelden voor de Groene Noordrand.

Good Food 2.0 (Leefmilieu Brussel)– 22 februari 2021

De Good Food-Strategy 2016-2020, die tijdens de vorige legislatuur werd goedgekeurd, maakte het mogelijk in het Brussels Gewest een echte transitiedynamiek voor het voedingssysteem in gang te zetten. Vandaag worden de volgende stappen gezet richting een lokalere, biologische voeding uit de korte keten die toegankelijk is voor iedereen! En hierbij liggen ook kansen voor de landbouw in de (Vlaamse) Groene Noordrand. Tijdens dit event werd even teruggeblikt naar de 1ste periode, werd de

visie op de toekomst van het voedingssysteem in het Brussels Gewest voorgesteld en werd aangegeven hoe de Good Food-Strategy 2.0 via co-creatie vorm zal krijgen.

Inspiratiedag 'Over dreigende droogte en waardevol water' (Provincie Oost-Vlaanderen & vzw De Waterkant)– 16 maart 2021

De droge zomers waarmee Vlaanderen de laatste jaren werd geconfronteerd, stellen ons voor een nieuw en niet te onderschatten probleem. We mogen ervan uitgaan dat we door de klimaatverandering steeds vaker te maken zullen hebben met langere periodes van droogte en waterschaarste. Op 16 maart organiseerde de Provincie Oost-Vlaanderen de inspiratiedag 'Over dreigende droogte en waardevol water', waar dieper werd ingegaan op deze uitdaging: van ons waterbeleid (met vandaag vooral focus op wateroverlast en minder op droogte), over landbouw en droogte tot de blauwalgenproblematiek. Uitdagingen waarvoor ook wij in de Groene Noordrand staan.

90

Webinar 'Landbouw & Natuur: scheiden of verweven' (Oikos)– 17 mei 2021

Hoe moeten we onze schaarse ruimte inzetten indien we tegelijkertijd de wereld willen voeden en onze biodiversiteit willen beschermen? Een vraagstuk dat werd voorgelegd aan het panel Esmeralda Borgo (beleidsverantwoordelijke BioForum), Myriam Dumortier (Landbouw- en Biodiversiteitsdeskundige INBO) en Hubert Gulinck, (emeritus hoofddocent Aard- en Omgevingswetenschappen KU Leuven). Een boeiende uitdaging waar ook wij in de Groene Noordrand mee aan de slag zijn.

Workshops 'Beleidsbeïnvloeding' (Regionale Landschappen) – 18 mei & 22 juni 2021

Wanneer we onderzoeken rond welke thema's Regionale Landschappen werken dan zijn dat vaak thema's waar het bewustzijn bij de bevolking nog vrij laag is, met uitzondering van "Klimaatproblemen". Hoe kan dit beter aangepakt worden? En hoe kunnen we meer wegen op het beleid? Om zo nog meer resultaat te boeken op het terrein. Via een werktafel tussen de Vlaamse Regionale Landschappen onder extern begeleiding ging we hiermee aan de slag. De vorming was inspirerend en leverde bruikbare tips op die we meenemen in onze gebiedscoalitie Groene Noordrand.

Ambtelijk Bekkenoverleg 'Dijle-Zenne' – 28 mei 2021 / Bekkenbestuur Dijle-Zenne – 11 juni 2021

Elke zes jaar wordt een integraal waterbeheerplan voor het Dijle-Zennebekken opgesteld, een gezamenlijk plan van de verschillende waterbeheerders en andere betrokkenen. Het integraal waterbeheerplan voor het Dijle-Zennebekken wordt als bekkenspecifiek deel toegevoegd aan het Stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde. Elk jaar wordt via een Wateruitvoeringsprogramma (WUP) gerapporteerd over de uitvoering van het bekkenspecifieke deel voor het Dijle-Zennebekken. Het WUP bevat naast een rapportage ook een uitvoeringsplan voor de volgende jaren. Via het WUP kunnen acties toegevoegd, bijgestuurd of stopgezet worden.

Op de agenda van het [Ambtelijk Bekkenoverleg \(28 mei 2021\)](#) stond onder andere de bespreking van de bezwaren uit het openbaar onderzoek op het Bekkenspecifiek deel van het Dijle-Zennebekken en

de bespreking van de vragen van de CIW Expertengroep Gebiedsgerichte Werking rond het gebiedsgericht werken i.k.v. het integrale waterbeheer. Op de agenda van het Bekkenbestuur (11 juni 2021) stond onder andere de goedkeuring van het overwegingsdocument, waarin geantwoord wordt op de opmerkingen die gemaakt zijn op het ontwerp van het Bekkenspecifiek deel Dijle-Zennebekken van het Stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 in kader van het openbaar onderzoek, en van het Wateruitvoeringsprogramma (WUP) 2020 voor het Dijle-Zennebekken.

Nieuwe klimaatinzichten voor de landbouw (ILVO – ELK)– 31 mei 2021

Het ILVO Expertisecentrum Landbouw en Klimaat stelde zich op deze digitale meeting graag even voor. Het ELK zet zich in om gepaste antwoorden te bieden op de klimaatuitdagingen in de landbouw in samenwerking met én ter ondersteuning van het beleid en de sector. De ILVO klimaatexperten deelden o.a. hun inzichten uit onderzoek naar het verlagen van de broeikasgasuitstoot bij melkvee, naar energiezuiniger telen in serres en naar klimaatslim bodem- en waterbeheer. Via korte presentaties, en getuigenissen werd een overzicht gegeven van het meest actuele onderzoek en wat er in de pijplijn zit. Knowhow en contacten die we meenemen richting een klimaatrobustere Groene Noordrand.

91

Webinar ‘Landbouwrapport Provincie Vlaams-Brabant’ – 29 juni 2021

De Provinciale Dienst Land- & Tuinbouw stelde haar recente Landbouwrapport via deze webinar voor. Enerzijds werd het rapport bondig voorgesteld, evenals ingezoomd op de achterliggende data en cijfers en hoe deze via www.provincies.incijfers.be kunnen worden geraadpleegd. Via dit Landbouwrapport en achterliggende website kan ook worden ingezoomd op de actuele stand van zaken van de Land- en Tuinbouw in de Groene Noordrand. Dit is nuttige info om mee aan de slag te gaan.

Studiedag ‘Klimaatbestendige Publieke Ruimte’ (Provincie Vlaams-Brabant) – 27 september 2021

De voorbije zomer drukte ons meer dan ooit met de neus op de feiten. Het klimaat verandert. Hoe speel jij met jouw gemeente in op de klimaatverandering? Klimaatbestendige publieke ruimten zijn het antwoord. Maar hoe begin je daaraan? Met interessante lezingen en inspirerende terreinbezoeken bracht deze studiedag alvast enkele antwoorden.

Webinarreeks ‘Landschapsbiografie als instrument geïntegreerde gebiedsanalyse’ (Inverde, AOE, – 04, 11, 18 en 25 oktober 2021

Een landschapsbiografie beschrijft op een geïntegreerde manier verleden en heden van een gebied, brengt cultuurhistorische en landschapsecologische kenmerken en waarden aan het licht, biedt mogelijkheden tot participatie, zet bouwstenen klaar voor beleid en beheer, en inspireert, over de sectoren heen. Daarmee is de landschapsbiografie een geknipt instrument voor een gebiedsanalyse. Doelstelling van deze webinarreeks was trekkers van gebiedscoalities conceptueel, methodologisch en praktisch op weg te zetten, met de bedoeling de kwaliteit van landschapsbiografieën hoog te krijgen om zo tot een sterke gebiedsvisie te komen.

Lerend netwerk Regionale Landschappen (VORL) – 31 mei en 21 oktober 2021

Omdat water en natte natuur steeds belangrijker thema's worden, werden deze toegevoegd aan de thema's waarover regelmatig bij elkaar wordt gekomen in het kader van het 'Lerend netwerk van de regionale landschappen' (VORL). De eerste thema bijeenkomst vond plaats op 31 mei 2021, een tweede op 21 oktober 2021. Opnieuw een dag van delen van kennis en ervaringen. Het Groene Noordrand-team sloot vooral aan om bij te leren in functie van eigen projecten.

Webinar 'Klimaatportaal' (VMM) – 21 oktober 2021

Het klimaat wijzigt, en die verandering zorgt voor heel wat uitdagingen, ook op lokaal niveau. In een webinarreeks gaan we op zoek naar antwoorden. In de derde editie focussen we op het vernieuwde Klimaatportaal Vlaanderen, en hoe het kan helpen om een lokaal beleid uit te stippelen. In dit webinar werd getoond welke data & tools het Klimaatportaal Vlaanderen ter beschikking stelt aan gemeenten om de kwetsbaarheid van klimaatverandering te analyseren. En er werd ook inzage gegeven aan tools die in ontwikkeling zijn om klimaatadaptieve oplossingen af te wegen. Een portaal waar we verder mee aan de slag gaan.

Werelddag Stedenbouw: 'PLOEG' (Vlaamse vereniging voor Ruimte en Planning) – 18 november 2021

Landbouw geeft van oudsher mee vorm aan de ruimte in Vlaanderen. Toch lijken ruimtemakers vooral oog te hebben voor de bebouwde omgeving. Landbouwruimte wordt soms te eng benaderd als een louter juridische bestemming. Zo komt de klemtoon van het maatschappelijk debat vaak te liggen op de ruimteboekhouding – en dat is een gemiste kans. Door de toenemende druk op open ruimte en vanuit de klimaatuitdagingen wordt een coherente lokale en bovenlokale visie op de landbouwruimte immers alleen maar prangender. Voor de Werelddag van de Stedenbouw 2021 lanceerde VRP PLOEG als noemer, vanuit de idee dat iedereen er baat bij heeft als landbouw en ruimte in de nabije toekomst een team vormen. Een dag vol kennis en inzicht over landbouw en ruimte, met inspirerende voorbeelden voor lokale besturen, de landbouwsector, ontwerpers en planners. Inspirerend voor de uitdagingen in de Groene Noordrand.

Webinar 'Wie zal er binnen 10 jaar voor ons voedsel zorgen?' (De Landgenoten) – 8 december 2021

Elke week stoppen er zo'n 25 landbouwbedrijven in Vlaanderen. Elk jaar verdwijnen er zo'n 2000 banen in de Belgische landbouwsector. De gemiddelde leeftijd van de boeren in 2017 was 54 jaar en slechts 13% van de 50-plussers heeft een opvolger. Wie gaat er binnen 10 jaar voor ons voedsel zorgen? Zekere toegang tot landbouwgrond is één van de drempels om vandaag een landbouwbedrijf te starten, uit te breiden of over te dragen. Tijdens dit webinar werd toegelicht waarom toegang tot grond zo'n uitdaging is en welk antwoord 'De Landgenoten' hierop bieden.

Webinar 'Voedsellandschappen' (VLM) – 20 januari 2022

Hoe kan je in een landbouwgebied naast voedselproductie ook thema's als klimaatverandering, lokale voedselproductie en -verkoop, recreatie en biodiversiteit integreren? Tijdens het webinar wordt

dieper ingegaan op deze vraag. Anne-Marie Vangeenberghe van het Innovatiesteunpunt van Boerenbond schreef in opdracht van VLM het 'Inspiratieboek Voedsellandschap'. Tijdens het webinar lichtte zij het concept van een voedsellandschap toe, en ging ze dieper in op de randvoorwaarden om tot een succesvol voedsellandschap te komen. Ze deelde ook praktische tips waarmee u zelf aan de slag kunt in uw gebied. Brecht Vermote (Strategisch Project Groene Noordrand, Regionaal Landschap Brabantse Kouters) en Kathy Belpaeme (Voedselregisseur Oostende) reflecteerden aansluitend over hun ervaringen met voedsellandschappen. Ook het Spoelepark in Lokeren kwam aan bod (Philip Rubbens).

COMMUNICATIE & DRAAGVLAKVERBREDING

Het is belangrijk dat het strategisch project Groene Noordrand **gekend is en gedragen** wordt door het grote publiek. Regelmatig communiceren over het reilen en zeilen van het strategisch project via diverse eigen kanalen en via deze van partners is hierbij een must, evenals regelmatig naar buiten komen met een publieksactiviteit. Bij elke mijlpaal wordt een persbericht uitgestuurd.

- Het strategisch project Groene Noordrand heeft een **eigen Facebook-pagina** (www.facebook.com/groenenoordrand/). Er wordt geprobeerd om hier frequent een item gerelateerd aan het projectgebied, projectthema's of realisaties binnen het strategisch project zelf op te posten. Momenteel wordt deze pagina gevolgd door 365 personen (+22 t.o.v. vorige periode van 6 maanden). Tijdens de afgelopen periode (01/02/2021-31/07/2021) werden 22 berichten geplaatst (+/- 1 bericht per maand).
- Een **webpagina** rond het project werd aangemaakt: www.groenenoordrand.be ontsloten. Deze webpagina kreeg een update eind juli 2021.
- Na het uitstel van de 2020-editie vond het jaarlijkse **'Feest in het Landschap' van Regionaal Landschap Brabantse Kouters plaats op 12/09/2021 te Wemmel**, centraal in de Maalbeekvallei en Groene Noordrand. Het Strategisch Project nam hierbij actief deel met een Maalbeekwandeling (6 km) en een infostand met toelichting lopende processen & projecten. 750 Deelnemers ontdekten er die dag de Maalbeekvallei, de ruggengraat van de Groene Noordrand.
- **'Strategisch Project Groene Noordrand' in de pers:**
  - Tijdens afgelopen projectperiode verscheen in de Randkrant (mei 2021) een artikel 'De bewakers van de open ruimte', waarin we ook als 'Strategisch Project Groene Noordrand' aan het woord komen: <https://www.randkrant.be/artikel/regionale-landschappen-in-de-rand>
  - <https://pers.vlaamsbrabant.be/nieuwe-projecten-moeten-leefbaarheid-in-groene-noordrand-bevorderen-6-december-2021>, opgepikt in:
    - https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20211210_92754994
    - <https://www.persinfo.org/nl/nieuws/artikel/nieuwe-projecten-moeten-leefbaarheid-in-groene-noordrand-bevorderen/50316>
  - MAG.#92-Winer2021. Provincie Vlaams-Brabant: 'Elke vierkante meter telt. Groenblauwe dooradering – Strategische Projecten in Vlaams-Brabant':

https://issuu.com/vlaamsbrabant/docs/mag_n92_winter2021_210x285_v8_issuu/s/13999273

- Persbericht goedgekeurde 'Water+Land+Schap 2.0'-projecten, met o.a. ons project 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' <https://pers.vlm.be/gebiedsgerichte-projecten-en-systeeminnovaties-voor-aanpak-wateroverlast-en-droogte#>, opgepikt in:
  - <https://vilt.be/nl/nieuws/16-gebiedsgerichte-projecten-en-8-systeeminnovaties-tegen-droogte-en-wateroverlast>
  - https://www.standaard.be/cnt/dmf20220104_98043709
  - <https://www.landbouwleven.be/12728/article/2022-01-05/15-miljoen-euro-voor-aanpak-wateroverlast-en-droogte>
  - <http://www.agripress.be/start/artikel/614880/nl>

Daarnaast moet het strategisch project **zichtbaar en herkenbaar** zijn. Het ontwikkelen van een eigen huisstijl is hierbij opportuun, met minimaal een **eigen SP-logo**, eventueel uitgebreid met een **herkenbare huisstijl** in recreatieve ontsluiting/infrastructuur (infoborden, wegwijzers, zitbanken, ...).

- Een eigen Groene Noordrand-logo werd tijdens de 1ste projectperiode ontwikkeld.
- In de zomer 2021 werden 2 beachvlaggen en 2 gewone vlaggen voor de Groene Noordrand aangekocht. Deze kunnen worden gebruikt bij Groene Noordrand- of partnerevenementen.
- Voor een herkenbare huisstijl in de recreatieve ontsluiting/infrastructuur wordt teruggevallen op de 'Vlaamse Rand'-look (VLM), momenteel o.a. in uitwerking voor de projecten 'Reekbeek', 'Wemmelse Motte' en 'Van Reek tot Motte' (allen in Wommel, zie eerder Deel2).

De beste zichtbaarheid komt er natuurlijk door **realisaties** op het terrein. Het strategisch project Groene Noordrand maakt hier dan ook werk van (zie Deel 2).

DEEL 5: BIJLAGEN

BIJLAGE 1: Stuurgroep 4, 18/06/2021, online – Verslag

BIJLAGE 2: Stuurgroep 5, 03/12/2021, online - Verslag

BIJLAGEN 3: 1a-10d: Overzichten analytische boekhouding voor uitgaven per post van het 2de werkjaar (01/02/2021 – 31/01/2022)

Brecht Vermote

Coördinator Strategisch Project **Groene Noordrand**

brecht.vermote@brabantsekouters.be

Wim Solie

Projectmedewerker Strategisch Project **Groene Noordrand**

wim.solie@brabantsekouers.be

www.groenenoordrand.be

DEPARTEMENT
OMGEVING

Houtemsesteenweg 23, 1800 Vilvoorde
02/253.43.04 – 0486/33.01.74